

POZIV PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Pomagajmo obnoviti bolnico Franjo!

Prispevke lahko nakažete na posebne račune »Za obnovo bolnice Franjo«

Zadružna kraška banka - št. **26359**

Banca di Cividale - Kmečka banka - št. **404860**

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje - št. **700246**

Antonveneta (agencija 8 - Ul. Filzi) - št. **12970S**

vpisujemo abonma

novost 07/08 skupinski abonma

brezplačna tel. št. 800 214 302

71025

977124 666007

ČETRTEK, 25. OKTOBRA 2007

št. 252 (19.035) leto LXIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 vvaži Žalžir nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Goriču pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montevecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it> e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNINA PLĀCANA V GOTOVIN

Spredzane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA
V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 sli.)

**Vojna
kot
nauk
o miru**

DUŠAN UDÖVIČ

Na včerajšnji dan, točno pred devetdesetimi leti so avstroogrške in nemške enote sprožile na Soški fronti ofenzivo, ki je bila v zgodovinske analne zapisana kot preboj pri Kobaridu. Štab italijanske vojne fronte je popolnoma odpovedal, številčno in po oborožitvi veliko močnejše italijanske enote so se pačično umikale vse do reke Piave, kjer se je avstrijsko-nemški napad naposled ustavil.

Brez tistega dogodka bi bil danes Kobarid nepomemben kraj ob Soči, vsekakor znan po izjemnih naravnih lepotah, priljubljen cilj furlanskih izletnikov planincev, zmarjarjev, rafterjev in ribičev od vseposvud, kaj več pa verjetno tudi ne. Tako pa sta Kobarid in gornje Posočje ob vseh lepotah, ki jih premoreta, postala tudi simbolni kraj trpljenja mnogih narodov, nekdanje priorišče ekstremne brutalnosti in nemislov, ki jih prinaša vojna.

Minilo je devetdeset let in spomin na vojne grozote se je pretvoril v sporočilo miru, ki so ga znali posoški javni delavci na zgleden način postaviti na noge s Kobariškim muzejem in številnimi drugimi pobudami. Od teh predstavlja bistveno pridobitev Pot miru, ki preko muzejev na prostem poteka v več odsekih po liniji nekdanje frontne črte. Pripravljali so jo več let in obiskujejo jo vse več ljudi. Tako postaja vojna s svojimi ostanki razvojni resurs, nekdanja sovraštva so pokopana, od napadalcev in branilcev je še peščica prezivelih. Ko bo v kratkem dokončno padla meja, bo katarza nekdaj tako krvavega Posočja popolna. Vojna pa bo ostala v muzejih, kjer je edino sprejemljiva, pa še tam kot nauk o miru, tako kot se dogaja na Kobariškem.

ITALIJA - Apel predsednika republike

Napolitano spet poziva k dogovarjanju o reformah

Prodi soglaša s predsednikom, Berlusconi pa zapira vrata

DOBERDOB - Pomembna pridobitev za vaško skupnost

Dobili telovadnico

Župan Paolo Vizintin napoveduje začetek postopka za širitev nižje srednje šole

Doberdobska občina je izpeljala dela na novi telovadnici, ki jo danes predajo namenu, ob učencih in dijakih Večstopenske šole pa jo bodo uporabljala vaška društva; vse naokrog so uredili občinski park, napovedujejo pa še širitev nižje srednje šole

BUMBACA

JEZIKOVNE SKUPNOSTI - Deželni svet

Precej strma pot zakona za Furlane

TRST - Z zakonom za zaščito furlanskega jezika, ki je začel pot v deželnem parlamentu, se v marsičem ponavlja zgodba, ki jo je doživel zakon za zaščito Slovencev. Desnica zakonu ostro nasprotuje, o njem pa imajo različna mnenja v Illyjevem zavezništvu, kjer pa bodo, kot kaže, na koncu našli skupen jezik.

Svetniki Nacionalnega zavezništva in Forza Italia so skupaj žolčno napadali zaščito Slovencev in Furlanov. Bruno Di Natale (NZ) je prepričan, da za zakon o Furlanah stojijo Slovenci, ki si hočejo prisvo-

jiti del videmske pokrajine. Piero Camber (Forza Italia) pa je predlagal zaščito tržaškega in drugih načrtev, ki za razliko od manjšinskih jezikov nekaj pomenijo v deželni stvarnosti...

Glavnina predstavnikov leve sredine je prepričana, da predstavlja zakon za furlančino - podobno kot zakon za Slovence - civilizacijsko pridobitev za vse in ne samo za pripadnike jezikovnih skupnosti. Tega mnenja sta tudi deželni odbornik Roberto Antonaz in predsednik Dežele Riccardo Illy.

Na 3. strani

TRST - Več pobud v okviru Dneva OZN

Cilja Združenih narodov družbeni in gospodarski razvoj

TRST - V trstu je bilo včeraj več pobud v okviru dneva Organizacije združenih narodov. Popoldne je bil posvet na ekonomski fakulteti, sledila sta delavnica na liceju Oberdan in srečanje v dvorani občinskega sveta. Vrhunec je bil pozno popoldne v dvorani Tripovich, kjer so se srečanja, ki ga je povezoval Andro Merku, udeležili zastopniki mednarodnih znanstvenih ustanov. Na prreditvi so podelili nagrado petim dijakom, odličnjakom na področju fizike. Med njimi je tudi Lara Devetak iz Liceja Franceta Prešerna v Trstu.

Na 6. strani

vpisujemo abonma

novost 07/08 skupinski abonma

brezplačna tel. št. 800 214 302

GLOSA

Številni poskusi revidiranja zgodovine

JOŽE PIRJEVEC

V soboto 13. oktobra smo imeli v Postojni veliko slovesnost ob združitvi Primorske z matično domovino. Na vabilo občinske uprave in lokalne Zvezze borcev sem imel na prireditvi govor, nato pa je nastopil še Partizanski zbor, ki ga je ustanovil Oskar Kjuder. Bili smo nekoliko čudna družba, saj sem bil jaz - poleg skoraj sedmih krijev, ki jih imam na grbi - po operaciji še ves povezan, pevci pa tudi niso bili rosnost mladi. Solist, ki je sicer čudovito zapest rusko narodno v Bratuževi priredbi »Monotonu pojo mi kraguljčki«, se je moral naslanjati na stol, da je lahko vzdržal pred mikrofonom. Kljub tej nič kaj heroični sestavi smo po mojem ustvarili dokaj borbeno vzdusje, pri čemer moram reči, da so bili pevci bolj uspešni od mene. Kdo more pač tekmovali z melodijami kot so »Hej bigade«, ali »Vstala Primorska...«?

V svojem govoru sem opozoril, da se je v Nemčiji, Avstriji in Italiji pojavila militantna desnica, ki skuša po padcu berlinskega zidu revidirati zgodovino in spremeniti poraz nacifašizma v zmago (nad boljševizmom). Ta trend je opazen tudi v Sloveniji, pri čemer prednjači katoliška Cerkev z rehabilitacijo domobranstva in ljubljanskega škofa Rožmana. Kako primerno je bilo, da sem ožigosal ta pojav, sem ugotavljal samo nekaj dni pozneje, ko je prišla novica, da je slovensko vrhovno sodišče razveljavilo povojni proces proti Rožmanu zaradi proceduralnih razlogov.

V svojem govoru sem opozoril predvsem na dejstvo, da se je v Nemčiji, Avstriji in Italiji pojavila militantna desnica, ki skuša po padcu berlinskega zidu revidirati zgodovino in spremeniti poraz nacifašizma v zmago (nad boljševizmom). Ta trend je opazen tudi v Sloveniji, pri čemer prednjači katoliška Cerkev z rehabilitacijo domobranstva in ljubljanskega škofa Rožmana. Kako primerno je bilo, da sem ožigosal ta pojav, sem ugotavljal samo nekaj dni pozneje, ko je prišla novica, da je slovensko vrhovno sodišče razveljavilo povojni proces proti Rožmanu zaradi proceduralnih razlogov. Pri tem je svojo odločitev utemeljevalo z zakonom, ki ga je parla-

ment izglasoval tako rekoč ad hoc. Teoretično bi bilo treba sedaj proces obnoviti, kar pa ni mogoče, ker škofa ni več med živimi. Tako ga Cerkev lahko proglaša za nedolžnega in ga celo poveličuje kot veliko zgodovinsko osebnost. Kako naj si sicer razlagamo njegov portret v naravnih velikosti, ki je bil pred kratkim predstavljen javnosti in je bil očitno naročen za to priložnost? Na njem je videti kolaboracionističnega dostojanstvenika v škrletu in hermelinu, kakor da bi šlo za kakšnega fevdalnega kneza iz preteklih stoletij. Bojim se, da to platno verno predstavlja duha in miselnost naše Cerkve, ki se pač teokratičnim skušnjavam ne more in ne zna upreti.

Ko sem ondan brskal med svojimi papirji, sem slučajno našel zapis o škofu Rožmanu, ki mi ga je pred nekaj leti poslala starejša gospa. V njem počita o pridigi, ki jo je imel omjenjeni gospod v ljubljanskih stolnicih med velikonočno mašo leta 1944. Ta koke piše:

»Na prižnici se je pojavil škof Rožman. Bil je visok človek, da se je z glavo skoraj dotikal stropa knjižnice. Na glavi s celno plešo je imel majhno okroglo kapico, okrog vratu pa štolo. Zaradi vehementnosti med govorjenjem je ta večkrat zabingljala preko ograje. Imel je živo rdeča lica, o čemer so ljudje marsikaj govorili. Uvoda pridige se ne spominjam. Kmalu je pričel ostro govoriti, nato pa celo z večnim pogubljenjem groziti upornim Ljubljancam. Govoril je, da je krščanska dolžnost, da vsakdo, ki samo sluti za soseda, sošolca, prijatelja, da je oesar, naj takoj javi pristojnemu organom. Izjemne niso niti družine, ker moraš opozoriti tudi na očeta, mater, brate, sestre in druge sorodnike. S tem jih mogoče rešiš večnega pogubljenja. Tako se je razvne, da je kričal med pridigo, dobesedno pozival na denunciacijo in ves posinel v obraz. Niti na protikomunističnih predavanjih dvakrat tedensko v šoli nisem slišala takšnih izrazov in tolikšnega sovraštva, kot ga je sejal božji namestnik.«

spominjam. Kmalu je pričel ostro govoriti, nato pa celo z večnim pogubljenjem groziti upornim Ljubljancam. Govoril je, da je krščanska dolžnost, da vsakdo, ki samo sluti za soseda, sošolca, prijatelja, da je oesar, naj takoj javi pristojnemu organom. Izjemne niso niti družine, ker moraš opozoriti tudi na očeta, mater, brate, sestre in druge sorodnike. S tem jih mogoče rešiš večnega pogubljenja. Tako se je razvne, da je kričal med pridigo, dobesedno pozival na denunciacijo in ves posinel v obraz. Niti na protikomunističnih predavanjih dvakrat tedensko v šoli nisem slišala takšnih izrazov in tolikšnega sovraštva, kot ga je sejal božji namestnik.«

VREME OB KONCU TEDNA

Nad Sredozemljem se polni ciklonsko območje

DARKO BRADASSI

Vdor severnega zraka ob koncu preteklega tedna je bil po pričakovanju občuten in je pustil za sabo vidne in dolgotrajne posledice. Prišlo je do izrazite ohladitve, občasno je zapnila močna burja, v gorah pa močan severovzhodni veter. Temperature so padle za več stopinj pod dolgoletno povprečje.

Hladen višinski zrak se je zaustavil nad Sredozemljem, kjer je ves teden krojil vremensko sliko. Nastalo je obsežno ciklonsko območje. Protinam se je od vzhoda ali severovzhoda občasno vratil vlažen in nestanoviten višinski zrak, tako da so se kar pogosto pojavljale padavine, sicer povečini rahle ali kvečjemu občasno zmerne. V gorah je snežilo, snež je prehodno pobelil tudi Trbiž in više predelje v Reziji. Meja sneženja pa je bila za ta čas kar nizka.

Severna zračna masa, ki je v preteklih dneh dosegla naše kraje, je bila predvsem v višjih plasti za ta čas zelo mrzla. Temperature so na višini okrog 1500 m padle do 10°C pod dolgoletno povprečje, na višini okrog 3000 m do preko 15°C, na višini okrog 5500 m do preko 17°C. Iz teh podatkov je razvidno, kako je bil višinski zrak mrzel, pravzaprav kar zimski. Ničta izoterma se je predhodno spustila do 1200 m, torej preko 1500 m pod dolgoletno povprečje. Ohladitev je bila izrazita tudi v prizemlju, toda razmeroma manjša. Občutek mrzla pa je bil občasno zelo izrazit, ker je pihala zmrzna do močne burja s sunki, ki so občasno presegali 120 km/h.

Po podatkih Deželne meteorološke opazovalnice ARPA-Osmer so povprečne temperature v zadnjih desetih dneh padle v Zgoniku na 9,3°C, v Trstu za 8,2°C, v Koprivnem za 8,8°C, na Trbižu za 9,1°C, na Višarjah pa kar za 15,9°C. Padec najvišjih temperatur je bil še izrazitejši, dnevne temperature so bile za kakih 12 do 14°C nižje od preteklih dni. Nočne vrednosti pa so se v nižinah le ponekod dotankile ledišča, tako je, denimo, Deželna meteorološka opazovalnica v nedeljo v Koprivnem namerila -0,1°C, v Gradišču ob Soči pa -1,1°C.

SLOVENCI V ZAMEJSTVU

Razpis Urada vlade R. Slovenije za finančne podpore v letu 2008

Na podlagi Zakona o odnosih Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja (Uradni list RS, št. 43-1836/06) in Uredbe o izvajjanju finančnih podpor za ohranjanje in razvijanje slovenske identitete zunaj Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 139/2006), je Urad Vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu dne 19. oktobra 2007 objavil:

javnji razpis za razpisno področje A: finančna podpora avtohtonim slovenskim narodnim skupnostim v zamejstvu v letu 2008 in

javnji razpis za razpisno področje B: finančna podpora Slovencem po svetu v letu 2008.

Cilj obeh javnih razpisov je spodbujanje dejavnosti, ki med slovenskimi rojaki, ki živijo v tujini, omogočajo:

- utrjevanje in ohranjanje narodne, jezikovne ter kulturne identitete
- medsebojno povezovanje
- ohranjanje vezi z Republiko Slovenijo
- vzdrževanje struktur in dejavnosti avtohtone slovenske narodne skupnosti v sosednjih državah in Slovencov v izseljenjenju.

Na javna razpisa se lahko prijavijo tako pravne kot fizične osebe iz tujine, kakor tudi organizacije civilne družbe, ki v Republiki Sloveniji delujejo na področju povezovanja in skrbi za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Dokumentacija navedenih javnih razpisov je na razpolago na spletni strani Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu: »www.sigov.si/mzz«; »www-uszs.gov.si«. Dokumentacijo pa zainteresirani lahko dvignejo tudi v tajništvu Urada vsak dan med 9. in 14. uro in tudi na vseh diplomatsko-konzularnih predstavnosti Republike Slovenije v času uradnih ur.

Skrajni rok za oddajo vlog zapade 30. novembra 2007.

Vsa dodatna pojasnila in informacije je mogoče dobiti na Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu vsak dan med 9. in 14. uro, na tel. št.: 01-4302810, faks: 01-4782296, 01-4375511 ter po elektronski pošti na elektronskem naslovu urad »slovenci@gov.si«.

KOBARID

Tolminski muzej z novo knjigo o Soški fronti

KOBARID - Po obsežnih knjigah Tolminsko mostišče I in II, ki sta izšli leta 2005, so v Tolminskem muzeju Soški fronti posvetili tudi najnovejšo publikacijo. Knjigo Od Krna do Rombona 1915 - 1917, ki opisuje dogajanje med boji ob Soči na območju bovske in kobariske občine, so izdali skupaj s Fundacijo Poti miru v Posočju. Prav v prostorih fundacije v Kobaridu bodo knjigo v ponedeljek, 29. oktobra, ob 19. uri tudi predstavili, so sporočili iz Tolminskega muzeja. Avtorja Lovro Galić in Darja Pirih sta knjigo Od Krna do Rombona razdelila na tri večje vsebinske sklopove. V prvem Galić obravnava dogodek med letoma 1915 in 1917 ter natančno pojasni vojni ustroj na obravnavanem območju vojaškega delovanja.

Drugi sklop prinaša seznam padlih avstro-ogrskih in drugih vojakov na odseku med Krnom in Predelom, v tretjem delu z naslovom Dan pojutrišnjem pa je Pirihova pozornost posvetila domačinom, ki so morali na bojišča daleč proč od doma. Izdelala je sezname padlih in pogrešanih ljudi, v katerih je zajeto 644 oseb iz občin Kobarid in Bovec, so pojasnili v Tolminskem muzeju.

Sicer pa knjiga prinaša tudi bogato slikovno gradivo. Tako so prvič objavljeni posnetki iz albuma neznanega častnika ljubljanskega domobranskega polka LIR27 oz. drugega polka gorskih strelcev, ko je polk med jesenjo in zimo na prehodu v leto 1916 branil položaje med Šmohorjem in Lemežem, ki jih sicer hrani Vojni arhiv na Dunaju.

Ob teh so objavljeni še posnetki iz arhiva dunajskega Vojno-zgodovinskega muzeja in fotografije iz zbirke Mirka Kurničića, dodane pa so tudi kartografske priloge, ki brcalu pomagajo pri razumevanju vojaških dogodkov izpred 90 let, so še sporočili iz Tolminskega muzeja. (STA)

PISMA UREDNIŠTVU

Zahvala

je in profesorji pa prije do kdaj drugič na vrsto, nam je Evangelista reklo.

Takrat smo redno sodelovali in večkrat tudi nastopali skupno s konfederalnimi sindikati in ne samo na skrbništvu. Predlagali smo jim celo, imeli smo nekaj srečanj na to temo, da bi se SSŠ priključil njihovi federaciji, pa nekako ni bilo pravega navdušenja.

V tistih časih smo imeli stalne stike in srečanja še z manjšinskimi sindikati (Aosta in Bocen), po navadi v Veroni ali kar v Rimu, ob prilikah naših obiskov na ministerstvu za šolstvo, tj. ob prilikah vsake nove delovne pogodbe in ob obiskih za reševanje posameznih problemov manjšinskih šol.

Nekje v tistih letih je bila priznana pravica do doklade za dvojezično poslovanje tudi dvojezičnu oseboj pri Kraški gorski skupnosti.

Sredi devetdesetih let pa so prišle nove norme zomejvalnimi pravili, po katerih so bili priznani samo vsedržavni sindikati in s tem lahko koristili razne predvidene ugodnosti. Sindikat slovenske šole je izgubil vsedržavno priznanje kot tudi osebe delujoče na sedežu in njegovo delo poteka danes ohromljeno in v velikimi napori. Južnotirolski in valdostanski sindikat sta krajevno priznana, temu je sledilo vsedržavno priznanje, na njihovem sedežu so osebe, ki so uradno oprloščene poučka za sindikalno delo in lahko nemoteno delujejo.

Zato je zelo važno, da pride do priznanja Sindikata slovenske šole v novem deželnem zakonu za Slovence, kot je SSŠ predlagal.

Dotedenega tajnika šolskega sindikata UIL, ki je, kot berem, uspel vključiti v novo delovno pogodbo dvojezično doklado za neučno oseboj na slovenskih šolah, pa vabim, naj vpliva na vsedržavna vodstva, da se omogoči SSŠju, sindikatu manjšinskih šol, ponovno vključitev med priznane sindikate, s tem možnost koristenja sindikalnega dopusta in ponovnega sodelovanja vseh v korist vsega šolskega oseba in vseh šol.

Živka Marc

Doklada za dvojezično poslovanje šolnikov

Rada bi dopolnila nekaj nejasnosti, ki sem jih zasledila v Primorskem dnevniku v sobotni razpravi o dokladi za dvojezično poslovanje šolnikov.

Kot takratni tajnik Sindikata slovenske šole lahko povem, da nam je že leta 1987 uspelo vključiti v novo delovno pogodbo šolnikov doklado za dvojezično poslovanje osnovnošolskih učiteljev, to – minimalno – doklado že prejemo. Spominjam se večletnega truda in mnogih srečanj, ki so bili potrebna, da smo jo dosegli, čeprav ne v zadovoljivi meri. Morda niso bili vsi konfederalni šolski sindikati prepričani v to, a odločno nas je podprt deželni tajnik Cisl Sinasel: to je prvi korak, neučno oseb-

DEŽELNI SVET - Zaščita furlanskega jezika

S Furlani se ponavlja zgodba zakona za slovensko manjšino

Ostra opozicija desnice in različna gledanja v Illyjevem zavezništvu

TRST - Zakon za zaščito furlanskega jezika se v deželnem svetu sooča s podobnimi političnimi težavami, kot zakon za zaščito Slovencev, ki je bil sprejet v torek. Na eni strani ostra opozicija Forza Italia in Nacionalnega zavezništva, ki hodita roko v roki, ko gre za nasprotovanje pravicam narodnih in jezikovnih manjšin, na drugi pa nekatera nesoglasja v Illyjevem zavezništvu. Slednja zadevajo poučevanje furlanščine v šolah in možnost posameznih občin, da izstopijo iz seznama narodno mešanih uprav, ki ga je Dežela svojčas izdelala na osnovi državnega zaščitnega zakona 482.

Na desnici smo glede Furlanov in Slovencev tudi včeraj slišali nekatere neverjetne besede. Bruno Di Natale (-NZ) je tako dejal, da je zakon za Furlane neke vrste »trojanski konj« slovenske manjšine, da bo lažje razširila svoj vpliv in oblast na območja videmške pokrajine, kjer živijo Furlani. Njegov kolega Luca Ciriani je postavil na glavo prepričanje, da je naša dežela dobila pravni položaj avtonome dežele zaradi navzočnosti jezikovnih manjšin. FJK je avtonoma dežela, ker je izgubila svoja vzhodna ozemlja, je trdno preprtičan Ciani. Očitno ni prebral zapisnikov ustavodajne skupščine, ki je odločala o ustanovitvi bodoče avtonome Deže FJK.

Po včerajšnji splošni razpravi imamo vtis, da bo večini uspelo vendarle najti skupen jezik tako glede šolstva, kot glede seznama narodno mešanih občin in možnosti le-teh, da iz tega seznama izstopijo. Priča smo »prečnim« stališčem znotraj posameznih strank, ki se delijo po zemljepisni pripadnosti. Furlanski Levi demokrati npr. podpirajo zakon, nekatere njihovi tržaški somišljeniki (v prvi vrsti Fabio Omero in Stelio Spadaro) pa mu nasprotujejo, kar velja tudi za goriškega poslanca Alessandra Marana.

V uvodni debati se je oglasila tudi Bruna Zorzini Spetič (SIK), ki je obžalovala, da okrog narodnih manjšin vlada precejšnjo nepoznavanje, tudi v deželnem parlamentu. Nekateri omejevalno tolmačijo zaščito furlanščine, kar se je dogajalo tudi z zakonom za Slovence. Ovrednotenje furlanščine predstavlja po mnemu zastopnike SIK priložnost in neko vsiljevanje, zato znanje furlanskega jezika ne pogoste znanja drugih jezikov, kot stalno trdi na desnici.

Deželni svet se bo tudi danes ukvarjal z zakonom za zaščito furlanskega jezika in kulture

KROMA

MANJŠINA

Peterle čestital SKGZ in SSO

LOJZE
PETERLE

KROMA

LJUBLJANA - Evropski poslanec in slovenski predsedniški kandidat Lojze Peterle je predsednikoma SKGZ in SSO Rudiju Pavšiču in Dragu Štoki izrazil izjemno zadovoljstvo ob sprejetju zakona FJK za zaščito slovenske manjšine, »ki je dodatni korak k polnemu uresničevanju legitimirnih zahtev slovenske narodne skupnosti v Italiji«, in jima čestital za ves trud, ki sta ga vložila v to. Poudaril je še, da je pozitivno, da tudi Dežela FJK s tem zakonom dejansko prevzema odgovornost na področju manjšinske zaščite.

DEŽELNI SVET - Zaščitni zakon za slovensko manjšino

Dve krovni zvezi, 14 primarnih organizacij in šest založniško-informacijskih ustanov

TRST - V zakonu za zaščito slovenske jezikovne manjšine, ki ga je v torek odobril deželni svet, se poimenko omenjajo manjšinske ustanove in organizacije. Dežela kot krovni manjšinski zvezi priznava Slovensko kulturno-gospodarsko zvezo in Svet slovenskih organizacij. To je vsekakor izhodiščno priznanje, ki ni nekaj dokončnega, saj bo deželna uprava sproti preverjala delovanje krovnih in seveda tuži ostalih v zakonu omenjenih organizacij.

Zakonodajalec je v zakon vključil šest založniško-informacijskih ustanov in sicer družbo Prae-DZP iz Trsta, ki izdaja Primorski dnevnik, zadružno Goriška Mohorjeva (Novi Glas), čedalski zadružni Novi Matajur in Most (časopis Dom), tržaško zadružno Mladika in Založništvo tržaškega tiska. Tako imenovanih primarnih manjšinskih organizacij je vsega skupaj 14, ki so Slovenski raziskovalni inštitut, Slovensko stalno gledališče, Narodna in študijska knjižnica, Glasbena Matica,

Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel, Zveza slovenskih kulturnih društev, Slovenska prosveta, Zveza slovenske katoliške prosvete, Združenje slovenskih športnih društev v Italiji, združenje Kulturni dom-Gorica, združenje Kulturni center Lojze Bratuž-Gorica, združenje slovenskih dijaški dom Srečko Kosovel-Trst, združenje slovenskih dijaški dom Simon Gregorčič-Gorica in goriški Kinoatelje. Slednjega so v zakon vključil na osnovi dopolnila Demokratičnega zavezništva (prva podpisnica Tamara Blažina), proti kateremu so glasovali deželni svetniki NZ in Forza Italia.

Nova posvetovalna komisija FJK za slovensko manjšino sestavlja prisotni deželni odbornik (ali njegov pooblaščenec), šest članov, ki jih imenujeta SKGZ in SSO (dva za tržaško, gorisko in videmsko pokrajinu) ter trije člani iz Trsta, Gorice in Vidma, ki jih imenuje zbor slovenskih izvoljenih predstavnikov (državni zaščitni zakon za Slovence).

DEŽELA - Zakon za Slovence

Rupel se zahvaljuje predsedniku Illyju

SLOVENSKI
ZUNANJI
MINISTER
DIMITRIJ RUPEL

KROMA

kona prišlo v času, ko se bo z uvedbo schengenske meje dejansko končal postopek vključevanja Slovenije v Evropsko unijo ter bosta obe manjšini, slovenska v Italiji, pa tudi italijanska v Sloveniji, lahko celovite opravljali vlogo povezovalca in tudi sicer dejavnika v uresničevanju skupnih interesov obeh držav v prostoru na obeh straneh meje.

MANJŠINA - Izjava strankinega vodstva

Slovenska skupnost zadovoljna z besedilom deželnega zakona

TRST - Stranka Slovenska skupnost izraža zadovoljstvo, da je deželni svet vendarle izglasoval deželni zakon za Slovence. Deželno tajništvo SSK meni, da je to zadovoljiv pravni dokument, s katerim bo slovenska narodna skupnost na naši deželi lahko učinkoviteje uveljavljala nekatere pravice, na katere čaka dolga leta. Pri tem daje priznanje Demokratičnemu zavezništvu, ki je spoštovalo to programsko obzeto. Gre tudi poudariti naklonjenost, ki ga je zakon doživel pri Severni ligi.

Zakon sicer ne dodaja večjih novosti glede na to, kar je že določeno po zakonih 482/99 in 38/01, vendar dodatno ureja nekatera vprašanja in postopke, ki so v pristojnosti deželne uprave. Po-membro je tudi priznanje, ki ga daje organizirani civilni družbi, saj direktno omenja obe krovni organizaciji, SSO in SKGZ. Obžalovati pa je treba dejstvo, da tudi ta zakon Slovence obravnava pretežno le kot posamezne, in ne kot narodno skupnost, kar bi bilo pravilno in mogoče z nekoliko več politične volje.

Slovenska skupnost je preko svoje-

MIRKO ŠPACAPAN
BUMBACA

ga deželnega svetnika Mirka Špacapana vložila tako v komisiji kot pri obravnavi v deželnem svetu veliko popravkov, ki so priporočili, da je zakon popolnejši in bolj ustrezan potrebam slovenske narodne skupnosti v deželi. Med bistvenimi spremjetimi popravki je treba poudariti vključitev predstavnika slovenske šole v deželno posvetovalno komisijo za Slovence ter pomemben prispevek na poti k priznaju Sindikata slovenske šole.

Žal je treba zabeležiti dejstvo, da je deželni svet sredi polemičnega ozračja porabil pretirano dolgo časa za odobritev za-

konskega besedila, kar se je zgodilo zaradi umetno ustvarjenega problema rezjanščine. Pri tem je najbolj huda zadeva ta, da so nekateri deželni svetniki razvijali jezikovne teze, ki ne upoštevajo dosedanjih znanstvenih študij, po katerih spada rezjanščina nesporno med slovenska na-rečja.

Desnica je pokazala svoj pravi obraz tudi z ugovori, da je slovenska narodna skupnost privilegirana in preveč zaščitena, kar je daleč od resnice. Kljub nekaterim nedoslednostim je bilo ravnanje Demokratičnega zavezništva čisto drugačno, saj je celotno diskusijo vodilo z umirjenim in odprtim profilom. SSK se tudi zahvaljuje za pozornost, ki jo je načelnik svetniške skupine Marjetice Cristiano Degano namenil dejstvu, da je zaradi bolezni, odsoten deželni svetnik SS Mirko Špacapan, ki se je za ta zakon veliko in pozrtvovalno zavzemal. Zahvala gre tudi vsem deželnim svetnikom, ki so namesto odsotnega kolega Špacapana zagovarjali njegove izboljševalne predlogne in popravke.

www.iolar.com

Iolar je vodilno mednarodno podjetje, ki svojim strankam zagotavlja storitve prevajanja zahtevne dokumentacije in lokalizacijo programske opreme.

K sodelovanju vabimo

PREVAJALCE IZ ANGLEŠČINE, FRANČOŠČINE, NEMŠČINE IN ŠPANŠČINE V ITALIJANŠČINO

Od kandidatov pričakujemo:

- odlično znanje tujega jezika;
- italijanščino kot materinščino;
- motiviranost in zmožnost za delo v konkurenčnem okolju;
- sposobnost prilagajanja in dokončanja dela v okviru kratkih rokov;
- diplome prevajalske smeri ali ustrezne prevajalske izkušnje;
- začeleno poznavanje Microsoft Officea.

Izbrani kandidati bodo imeli na voljo:

- izobraževanje, ki ga zagotavlja skupina naših izurjenih strokovnjakov;
- zanimive priložnosti za lastno kariero;
- dobre delovne pogoje v mednarodnem okolju;
- možnost dela na sedežu podjetja v Ljubljani ali od doma;
- plačilo v skladu z izkušnjami.

Če vas ponudba zanima in menite, da izpolnjujete pogoje, do **29. oktobra 2007** poslajte svoj življenjepis in pričakovanja glede plačila v angleškem jeziku na e-poštni naslov: jobs@iolar.com ali na naslov **Iolar d. o. o., Neubergerjeva 31, 1000 Ljubljana, Slovenija**.

OKUSI KRASA - Predstavila se je kriška gostilna La lampara

Poezija, glasba in umetnost kot uvod v kulinarične užitke

Niko Tenze s svojo kuharsko ekipo gostom ponudil nekaj specialitet iz Jadrana

KRIŽ - V sejni dvorani kriške gostilne Lampara so za uverturo letošnjim Okusom Krasa zadoneli topli akordi in glasovi ansambla Ano ur'co al' pej dvej. Kot je povedal pozvezovalec večera, pesnik Aleksij Pregarc, so pevki Marta Fabris in Sara Jablanček ter pevca Igor in Boris Košuta ubrano podoživeli nekaj hitov Tilia Možine, ki igra kitaro v ansamblu skupaj s Petrom Kukom ob kontrabasu in Igorjem Zobinom s harmoniko. Pregarc je tudi predstavil in občuteno recitiral nekaj stihov pesnika Ivana Burnika Legiše, rojaka iz Medje vasi, ki živi v Avstraliji v mestu Adelaide.

Toni poezije in domotožja so odigrali lep kontrapunkt prešernemu nastopu in toplim živim jesenskim barvam slikarke Vivijane Kljun, ki se je prvič predstavila s samostojno razstavo prav v Križu. Kot je pravilno ugotovil slikar Edi Žerjal, ki je predstavil njen slikarski opus, gre za nastop nove osebnosti na slikarskem prizorišču v zamejstvu, ki se predstavlja s svojskimi potezami in izraznim temperamentom.

Mlada slikarka je znana tudi po svojem cvetličarskem obratu A.D.A. Atelje Dom Art, ki ga je pred kratkim odprla na Općinah.

Kot se spodboli, je pravo popotnico Okusom Krasa v ribji gostilni La lampara pripravila še Vesna Guštin, ki je predstavila ženske protagonistke lokal, mamo Marijo in malo vnučniki Dano in Saro, ki lepo utelešajo rdečo nit letošnjih Okusov Krasa: ženski lik v gostinskom obroku. Tajnik gostinske sekcije Slovenskega deželnega gospodarskega združenja Davorin Devetak pa je predstavil letošnje novosti pobude, ki združuje kar 37 obratov (gostiln, trgovin in pekarn) s Krasa in se zahvalil prizadavnosti gostitelja, Niku Tenzeju, ki ob vodenju gostinske sekcije SDGZ in vsega organizacijskega aparata za tako večplastno prireditev, skupaj z bratom Alainom najde tudi čas za uspešno upravljanje domačega lokalja. V Lampari za letošnje Okuse Krasa ponujajo poiane srdune polnjene s sirom in krompirjevijo, njoke s škarpenovo omako in »tonino z's šalšu«, vse skupaj zalito s svetim kraškim vinom in v sodelovanju s pekarno Ota iz Boljuncu. Vabljeni.

Povezovalec kulturnega dogajanja v Lampari je bil pesnik Aleksij Pregarc (v sredini)

KROMA

PETI KORIDOR - Odbornik Sonego »Kmalu vesti iz EU o odseku Trst - Divača«

TRST - Deželni odbornik Furlanije Julijske krajine za prevoze Lodomiro Sonego je včeraj povedal, da najkasneje do konca leta pričakuje konkretno novice iz Evropske komisije v zvezi s financiranjem čezmejnega železniškega odseka med Trstom - Divačo na petem koridorju. V deželnem svetu je na vprašanje svetnika SKP Kristiana Franzila še povedal, da je trenutno zakonsko pokrit le odsek od juga Ronk proti Trstu, nič konkretnega pa še ni storjenega za odsek med rekama Sočo in Tilmentom. Sonego je tudi sporočil, da direkcija za okolje pri Evropski komisiji ne meni, da je zgoraj omenjeni zakon, ki predvideva načrtovanje hitre železniške proge na območju Furlanije Julijske krajine, v nasprotju z evropsko zakonodajo o okolju.

Kar zadeva čezmnejni odsek petega železniškega transevropskega koridorja med Trstom in Divačo, pa se je pred kratkim pojavila vest, da naj bi Evropska komisija že odobrila del

sredstev za izdelavo projekta. Govorio se je o znesku 30 milijonov evrov. Kot se je izkazalo, je šlo za neprevrjeneговорice, kar so iz Bruslja tudi zelo jasno povedali. Istočasno so iz Evropske komisije sporočili, da postopek preverjanja in analiziranja dokumentov, ki sta jih skupaj pripravila Italija in Slovenija, še poteka in da se časov, ki so zato potrebeni ne da pospešiti. Ob tem je bilo še rečeno, da bosta morali obe državi ob evropskih poskrbetti tudi za lastna sredstva za pripravo tega za obe strani zelo važnega načrta.

Slovenija partnerica na bavarskem turističnem sejmu

LJUBLJANA - Slovenija bo med 14. in 18. februarjem prihodnje leto država partnerica na osrednjem bavarskem turističnem sejmu - CBR 2008, ki vsak let poteka v Münchenu. Slovenska turistična organizacija (STO) bo Slovenijo predstavljala na stojnici z 200 kvadratnimi metri, od česar bo polovica namenjena predstaviti slovenske turistične gospodarstva, polovica stojnice pa bo predstaviti glavnih partnerjev STO na sejmu, regija Julijskih Alp in slovenske Istre. Kot je včeraj povedal direktor STO Dimitrij Piciga, bosta Bled in Piran predstavljena kot glavni ikoni Slovenije. Gre za koncept, ki izhaja iz povpraševanja Nemcev in Bavarevcov po ponudbi slovenskega turizma, pri čemer izstopa interes za aktivne počitnice v naravi, za obisk Alp in Sredozemlja. Piciga je ob tem dodal, da je slovenski turistični potencial še vedno premalo izkoriscen, Slovenija pa je še vedno relativno neznana tudi na Bavarskem. To se je precej izboljšalo z vstopom Slovenije v EU, v STO pa menijo, da bo predsedovanje EU Slovenijo naredilo še bolj prepoznavno v svetu.

PROMET - Zaradi velikega števila tankerjev Jadran posebno občutljivo območje

ZAGREB - Jadran je potrebno razglasiti za "posebno občutljivo morsko območje" zaradi njegovih ekoloških, socioekonomskih in znanstvenih razlogov, je poudaril direktor oddelka za pomorstvo in pravo morja na Norveškem Davor Vidas na včerajšnji zagrebški okrogli mizi o zaščiti Jadranja. Opozoril je, da je v Jadranskem morju izjemno velik tankerski promet, ki ga bodo v prihodnosti okreplili, in da obstaja na Hrvaškem veliki interes za preprečevanje ekoloških katastrof v Jadranu.

Napovedal je, da šest jadranskih držav - Albanija, BiH, Črna Gora, Hrvaška, Italija in Slovenija - pripravljajo skupni predlog za razglasitev omenjene statusa, ki ga bodo naslednje leto poslali na Mednarodno pomorsko organizacijo. Status "posebno občutljivega morskog območja" ima že deset morskih območij na svetu, je še dodal Vidas. Sicer pa je izpostavil, da "regionalno sodelovanje ne more

vsega urediti in da so nujni nacionalni ukrepi, ki jih nekateri demagoško imenujejo enostranski", je poročala hrvaška tiskovna agencija Hina.

Vidas je še spomnil, da v Jadranu letno pluje več kot tisoč tankerjev, pri čemer levji delež odpade na Italijo, ki ima 75 odstotkov tankerskega prometa v svojih jadranskih pristaniščih. Klub velikemu prometu in pomorskim nesrečam ni bilo katastrofnih posledic zaradi številnih varnostnih ukrepov, kot je sistem "usmerjene in ločene plovbe", ter prepreči zamjenjave balastnih voda, je še izjavil Vidas.

Okroglo mizo sta organizirali hrvaški inštitut za javne finance in nemški Sklad Friedrich Ebert v okviru večletnega spremljanja hrvaških priprav za vstop v Evropsko unijo. Kot je še poročala Hina, so strokovnjaki poudarili, da mora Hrvaška še veliko storiti glede varstva okolja v procesu pristopanja v EU. (STA)

LJUBLJANA - Avstrijski investitor

V center Supernova nad 100 milijonov evrov

LJUBLJANA - Ljubljana bo s februarjem prihodnje leto bogatejša za nov trgovski center Supernova. Center, ki ga gradijo v trgovinskem središču Rudnik, bo v prvi fazi obsegal prek 35.000 kvadratnih metrov prodajne površine, jeseni leta 2009 pa naj bi center razširili na skupaj 70.000 kvadratnih metrov. Vrednost prve faze znaša 55 milijonov evrov, v dodatno razširitev pa bodo vložili še 50 milijonov evrov, je na včerajšnji novinarski konferenci povedal direktor avstrijske družbe Supernova Frank Albert. Skupno bo v centru več kot 500 delovnih mest, po razširitvi pa naj bi se število zaposlenih gibalo med 800 in 900. Po Albertovih besedah pričakujejo, da se jim bo naložba povrnila v 18 do 20 letih. Družba je včeraj pripravila slovesnost ob pokritju objekta, katere se je udeležil tudi župan Mestne občine Ljubljane Zoran Jankovič.

Ljubljanski center bo imel prek 50 najemnikov, med njimi H&M, Peek & Cloppenburg, C&A, Deichmann, Humanic, Intersport, New Yorker, Sportina, Müller, Mercator, ki bo zajemal 6000

kvadratnih metrov površin, in številne druge.

Družba Supernova, ki že ima centre v Kopru, Mariboru, Kranju, Celju, Venetu, Domžalah in od danes tudi center v Postojni, namerava v prihodnjih letih v Slovenijo skupaj z ljubljansko investicijo vložiti 280 milijonov evrov. Tako načrtujejo še centra v Kopru in Novi Gorici, sicer pa se namenjava širiti tudi na hrvaški trg, v Srbiji in ostale trge jugovzhodne Evrope, je povedala odgovorna za trženje in marketing Damjana Orkič. Supernova je na slovenskem trgu prisotna že več kot šest let in s projektom gradnje centra v Ljubljani so začeli najprej, je dejal Albert. Kot je pojasnil, so s projektom začeli že leta 1999, a je bil hkrati to tudi najbolj zahtevni projekt, predvsem zato, ker veliki tudi trgovci, kot je na primer H&M, takrat še niso bili pripravljeni vstopiti na slovenski trg. Sicer pa po njegovih besedah tudi slovenski trg leta 1999 še ni bil pripravljen na vstop tujih vlagatelje, sedaj pa je položaj v trgovini med najboljimi v Evropi.

Evropska centralna banka

24. oktobra 2007

valute	24.10	23.10	povprečni tečaj
ameriški dolar	1,4230	1,4254	
japonski jen	162,67	163,50	
kitajski juan	10,6620	10,6972	
russki rubel	35,4170	35,4450	
danska krona	7,4542	7,4548	
britanski funt	0,69550	0,69575	
švedska krona	9,2127	9,1900	
norveška krona	7,7455	7,6900	
češka krona	27,178	27,182	
švicarski frank	1,6706	1,6707	
estonska krona	15,6466	15,6466	
madžarski forint	251,32	251,66	
poljski zlot	3,6549	3,6568	
kanadski dolar	1,3797	1,3734	
avstralski dolar	1,5833	1,5948	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
romunski lev	3,3674	3,3698	
slovaška krona	33,437	33,553	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,7023	0,7018	
malteška lira	0,4293	0,4293	
islandska krona	86,67	86,20	
turška lira	1,7254	1,7279	
hrvaška kuna	7,3370	7,3399	

Zadružna Kraška banka

24. oktobra 2007

valute	nakup	prodaja	evro
ameriški dolar	1,4414	1,4119	
britanski funt	0,7036	0,6884	
švicarski frank	1,6959	1,6546	
japonski jen	167,0750	158,9250	
švedska krona	9,4356	8,9843	
avstralski dolar	1,6281	1,5594	
kanadski dolar	1,4064	1,3529	
danska krona	7,5979	7,3116	
norveška krona	7,9437	7,5562	
madžarski forint	257,9515	245,3685	
češka krona	27,8615	26,5024	
slovaška krona	34,3918	32,7141	
hrvaška kuna	7,5233	7,1564	

CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO
ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

Banca di Cividale

24. oktobra 2007

valute	nakup	prodaja	evro
ameriški dolar	1,4456	1,4100	
britanski funt	0,7063	0,6889	
danska krona	7,567	7,381	
kanadski dolar	1,3995	1,3650	
japonski jen	165,35	161,28	
švicarski frank	1,6971	1,6553	
norveška krona	7,821	7,629	
švedska krona	9,326	9,096	
avstralski dolar	1,6058	1,5663	
hrvaška kuna	7,57	7,03	

KULTURNI DOM V TRSTU - Žalna seja v spomin na Maria Magajno

Poklon izjemnemu profesionalcu, človeku dialoga in dobrega srca

O pokojniku so spregovorili Dušan Udovič, Rudi Pavšič, Drago Štoka in Giorgio Cesare - Velika udeležba in podpisovanje v žalno knjigo

TRST - Izjemen profesionalec in mojster časnikarske fotografije, predvsem pa srčno dober človek, ki je z vsemi gojil dialog. To je podoba Maria Magajne, ki si jo je sleherni pripadnik naše skupnosti oblikoval v teku desetletij in ki je prišla do izraza tudi na včerajšnji popoldanski žalni seji, ki so jo v Kulturnem domu v Trstu predili Primorski dnevnik ter krovni organizaciji SKGZ in SSO. Malo dvorano Kulturnega doma je za to priložnost napolnila množica ljudi vseh barv, od političnega predstavnika in umetniškega ustvarjalca pa do upokojenca in kajpada novinarja, ki jih je na žalno sejo privedlo veliko spoštovanje do legendarnega fotoreporterja združeno z željo, da počastijo njegov spomin ter izrazijo sožalje sestričnam Bruni in Miri ter bratrancu Tončiju.

Navzoče je kot prvi nagovoril Dušan Udovič, urednik Primorskega dnevnika, katerega simbol je bil ravno Mario Magajna. »Naš« (z veliko začetnico) Mario, je dejal Udovič, je bil del dnevnika vse od njegovega nastanka maja leta 1945, našemu časopisu je bil povsem predan, poleg tega je bil rojen za fotoreporterski poklic v času, ko nič ni bilo samoumnevo dosegljivo in je bila časopisna fotografija še posebej dragocena. V tem je bil Mario Magajna neprekosljiv mojster, vedno je bil na licu mesta v nekakšni »permanentni mobilizaciji« in je s svojo kamero lovil vse, pomembne in manj pomembne dogodke. S tem je bil zaščitni znak in zastava Primorskega dnevnika, njegova prisotnost na kraju nekega dogodka je bila jamstvo, da je temu dogodku dnevnik posvečal pozornost. Poleg tega je bil še zasnovalec revij, knjig in brošur, bil je cenjen tudi v italijanskih krogih. Bil je tudi povsod doma in povsod dobrodošel, je dejal Udovič, ki je poudaril tudi pokojnikov vedri značaj, saj je Mario za vsakogar imel prijazno besedo.

Najboljša sporočilnost Maria Magajne, je v svojem posegu poudaril predsednik SKGZ Rudi Pavšič, je to, da smo skozi njegove fotografiske posnetke brali veliko ljubezen do vsega, kar ga je obdajalo. V slovenski zamejski in italijanski javnosti je postal pojem ter človek izjemnih odlik in splošne priljubljenosti. Nikoli ni bil vsljiv, nikoli se ni jezik, njegov objektiv je pokukal povsod, vedno pa je imel isti pristop, saj mu je bilo vse pomembno. Danes se zavedamo njegove veličine, je še dejal Pavšič: to so seveda Magajneve fotografije, še bolj pa dejstvo, da je skozi te fotografije Mario Magajna izpričal veliko ljubezen do naših ljudi in do našega prostora.

Za predsednika SSO Dragu Štoko je bil Mario Magajna človek treh odlik. Prvič,

bil je človek dialoga, ki ga je znal udejanjati iz dneva v dan, ga hrani v sebi in razdaljil drugim. Drugič, bil je človek srca, saj bližnjemu ni mogel storiti kaj žalega. In tretjič, bil je človek naše, slovenske tržaške zemlje, človek morja, grunta, vinogradov nad morjem in Krasa, je dejal Štoka.

Kot človeka dialoga in predhodnika časov je Maria Magajno označil tudi častni predsednik Združenja kronistov Furlanije Julijske krajine Giorgio Cesare. Tržaški in deželni kronisti so Magajno vedno imeli za polnopravnega novinarja, saj je dokazal, kako lahko ohraniš objektivnost in zvestobo kroniki ter ne upognesi hrbita, istočasno pa lahko ohraniš dobre odnose z institucijami in drugače mislečimi. Mario Magajna, je še dejal Cesare, preko fotografije ni ustvarjal samo kronike, ampak tudi zgodovino, počastil je novinarski poklic in tržaško mesto.

Cesarejev nastop je sklenil žalno sejo, na veliko priljubljenost Maria Magajne pa bo spominjala tudi množica podpisov v ob tej priložnosti odprtih žalnih knjig.

Ivan Žerjal

Pogled na občinstvo med nagovorom našega urednika Dušana Udoviča

KROMA

SPOMIN NA PREMINULEGA FOTOGRAFA

Mario je bil po rodu Križan, po srcu pa nedvomno Dolinčan

Mariota Magajno sem spoznal kot otrok. Prijateljeval je z mojima tetama Dragico in Francko, ki sta dolgo let živel v Švici (s prijateljem Egonom Krausom ju je večkrat obiskal v Ženevi), njegova mama pa je bila prijateljica moje none Karline in teči Katerine. Mama mi danes pravi, da me je med obiski pri nas v Križu večkrat prejel v naročje, načini poti pa sta se kasneje križali na Primorskem dnevniku.

Mario je bil po rodu iz Križa, po srcu pa Dolinčan, kjer je imel številne prijatelje. Dolina je bila v bistvu njegova druga rojstna vas. Tam je ob vsaki uri našel vedno odprta vrata in številne dolinske družine so ga imele za svojega.

Mario je bil navezan na svoje kriške sorodnike, čeprav Križ mu je kmalu po vojni povzročil tudi bolečino. Ob resoluciji Informbiroja se je opredelil za Tita, kar so mu nekateri Križani zelo zamerili.

Med obiskom v vasi so ga nekajkrat zmerjali, po neki politični manifestaciji pa mu je nekdo pričkal klofuto, ki ga je moralno zelo prizadel.

Mario o tem ni hotel nikoli govoriti. Ko sem izvedel za ta dogodek, sem ga nekoč vprašal, naj mi razkrije, z obljubo, da bom vse zadržal zase, kdo mu je v resnici primazal klofuto. »Od mene ne boš nikoli tega izvedel. Tako je pač bilo in pika. Vedi samo, da do tega Križana ne gojim nobene zamere. To so bili časi velikih političnih strasti, ki so na srečo za nami«, mi je povedal. V Križ, kjer smo ga vedno gostoljubno sprejemali, je prihajal z veseljem, čeprav je moral potem zvečer vedno hiteti in Dolino...

Kakšen je bil Mario, zna zelo dobro povedati Edi Šelhaus, njegov fotografski kolega in velik prijatelj. S Šelhausom sta poslikala povojni Trst, velike delavske manifestacije,

izgredje s policijo in še marsikaj. »Mario je bil edinstvena osebnost«, mi je povedal Šelhaus, ko sem mu v ponedeljek zjutraj sporočil za njegov odhod. V kratkem času je Šelhaus izgubil dva velika tržaška prijatelja: Magajno in Egona Krausa.

V burnih letih Informbiroja sta bila Magajna in Šelhaus na nasprotnih bregovih. Mario na strani titovcev, Edi pa na strani Sovjetske zvezne. »Ne zaradi Stalina, ampak zaradi trpljenja Sovjetov med vojno. Vsekakor nič skupnega z Vidaličem«, pojasnjuje Šelhaus (Letnik 1919).

»Bila sva za tiste čase pravzaprav politična nasprotnika, a vedi, da se z Mariotom nisva nikoli skregala. On je poznal moja politična stališča, jaz pa njegova. Združevala naju je ljubezen do fotografskega aparata in do Trsta«, mi je še povedal Šelhaus. Takšen je bil Mario.

Sandor Tence

KOROŠKA - Predlog za spremembo volilnega sistema

Smrtnik: Haiderjeva stranka je pri tem pokazala svoj pravi obraz

CELOVEC »Moten odnos do manjšinske zaščite in do osnovnih pravil demokracije so očitno kvalifikacijski kriteriji za nove politične kadre v BZO«, je ocenil najnovejše odklonilne izjave Haiderjevega sekretarja in predsednika koroškega BZO Stefana Petznerja v zvezi z razpravo o volilnem sistemu predsednik Enotne liste (EL) Vladimir Smrtnik. Kot je znano, je Petzner v torek izjavil, da odklanja vsako reformo volilnega reda na Koroškem, »ker bi drugače lahko Enotna lista vstopila v deželni zbor«. »Očitno BZO še ne zadostuje skreganost s principi pravne države, demonstrirati mora tudi še svoj dvomljiv odnos do pravil demokracije,« je opozoril Smrtnik.

Predsednik EL pa je najnovejšo razpravo o spremembah volilnega reda, ki jo je začela koroška socialdemokratska stranka (SPÖ) z napovedjo predloga, ki bi omogočil vstop v deželni zbor tudi majhnim strankam, če bi le-te presegle pet odstotkov glasov pri drugem izboru, izkoristili za poziv deželnih politiki, da končno spremeni skrajno volilno zakonodajo, kakršne v ostali Avstriji ni. Pri tem je izredno pozdravljen pobudo predsednice koroških socialdemokratov Gaby Schaunigove in predsednika poslanskega kluba SPÖ Petra Kaiserja. »Predlog SPÖ sicer še ni povsem dorečen, pozitivno pa je, da se je te tematike končno lotila«, je dejal Smrtnik in poudaril, da je EL vedno za konstruktive pogovore o tej problematiki.

»Niznjanje volilnega praga, ki bi odpril realne možnosti za vstop v deželni zbor tudi zbirni stranki koroških Slovencev ali regionalno opredeljeni stranki, bi bil pomemben predlog k živeti de-

mokraciji in k enakopravnemu partnerstvu med večino in manjšino v deželi,« je še pristavil predsednik EL Vladimir Smrtnik.

Ivan Lukanc

Spominska tabla šolniku in kulturniku Francu Aichholzerju

CELOVEC/LOČE - V Spodnjem Dobju pri Ločah ob Baškem jezeru na Koroškem so zaslужnemu slovenskemu šolniku in kulturniku Francu Aichholzerju postavili spominsko tablo. Pobudnik spominskega obeležja je bilo domače Slovensko prosvetno društvo Jepa - Baško jezero, katerega soustanovitelj je bil Franc Aichholzer.

Koroški Slovenci ime Franca Aichholzera predvsem povezujejo z Mladim rodom, listom za dvoječino vzgojo na dvoječnih ljudskih šolah na južnem Koroškem, za katerga je dal pobudo in ga je tudi urejal. Zato je na odkritju spominske table spregovoril tudi deželni šolski nadzornik Tomaž Ogris, hkrati vodja oddelka za manjšinsko šolstvo pri deželnem šolskem svetu za Koroško v Celovcu. Prikazal je veličino Franca Aichholzera, o katerem je dejal, da ni razkazoval svojih zaslug, »zato ga mnogi niti opazili niso«. Ob slovesnem odkritju spominske table so govorniki opozarili tudi na bridke izkušnje Franca Aichholzera: po plebiscitu ni imel službe, prav tako se je med nacistično dobo znašel v policijskem zaporu in v koncentracijskem taborišču Buchenwald. (I.L.)

MANJŠINE - ZN in SE Med kršitelji pravic Romov tudi Slovenija

ŽENEVA - Združeni narodi in Svet Evrope so včeraj objavili skupno izjavo na krštitvah pravic romskih skupnosti. Opozarjajo, da določene države, med katerimi je navedena tudi Slovenija, ne ščitijo romskih skupnosti pred nelegalnimi in pogosto nasilnimi izselitvami iz njihovih domov.

Med 17 državami, ki jih izjava navaja, so tudi Francija, Bosna in Hercegovina, Grčija, Irska, Italija, Rusija in Španija. ZN in SE so pozvali vlade in lokalne oblasti, naj zaščitijo bivalne pravice njihovih romskih manjšin, saj ugotavljajo viden porast nastrojenosti proti Romom.

Izjavo sta podpisala komisar SE za človekove pravice Thomas Hammarberg in posebni poročevalci ZN za pravice do primerne nastanitve Miloon Kothari. Hammarberg je še dejal, da mora do večjih premikov priti znotraj držav samih in da lahko zunanjim opazovalci, kot je on, z razširjanjem znanja le prispevajo k pospešitvi reševanja problemov.

Jutri prvi kongres Slomaka

LJUBLJANA - Slovenska manjšinska koordinacija Slomak bo po treh letih aktivnosti imela jutri v Ljubljani svoj prvi kongres. Predstavniki slovenskih manjšin iz Italije, Avstrije, Madžarske in Hrvaške se bodo zbrali ob 10.30 v prostorih Svetovnega slovenskega kongresa na Cankarjevi ulici 1/IV v središču Ljubljane. Na skupščini bodo ocenili dosedanje opravljeno delo ter se dogovorili o vlogi koordinacije v naslednjem obdobju tudi v luči pomembnih širitev procesov v Evropski uniji, odpravljanju mej in predsedovanju Slovenije Evropski uniji. Priložnost bo tudi za oceno sedanjega položaja slovenskih narodnostnih skupnosti v Avstriji, Italiji, na Madžarskem in Hrvaškem.

Ob nagovorih predsednika SLOMAK-a Rudija Pavšiča in zunanjega ministra RS dr. Dimitrija Rupla bo sta prisotne pozdravila še mag. Janez Kramberger, predsednik Komisije DZ RS za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu, in Zorko Pelikan, državni sekretar na Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Sledili bodo posegi predstavnikov slovenskih manjšin.

Pogovor predsednika FJK Ricarda Illyja s prebivalci preko spletne strani

TRST - Predsednik Furlanije Julijske krajine Riccardo bo danes ob 18. uri začel neposredni pogovor s prebivalci dežele preko deželne spletne strani. Govor bo o povezavi med blagostanjem in socialni zaščiti prebivalcev. Illy bo odgovarjal na vprašanja, pogovor pa bo vodila novinarka Roberta Giani. Kdor se želi neposredno vključiti v pogovor in predsedniku dežele postaviti določeno vprašanje, naj na spletne strani dežele www.regionefvg.it FJK klikne na »Il Presidente in diretta con i cittadini«.

Hrvaška začela izgradnjo mostu proti Pelješcu

ZAGREB - Hrvaški premier Ivo Sanader je včeraj pri kraju Brijest na Pelješcu uradno obeležil začetek izgradnje mosta s celine na polotok Pelješac. Hrvaška je začela graditi most kljub vnočnim ostrim reakcijam iz Sarajeva, da bo most preprečil izhod BiH na odprto more in prejudiciral morsko mejo. BiH je navedala, da bo morda vložila mednarodno tožbo proti Hrvaški.

OBLETNICA - Pred 62 leti so ratificirali ustanovno listino OZN

Organizacija Združenih narodov za pravičnejši svet v letu 2015

V Trstu vrsta pobud - Osrednje praznovanje v dvorani Tripovich - Cilj OZN ekonomski in družbeni razvoj

Boj proti revščini in lakoti, zagotovitev osnovne izobrazbe za vse, spodbujanje enakih možnosti in globalno partnerstvo za razvoj so med »Cilji tisočletja«, ki si jih je v dokumentu zadala Organizacija združenih narodov in kih jih namenava izpeljati do leta 2015. Te in še druge cilje, kot so korenito zmanjšanje umrljivosti pri otrocih (za vsaj dve tretjini), boj proti virusu Hiv in drugim boleznim, pa sploh vlogo Združenih narodov so na Tržaškem poglobili v okvir raznih pobud, ki jih je na Svetovni dan Združenih narodov priredil Mednarodni center za teoretsko fiziko Abdus Salam pri Miramaru (ICTP) v sodelovanju s tržaško univerzo. Včeraj je minilo 62 let, od kar so 24. oktobra leta 1945 ratificirali ustanovno listino OZN.

Ustanovitev Združenih narodov (-NZ) so praznovali z vrsto prireditvev, ki so se začele popoldne s posvetom na ekonomski fakulteti in nadaljevale z delavnico na liceju Oberdan ter s srečanjem v dvorani občinskega sveta. Vrhuncem so po bude doživele pozno popoldne s svečano prireditvijo v dvorani Tripovich, ki so se je udeležili zastopniki mednarodnih znanstvenih ustanov, predstavniki lokalnih uprav, znanstveniki in dijaki ter dijakinje višjih srednjih šol, povezovalec pa je bil Andro Merku. Častni gost srečanja je bil Filippo Giorgi, poddirektor glavne skupine medvladnega odbora za klimatske spremembe Ipcc, ki je dobil letošnjo Nobelovo nagrado za mir. Na prireditvi, ki se je zaključila s koncertom, so tudi podeliли nagrado »Galileo Galilei« petim dijakom in dijakinjam, ki so se v šolskem letu 2006/2007 najbolje odrezali na področju fizike. Nagrade je podelil ICTP, med dobitnicami pa je bila odličnjakinja klasične smeri Liceja Franceta Prešernra Lara Devetak, ki jo je izbrala posebna komisija in je bila med dobitniki nagrade tudi edina ženska.

Praznovanje Svetovnega dne ZN je, kot rečeno, priredil ICTP v imenu vseh ustanov, ki so na Tržaškem vezane na OZN. Poleg univerze so sodelovali še Občina Trst, konservatorij Tartini, licej Oberdan, Zavod Združenega sveta iz Devina in tržaško študentsko gibanje »No Excuse«, ki se zavzema za udejanjanje Ciljev tisočletja. Pomembnost prizadevanj za izboljšanje splošnih življenjskih pogo-

jev do leta 2015 je že zgodaj popoldne nagnal dekan ekonomske fakultete Giovanni Panjek, ki je na tržaški univerzi uvedel posvet o vlogi ZN iz gospodarskega vidika, za katerega žal ni vladalo pretirano zanimanje. Na zasedanju sta vsekakor glavni poročili podala profesor politične ekonomije na tržaški univerzi Maurizio Zenezini, ki je govoril o prizadevanjih ZN za gospodarski in socialni razvoj, in prof. politične ekonomije na videmski univerzi Patrizia Tiberi, ki se je osredotočila na temo Globalne tendence v mednarodni ekonomiji. Na dan je prišlo, da je delovanje ZN danes otežkočeno, in to iz več razlogov. Če razpolaga OZN z mnogimi programi in s številnimi agencijami, ne razpolaga z dovoljšnjim denarjem. Toda težave so v tem, da so razne države nosilke različnih interesov (začenši z ZDA), ki jih je zelo težko usklajevati. Kar pa je najhujše za organizacijo, ki ima kot smoter združevanje, je vedno bolj razširjena težnja po dvostranskih sporazumih med državami. V glavni dvorani liceja Oberdan je medtem potekala delavnica o pomenu in vlogi ZN, pri kateri so poleg dijakov in dijakinj liceja sodelovali dijaki iz Zavoda Združenega sveta. Občinski svet je kasneje razpravljal o ciljih tisočletja ZN ob udeležbi delegacije gibanja »No Excuse« in predstnikov znanstvenih ustanov, med katerimi je bil ravnatelj centra ICTP Katepalli Sreenivasan.

Osrednja prireditvje v dvorani Tripovich je bila še zlasti posvečena praznovanju obletnice ratifikacije ustanovitvene listine OZN. Kot je namreč med svojim posegom povedal sam Sreenivasan, so Združeni narodi edina organizacija, ki se zavzema za kooperacijo na svetovni ravni, in to ne le glede spoštovanja zakonov in mednarodne varnosti, temveč tudi glede gospodarskega in družbenega razvoja ter človekovih pravic. Sreenivasan je zato potrdil lastno podporo temi idealom, za katere se prek pomoči mednarodnim znanstvenim ustanovam na Tržaškem nedvomno zavzemata tudi Dežela FJK in občinska uprava. Med te ustanove sodi tudi center ICTP, je poudaril Sreenivasan, in je njegov cilj uporaba znanstvenega razvoja v prid gospodarskemu razvoju v svetu, še zlasti pa na revnejših območjih.

Aljoša Gašperlin

Na fotografiji zgoraj Andro Merku z dijaki, prejemniki nagrad. Tretja z leve je dijakinja odličnjakinja liceja France Prešern Lara Devetak. Na posnetku desno med včerašnjim predavanjem na tržaški univerzi

KROMA

SESLJAN - Dimnik se je nahajal preblizu lesene strehe

Zaradi ognja odkrili polovico strehe

Deske naj bi se pregrele in začele goreti - Na pomoč je poklicala lastnica - Prišli so gasilci z Opčin in iz Trsta, skupno jih je bilo šestnajst, ki so bili zaposleni več ur

Gasilci so na strehi, ki so jo zajeli plameni, bili več ur, odstranili so tudi polovico strešnikov

KROMA

Na pomoč je poklicala sama lastnica stanovanja, potem ko je nekdo opozoril, da se s strehe dviga dim. Ob prihodu gasilcev je bila precej pretresena, kar nič čudnega, doma je bila sama z dveletnim otrokom. Hiter poseg je sicer preprečil še večjo škodo, vendar so se stanovnici kljub temu znašli v nič kaj zavidljivem položaju: del strehe je trenutno zasilno prekrit z najlonskimi folijami, ki ob večjih padavinah, še zlasti če bi jih spremiljal močan veter, verjetno ne bi zdrzale. Do dokončnega popravila strehe bodo torej v stalni bojazni, da jim voda vdre v notranjost.

Poslopje, na katerem je izbruhnil ogenj, se nahaja v Sesljanu, nad avtocesto, zgradili so jo pred kratkim, kot tudi sosednje hiše, v njih prebivaljo po dve ali največ tri družine. Streha je lesena, sicer primerno izolirana in sloni na tramovih. Dimnik pa je očitno preblizu lesenih površin, ki so se pregrele in naposled začele goreti.

Zgleda, da se je lastnica najprej obrnila do komisariata v Devinu, s slednjega so poklicali gasilce. Prihiteli so s postaje na Opčinah in s centralo v Ul. D'Alviano, skupaj je bilo 16 oseb, vodila sta jih Milenko Corva in Dario Skabar, z njimi je bil tudi funkcionar s centralo, inž. Stefano Camaiola. Zaposleni so bili več ur: potem ko so pogasili plamene, so začeli z odkrivanjem strehe, odstranili so skoraj polovico strešnikov. Poleg tega, da so skušali ugotoviti vzrok požara, so se morali tudi prepričati, da ne bi še kje tlelo in po njihovem odhodu ponovno zagorelo. Delo je bilo zamučeno, saj so pazili, da ne povzročijo dodatne škode. V spodnje stanovanje je sicer pricurljala voda, ki so jo uporabili pri gašenju, druge škode pa na srečo ni utrpele, plamene ga niso zajeli, tudi v njem ni bilo neprijetnega smradu po dimu. Zatem so na streho položili najlonске folije v pričakovovanju, da poškodovani del popravijo in spet položijo strešnike. Več sreče so imeli v sosednjem stanovanju, ki je bilo v požaru le delno prizadeto.

BORŠT - Peto informativno srečanje občinske uprave o Rezervatu doline Glinščice

Upravljali bodo v sodelovanju z občani

Zadnje od šestih načrtovanih srečanj drevi na sedežu društva Fran Venturini pri Domiu

V torek, 23. oktobra, je v Borštu potekalo peto srečanje z občani, vključuje pa se v sklop sestankov, ki jih prireja občina Dolina, da bi seznanila občane z načini skupnega upravljanja Deželnega naravnega rezervata doline Glinščice.

Pred nekaj meseci je namreč občina Dolina postala Ustanova, ki upravlja rezervat doline Glinščice in je prav v vlogi tovrstnega upravnega telesa izbrala pot sodelovanja in soudeležbe občanov, ko gre za važne izbire, povezane z bodočnostjo prostora doline Glinščice in njegove ohranitve.

Odbornica Stravisi je pojasnila, da je cilj teh srečanj po vseh predstavitev pobud, ki jih Občina namerava izvesti za upravljanje naravnega rezervata, ob tem pa namerava tudi spodbuditi vse skupine občanov, ki so povabljeni na srečanja, naj določijo enega ali več zastopnikov, ki bodo predstavljali posamezne skupine in omogočili stalno ažuriranje v zvezi z vsemi opravljenimi dejavnostmi. Nadaljevala je rekoč, da si je Občina s takim postopkom soudeležbe in uporab metoda, predvidenih po krajevni Agendi 21, očitno postavila ambiciozen cilj, a dejelni rezervat doline Glinščice je dragoceno bogastvo, ki ga ne gre samo zaščititi, temveč tudi upravljati, ob zavesti, da lahko predstavlja izjemno priložnost, ne pa samo neke omejitve. Tu se je odbornica nanašala na obvezne in na pravilnike za zaščito narave, ki se jim mora prostor, ki je vključen v nek rezervat podrejati in ki jih prebivalci doživljajo kot hudo omejitev pri opravljanju svojih dejavnosti. Napotki, ki pridejo na dan na teh srečanjih z občani nudijo upravi širi vpogled celotnega stanja in zato bo občina osnovala svoje izbire o upravljanju ezervata ob upoštevanju dragocenih nasvetov prebivalstva, je dejala odbornica.

Zaključila je rekoč, da so se tudi na včerajnjem srečanju nekateri izmed prisotnih ponudili, da bi sprejeli vlogo zastopnikov, posredovali so osebne podatke ter izrazili svojo razpoložljivost za sodelovanje. To je še dodatni dokaz, da so sestanki po vseh bistvenega pomena za skupno upravljanje rezervata doline Glinščice, je povedala odbornica.

Zadnje izmed šestih srečanj po vseh se bo odvijalo danes ob 19.30 na sedežu društva Fran Venturini pri Domiu in je namenjeno občanom naselij Domjo, Pulje, Krmenka in Lakotišče.

Na torkovem srečanju občinske uprave v Borštu

SKGZ - Tradicionalne slovesnosti Jutri polaganje vencev na obeležja padlih borcev

Delegacija pokrajinskega odbora Slovenske kulturno-gospodarske zveze bo tako kot vsako leto ob spominskih svečanostih za 1. november polagala vence na grobove v spomenike padlih borcev in talcev v okviru odporniškega gibanja in osvobodilne borbe proti nacifašizmu.

Letošnji polaganje vencev se bo na Tržaškem odvijalo v petek, 26. oktobra 2007, v dopoldanskih urah s sledečim sporedom:

Ob 11. uri:

vojaško pokopališče (grobnica padlih borcev)
spomenik padlim v NOB iz Škedenja, od Sv. Ane in s Kolonkovca pokopališče Sv. Ana: grob Pinka Tomažiča, skupni grob, grob Bazoviških junakov

Ob 11.30:

spominska obeležja v ul. D'Azeglio, v ul. Ghega in na griču Sv. Justa
Venec v Rizarni bo SKGZ polagala skupaj z delegacijo Republike Slovenije v ponedeljek, 29. oktobra, ob 16. uri.

Detalj spomenika bazoviškim junakom na pokopališču pri Sveti Ani

KROMA

DUNAJSKA CESTA - Neobičajno obračunavanje

Nad sodelavca s kladivom

Oba sta uslužbenca Acegasa - Ranjenec v bolnišnici, za napadalca odredili arrest - Posegli so karabinjerji in služba 118

Ranjenega uslužbenca Acegasa so z rešilcem odpeljali v katinarsko bolnišnico, imel je rano na glavi in udarce po drugih delih telesa, a njegovega sodelavca, 30-letnega A.S., na karabinjersko postajo, kjer so ga po zaslisanju aretirali. Na srečo ranjenec ni utrpel hujših poškodb, sicer bi se napadalcu še slabše pisalo.

A.S. in nekaj let starejši sodelavec sta bila včeraj ob Dunajski cesti, nekje na sredoti med Općinami in Fernetiči. Zgleda, da sta se nekaj sprla, beseda naj bi dala besedo, dokler A.S. ni začel po delovnem kolegu udrihati s kladivom. Napadeni se je skušal rešiti z begom, vendar je A.S. stekel za njim in ga celo pahnil čez varnostno ograjo. Napis led je žrtev le uspela poklicati na pomoč, prihitali so karabinjerji in osebje službe 118. Ranjenca so odpeljali v katinarsko bolnišnico, napadalca pa na karabinjersko postajo. Tisti, ki so ga videli, so vedeli povedati, da je bil v šoku. Napisled ga je čakala aretacija. Preiskavo vodi Pietro Montrone s tržaškega tožilstva, ki bo moral ugotoviti, kaj je bil vzrok za takšno res neobičajno obračunavanje med uslužbenenci istega podjetja.

O programu Erasmus z njegovim pobudnikom

Združenje študentov Evrope Aegee prireja danes ob 17.30 na sedežu univerze (Trg Evropa 1) v dvorani M srečanje s pobudnikom programa evropskega sodelovanja na področju visokega šolstva Erasmus in združenja Aegee Franc Kom Biancherijem. Gost bo orisal projekt, ki je v generacijah študentov spodbujal integracijo v dialog med evropskimi stvarnostmi. Posegli bodo tudi docent zgodovine Stefano Pilotto in moderator Giulio Tarlao. Srečanje bo v angleščini.

Ladja v literaturi

»Čeozceanke in druge ladje. Prehodi, želje in spomini.« Tako je naslov dvodnevnega posvetna, ki ga Leposlovnina in filozofska fakulteta tržaške univerze prireja danes in jutri (z začetkom ob 9.30) v Ul. Androna Campo Marzio 10. Udeležencem bo predstavljena ladja v literarnem kontekstu, od klasične episke do srednjeveške pesnitve, puštolovskega romana, pripovedi o morju in spominov na potovanja.

Predstavitev XXII Festivala latinskoameriškega filma

V Trstu se vrača Festival latinskoameriškega filma. Letošnji program že XXII festivala, ki bo potekal od 3. do 11. novembra, bodo uradno predstavili jutri ob 11. uri na Visoki šoli za tolmače in prevajalce (ulica Filzi 14, 4. nadstropje). V gledališču Miela bo publiki na voljo 160 filmov, dokumentarcev in kratkometražnih posnetkov o kulturi, umetnosti, literaturi, zgodovini in družbi južnoameriškega človeka. V tekmovalni kategoriji se bo pomerilo 15 sodobnih filmskih produkcij, drugače pa bo kar nekaj retrospektiv in filmskih poklonov pisateljem. Letošnjo izvedbo festivala bo predstavil sam direktor Rodrigo Diaz.

Praznik kostanja v Naselju Sv. Sergija

Krožek Pisoni pri Ljudskem domu v Naselju Sv. Sergija (ulica Poco 14) prireja v soboto, 27. oktobra, ob 18. ure dalje praznik kostanja. Na programu je večerja in prijetno druženje ob glasbi in plesu z duom Roberto in Daniela. Za rezervacije se lahko interesenti zglasijo na številki 040/826921.

Bel prah za Sardos Albertinija

V tiskovnem sporočilu, ki ga je poslala Lega nazionale beremo, da je njen predsednik Paolo Sardos Albertini prejel anonimno kuverto, ki je vsebovala bel prah, ob njej pa še listič, na katerem je pisalo, da gre za antraks. Odvetnik Sardos Albertini je o dogodku informiral organe javnega reda, ki so kuverto zasegli in jo bodo primereno analizirali.

Pojasnilo Lacote

Predsednik tržaške euzolske Unije Istranov Massimiliano Lacota je v tiskovnem sporočilu pojasnil nekaj netočnosti v zvezi s srečanjem, ki je preteklo soboto potekalo v Rovinju med predstavniki tržaške občine, združenja Irci, Cdm in Unije Istranov. Srečanje naj ne bi bilo uradno, kot je marsikateri časnik zabeležil, in nikakor ne predstavlja morebitni »bratski pakt« med ezuli in tistimi, ki so ostali, v imenu sprave in miru.

Mesto šolskega sodelavca

Pokrajina Trst sporoča, da je na razpolago mesto šolskega sodelavca na državni srednji šoli Ivan Cankar za obdobje enega meseca, trideset ur tedensko. Pristopne izjave bodo zbirali v pondeljek, 29. oktobra, (9.30-12.30 in 15.-16.30) ter v torek, 30. oktobra (9.30-12.30), na stopnišču dei Cappuccini 1. Potrebno je znanje slovenskega jezika.

ZGONIK - Srečanje na sedežu občinske uprave

Projekt Kraški okraj na straneh revije Kras

Dvojezična priloga predstavlja opravljeno delo v sklopu dveletnega projekta

Oktobrsko številko revije Kras bogata celovita in zanimiva dvojezična priloga, ki v strnjeni in berljivi obliki predstavlja opravljeno delo v sklopu projekta Kraški okraj, čigar nosilki sta bili zgoniška in komenska občinska uprava. Projekt, ki se je začel 1. junija 2005 in se je posluževal sredstev evropske pobude Interreg III A Slovenija-Italija 2000 - 2006, je predvideval predvsem spoznavanje teritorija in vzpostavljanje sodelovalnih odnosov med obmernimi občinami na celotnem kraškem ozemlju in luči razvoja, zaščite in vrednotenja okolja. K pobudi so pristopile še občine Milje, Dolina, Repentabor, Devin-Nabrežina, Doberdob, Sovodnje ob Soči, Trst in Tržič, ob njih pa tudi goriška in tržaška pokrajina. Na slovenski strani pa so svoje partnerstvo zagotovile Občine Divača, Hrpelje-Kozina, Miren-Kostanjevica in Sežana.

Na včerajšnjem srečanju na zgoniškem županstvu je domači župan Mirko Sardoč še enkrat opozoril na enega izmed poglavitnih ciljev, ki jih je projekt uresničil in sicer tega, da je okoli istega omizja zbral vse upravitelje, ki delujejo na kraškem območju. Povsem pozitivno je namreč očenil skupno prehojeno pot in podprtalo, da sta prihodnost in razvoj skupnega kraškega prostora možna le v sodelovanju. Po podpisu skupnega sporazuma o partnerstvu pri strateških čezmejnih razvojnih načrtih v obdobju 2007 - 2013 predstavlja priloga v reviji Kras še zadnje dejanje kraškega okraja.

Podobno pozitivno mnenje je o projektu včeraj delil tudi župan Občine Komen Uroš Slamič, ki je izrazil izjemno zadovoljstvo nad njegovimi rezultati v sklopu sodelovanja na tem območju kulturne dediščine in vrednot. O poročilu, objavljenem v priznani reviji, ki skrbi za ovrednotenje Krasa in njegovih značilnosti, pa je izpostavil, da gre za pregled vseh opravljenih aktivnosti in samih rezultatov projekta.

Včerajnjega srečanja se je udeležil tudi izdajatelj revije Kras Dušan Rebolj. Meščna revija, »revija našega prostora, se pravi Kras z veliko začetnicijo«, ki redno poroča o razvoju teritorija, o njegovih bogati kulturni in naravni dediščini, o njegovih mnogoterih dobrinah in edinstvenih značilnostih, je kot že omenjeno v svojo oktobrsko številko vključila tudi bogat material o hvalevrednem projektu. Oni so rade volje ponudili svojo distribucijsko mrežo in zagotovilo, da bosta sporočilo in bogata vsebina prišla v prave roke. (sas)

SVETA ANA Poklon slovenskim pokojnikom

Pred prazniki vseh Svetih je slovensko pastoralno središče v nedeljo priredilo poklon vsem slovenskim pokojnim prebivalcem mesta, ki so pokopani na osrednjem mestnem pokopališču pri sv. Ani. Sv. mašo vsako leto daruje drugi duhovnik, letos je bil to škedenjski duhovnik Dušan Jakomin. V pridig se je spomnil na božjega služabnika g. Jakoba Ukmarja in zbranim pojasnili, da gre beatifikacijski postopek na škofijski ravni proti koncu in bo kmalu predan in Rim. Sledil bo tudi prekop iz škedenjskega pokopališča v škedenjsko cerkev. Spomnil je, da vsi pokojniki potrebujejo molitev, posebno pa je izpostavil hvaležen spomin na pokojne dušne pastirje, redovnike in redovnice, ki so mnogo pripomogli za rast cerkvenega občestva.

Že pred sv. mašo so se zbrali v pokopališki cerkvi in pod vodstvom ravnatelja Slovenskega pastoralnega središča msgr. Marija Gerdola, za pokojne zmolili Rožni venec. Bogoslužju je prisostvoval tudi škof vikar msgr. Franc Vončina. S petjem je sodeloval Združeni Cerkveni pevski zbor ZCPZ iz Trsta pod vodstvom Edija Raseta in doprinesel k občutnemu doživetju. Po službi božji so se nekateri pevci odzvali prijaznemu povabilu družine Debelis.

Uroš Slamič, Mirko Sardoč in Dušan Rebolj na včerajšnjem srečanju

KROMA

ZGONIK - V soboto popoldne nevsakdanja prireditev

V vinoteki pokušnja piva

Predstavili se bodo štirje proizvajalci piva iz tržaške pokrajine

Zgoniška občinska vinoteka bo v soboto prizorišče degustacije domačega piva

KROMA

Sobotna prireditev v občinski vinoteki v Zgoniku je - etimološko vzeto... pravi absurd. Vinoteke so ustvarjene za pokušnjo vina, ne pa piva, kot ga bodo točili konec tedna. Toda: zgoniška vinoteka je nastala tudi za promocijo domačih proizvodov, je na torkovi predstaviti v prostorih tržaške trgovinske zbornice poudaril župan Mirko Sardoč. In v soboto bodo v vinoteki predstavili samo domača piva, zvarjena v tržaški pokrajini.

Zamisel o predstaviti domačih vin v vinoteki se je že pred nekaj leti po rodila občinskemu svetniku Nacionalnega zaveznika Nicoli Guarrinu. Letos je postal realnost. Občinska uprava je pobudo soglasno podprla s svojim pokroviteljstvom.

V vinoteki bodo svoja piva predstavili štirje obrtniški pivovarji s Tržaškega: pivovarna Cittavecchia Micheleja Barra s sedežem v zgoniški obrtni coni, pivovarna Tazebao Luciane Glavina iz tržaške občine, pivovarna bratov Angela in Micheleja Campagnola iz Mlj in pivovarna Edija Zobca iz Boljunca v dolinski občini. Vsak pivovar bo dal na pokušino tri do štiri različne vrste piva.

Prireditev v vinoteki bo popoldne, od 14. do 17. ure, namenjena trgovcem pivskega sektorja za pokušnjo in morebitno nabavo piva. Od 17. ure do 23. ure pa bo odprta javnosti. Obiskovalci bodo lahko z vstopnico (25 evrov) pokušili vse vrste piva vseh pivovarjev, poleg prostih pokušnjiv piva pa se bodo lahko okrepčali s tipičnimi domačimi jedmi, ki jih bo ponudil upravitelj vinoteki Mitja Riolino, domačim kruhom in domačimi sladicami krajevnih pekov in slastičarjev.

Sardoč je poudaril, da gre za prvo tovrstno pobudo na Krasu in namignil, da bi jo lahko v prihodnje razširili tudi na pivovarje z onstran meje, medtem ko je svetnik Guarriño zažezel, da bi pobuda postala tradicionalna.

TERMINALI

Milje: skupna pobuda levice

Včeraj zjutraj so se na tiskovni konferenci v kavarni San Marco medijem predstavili člani omizja miljske levice (predstavniki Komunistične prenove, Slovenskih in italijanskih komunistov, Zelenih in Demokratične levice), ki v Miljah že nekaj mesecev stvarno sodelujejo in skupaj nastopajo na občinski ravni.

Na tiskovni konferenci so predstavili javno skupščino z naslovom: »Uplinjevalniki v Tržaškem zalivu: naddržavne politične izbire in problemi teritorija«, ki jo prirejajo v sodelovanju s političnimi subjekti levice iz koprskega. Pobuda, ki bo nedvomno obravnavala aktualna in med ljudmi občutena vprašanja, bo na sporedu jutri 26. oktobra ob 17. uri v dvorani Millo v Miljah.

Na skupščini bodo sodelovali Marko Starmann, državni sekretar Republike Slovenije in vodja Medresorske komisije za lokalno samoupravo in regionalno politiko, slovenski parlamentarci stranke SD Aurelio Jurij, novinar Franko Juri, odgovorni za energetsko politiko pri stranki Komunistične prenove Gianni Naggi, tržaški predsednik WWF Dario Predoran, geolog Livio Sirovich, tržaški predsednik Legambiente Lino Santoro in deželnik tajnik SIK Stojan Spetič.

Prihodnjo sredo polaganje vencev

Delegacije VZPI-ANPI, ANED in ANPIIA se bodo padlih v odporištvu in v osvobodilnem boju spomnile s polaganjem vencev v sredo, 31. oktobra. Polaganje vencev se bo začelo ob 9. uri pri spominski plošči v Ul. Massimo D'Azeleglio, kjer so nacisti obesili štiri partizane. Po obhodu preostalih tržaških spomenikov se bodo omenjene borčevske organizacije poklonile žrtvam v Rižarni.

Dekle v zaporu zaradi kraj

Preiskava je trajala dva meseca, naposled so dekli, 22-letno M.P., odpeljali v koronejski zapor. Prijeli so jo prejšnjo noč na Stopnišču Winckelmann, skušala je pobegniti s skuterjem, a se ji je namera ponesrečila. Prijavo proti njej je vložil svak skupaj s sestro, potem ko sta v njeni sobi opazila kuverto z belim prahom. Dekle sta namreč gostila, potem ko je izgubila službo (vsaj tako je povedala agentom). Svaku so se zdeli sumljivi tudi stalni nakupi, od mobitelov do digitalnih fotoaparatorjev in drugih predmetov. Pravila je, da ima spravljenega nekaj denarja, v začetku sta ji verjela. Ker pa se je njen početje nadaljevalo, se jima je začel porajati sum, da ne govori resnice. Ko so pregledali stanovanje, so našli kopico ukradenega materiala. Med drugim je tudi svaku izmaknila dva draga mobitela, iz raznih trgovin v deželi pa je domov prinesla za okrog 10 tisoč evrov vrednega elektronskega materiala. Poleg tega je nekemu tržaškemu trgovskemu potniku ukradla denarnico, v kateri je bilo okrog 800 evrov. Po mnenju preiskovalcev je ukradeno namevala preprodati.

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - Poseg župana Roberta Dipiazze

Iz železarne uhaja kancerogeni benzopiren

Tako izhaja iz dokumenta deželne agencije za okolje Apra

V septembru letos so zabeležili na območju škedenjske železarne povprečno po 2,2 nanograma benzopirena v kušičnem metru zraka, to je krepko več od zakonsko določene meje 1 nanograma. Iz podatka deželne agencije za okolje ARPA, ki ga je med sinočnjo sejo tržaškega občinskega sveta posredoval župan Roberto Dipiazza izhaja, da škedenjski industrijski obrat ne le onesnažuje okolja, temveč tudi škoduje zdravju prebivalstva, saj je benzopiren kancerogena snov.

A to še ni vse.

Pred petimi dnevi je tržaška občina prejela od zdravstvene ustanove dopis o izdaji tako imenovanega integriranega okoljskega pooblastila. Gre za akt, za katerega je zaprosil lastnik železarne, ki je potreben za prilagoditev obrata zakonskim predpisom za preprečevanje onesnaženja. Podjetje predvideva osem posegov na raznih strukturah v železarni, s katerimi naj bi se onesnaževanje - kar se prašnih delcev tiče - znižalo za 45 odstotkov. Iz tehničnega poročila, ki ga je izvedel inž. Marco Boscolo, pa ni mogoče izvedeti, za koliko naj bi se znižalo onesnaževanje z drugimi snovmi in za koliko naj bi se znižalo uhajanje strupenega bencena. Po predvidevanjih bi lahko prišlo do znižanje prašnih delcev še le čez leto dni, oktobra 2009 (!). Na podlagi veljavnih zakonskih predpisov pa bi lahko začeli preverjati znižanje stopnje onesnaženosti še šest mesecov potem, ko bi bile opravljene vse izboljšave. Po podatkih podjetja naj bi se to zgodilo aprila 2010 (!), kar pomeni, da bi lahko prve podatke o dejanskem znižanju stopnje onesnaženja izračunali in posredovali javnosti še v začetku leta 2011 (!).

Izdati dovoljenje podjetju Lucchini bi pomenilo dovoliti onesnaževanje s kancerogeno snovo še vsaj za tri doba leta. Tržaška občinska uprava si kaj takega ne more privoščiti, zato je Dipiazza ocenil, da bi se o ukrepil, ki bi lahko dramatično zarezali v tržaško gospodarstvo, dogovoriti vsi dejavniki: ob občini tudi pokrajina, dežela in zdravstveno podjetje. Župan je tudi omenil, kaj bi lahko priskočili delavcem železarne na pomoci, ko bi jih vpisali v dopolnilno blagajno, da bi s prispevkom krili razliko s plačo.

Dipiazza pa je opozoril še na eno gospodarsko kočljivo zadevo. Podjetje Sertubi deluje ob železarni, posluje pa z izgubo kakih 5 do 6 milijonov evrov letno, ki jih grupa krije s prihodki iz dru-

Škedenjska železarna
KROMA

gih obratov. Ko bi železarno zaprli, bo morali lito železo ulivati s pomočjo električne peči, kar pa bi stalo družbi po 50 evrov vsako proizvedeno tono. V podjetju Sertubi proizvedejo letno po 80 tisoč ton železa, kar pomeni, da bi se letni prihranklaj povečal na kakih 10 milijonov letno. Res vprašljivo je, ali bi lahko grupa krila tolikšno izgubo.

Dipiazza je v svojem poročilu omenil tudi podjetnika Arvedija. Ta naj bi se zanimal za prevzem škedenjske železarne. Župan pa ga ni spodbudil k temu, kajti bilo bi res hudo, ko bi sedaj »požegnal« nakup obrata, čez nekaj časa pa bi ga moral odrediti njegovo zaprtje.

Župan je uvodoma poudaril, da se je odločil za poročilo o stanju v železarni, ker postaja zadeva vse bolj dramatična: tako za 500 uslužbencev, ki bi z zaprtjem obrata izgubili delovno mesto, kot za tamkajšnje prebivalstvo. Z njihovim zdravjem se ni mogoče šaliti, saj je dokončno dokazano, da škedenjski obrat škoduje zdravju.

Dipiazza je zato predlagal, naj bi politične sile dobro premislime o tem, kar gre storiti. Tako na občinski kot na pokrajinski in deželnini ravni, da se ne bi v Škednu ponovilo to, kar se je pred leti v Margheri pri Benetkah.

Prvi občan se bo danes sestal s predstavniki podjetja Lucchini, v torek pa bo občinski svet spet razpravljal o železarni in o tem, kaj gre z njo storiti.

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - Sinoči

Minuta molka za Maria Magajno

Tržaški občinski svet se je sinoči z minuto molka poklonil spominu fotoreporterji Primorskega dnevnika Maria Magajne. Svetnik Stranke komunistične prenove Iztok Furlanič je - tudi v imenu ostalih dveh slovenskih občinskih svetnikov, Igorja Švabu (SSkt) in Stefana Ukmarija (LD) - oiral njegov plemenit lik, od dela na radijskem oddelku tržaške glavne bolnišnice med drugo svetovno vojno in njegovih prvih, zgodovinskih posnetkov vhoda jugoslovenskih čet v Trst do njegovih zadnjih fotografiskih pričevanj.

Furlanič je omenil prve Magajneve korake, ko jo je - zaradi burnih časov - marsikater njegov fotografski aparat skupil, predvsem pa je podčrtal Mariovo preprosto, a veliko človečnost, ki so jo bralci Primorskega psa leta 2000 poplačali, ko so prav njega izbrali za človeka stoletja v zamejstvu. Magajna je bil tega priznanja vesel, predvsem ker so mu

ga podelili mladi.

Po njegovem odhodu priča o njegovem velikem poklicnem delu na tisoče in tisoče posnetkov Trsta v črno-belem, ki ga sedaj v marsičem ni več, a ostaja neizbrisno vtisnjena na njegovih fotografijah. Gre za zgodovinske dogodke in za utrinke iz vsakdanjega življenja, saj je obojim Mario Magajna posvetil svojo toplo pozornost.

Minuto molka v spomin na Maria Magajna so počastili vsi prisotni svetniki in odborniki v dvorani mestne skupščine. Tudi župan Roberto Dipiazza, odborniki in svetniki Nacionalnega zavezništva ter Liste Dipiazze, ki se malo prej niso udeležili minute tišine v spomin na poljskega državljanina, ki je umrl v ponedeljek v bližini železniške postaje od mraza. Njega se je spomnil svetnik Stranke komunistične prenove Marino Andolina, njegov spominski govor pa ni bil všeč delu desne sredine.

PRAPROT - Na pobudo Godbenega društva Nabrežina

Vztrajno skozi 24 ur na maratonu »pleh glasbe«

Publika je v šotoru izkazala pozornost številnim izvajalcem pihalnim orkestrom in ansamblom, ki niso odnehali za vseh napovedanih 24 ur

KROMA

Ko govorimo o glasbi, govorimo o radosti in o dobrem počutju. Ta bilon je prav gotovo naznamoval tudi veliki glasbeni praznik, ki je pretekli konec tedna potekal v Praprotu. 24-ur pleh ali maraton ljubiteljev »pleh« glasbe, kot so praznik poimenovali njegovi prireditiji, člani godbenega društva Nabrežina, je v ogrevani šotori v borovem gozdalu v Praprotu priklical veliko muzikantov.

Originalna glasbena pobuda, ki so si jo nabrežanski godbeniki zamislili v sklopu praznovanja 110-letnice ustanovitve svoje godbe, se je po oceni prire-

diteljev in udeležencev uspešno iztekel. Od sobote od 19. ure do iste ure v nedeljo se je na odru velikega šotorja zvrstilo veliko muzikantov oziroma godbenikov, od vaških veseljakov in ljudskih godcev do skupin narodnozabavne glasbe in pravzaprav vseh, ki radi zaigrajo »eno po domače«. Med drugimi so se publiki predstavili ansambl Domači veseljaki, Direndaj, Mali kraški muzikanti, Jezero, Burja, Veseli pustarji, Modri val in številni drugi. Pestro pa je bilo tudi čez noč, saj se niso najbolj vzdržni in vztrajni glasbeniki vdali niti poznam nočnim uram in jo brez počit-

AKTUALNO

Schengen: kakšna je usoda policistov?

Policjski sindikat Coisp se v tiskovnem sporočilu sprašuje, kakšna usoda čaka italijanske policiste potem ko bo odpravljena t.i. schengenska meja med Italijo in Slovenijo. »Od pristojnih oblasti v Rimu slišimo, da bodo decembra v naših krajinah proslave ob padcu meje, ki jih naš sindikat sicer podpira. Sprašujemo pa se, kaj bo s policisti, ki služujejo na državnih mejah v tržaški, goriški in videmski pokrajini, beremo v sporočilu policiscega sindikata.

Kot smo poročali bodo proslave ob padcu schengenske meje pri nas na programu 22. decembra, mejo pa bodo materialno odpravili dan prej. Osrednja prireditev bo v Gorici, na Tržaškem pa se bo pobuda odvijala na mejnem prehodu Fernetiči ob sodelovanju Pokrajine in menda vseh občinskih uprav.

ka vlekli tja do 9. ure. Takrat jih je sicer utrujenost premagala in prisilila mirovati nekaj ur... nato pa se je spet ozračje glasbeno ogrelo. Nedeljski dan je bil posvečen predvsem prijateljem ostalih zamejskih godb; godbenemu društvu Breg, Prosek, Viktor Parma, Kras in seveda gostujuča Nabrežina so poslušalcem postregli s krajšimi koncerti. Tudi ko je bilo maratona konec pa je glasba nadaljevala v spremstvu ansambla Modri val.

Ob glasbi pa so nabrežanski godbeniki s pomočjo prijateljev in znancev poskrbeli tudi za pogostitev ob dobro založenih kioskih. (sas)

RAK NA DOJKI - Liga za boj proti raku priredila predavanje

Onkologinja Malagoli o preventivi in terapijah proti raku

Informacija je najpomembnejša - Obolenje je danes vse bolj ozdravljivo

Večinoma ženska publiko se je včeraj zbrala v Domu glasbe, da bi prisluhnila predavanju o najpogosteji maligni bolezni žensk, se pravi o raku na dojki. Na pobudo italijanske lige za boj proti raku Lilt je zdravnica na onkološkem oddelku tržaške katinarske bolnišnice Maria Malagoli spregovorila o prepotrebnih preventivnih in terapijah pri zdravljenju tovrstnega obolenja. Napredek na področju zdravljenja je v zadnjih letih viden, saj opažamo, da je rak na dojkah vedno bolj ozdravljiv.

Malagolijeva je najprej opozorila na izredno razširjenost bolezni: 1 ženska na 9 v Italiji zboleže za rakan na dojki, 8 na 10 pa jih danes ozdravi. Seveda je pomembno, da odkrijemo prisotnost raka na dojki čim prej, dokler je zatrdina še majhne velikosti: možnost ozdravitve je v tem primeru 95 ali celo 100%. S pomočjo preprostih diapozitivov je zdravnica predstavila najpogosteje vzroke za obolelost, med katerimi je poudarila predvsem starost, prekomerno težo po menopavzi in uživanje alkohola. Nekoliko dlje se je nato zaustavila pri hormonih oziroma estrogenih, ki so močni spodbujevalec rakastih sprememb v tkivu dojke. Publiku je predocila več strategij zgodnje diagnoze, kot so strokovni zdravniški pregledi, mamografija in preprosto samootipavanje,

Med včerajšnjim predavanjem v prostorij glasbene šole v ulici Capitelli

KROMA

nato pa prešla na seznam zdravniških posegov, kot je lahko kirurški z odstranitvijo limfnih bezgavk pod pazduho, obsevanje ali radioterapija, kemoterapija, hormonsko zdravljenje in imunološko zdravljenje. Omenila je zdravilo ta-

moxifen, ki zmanjšuje nastanek raka na dojkah, a ima tudi nezaželenne učinke, kot je na primer rak maternice, na koncu pa pozvala ženske nad 40. letom starosti naj vsako leto opravijo mamografsko (rentgensko slikanje dojek).

Omeniti velja, da se nadaljujejo brezplačni preventivni pregledi dojek za ženske vseh starosti. Za rezervacijo pregleda se lahko interentske zglasijo na številki 040/398312 od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure. (sas)

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 25. oktobra 2007

DARJA

Sonce vzide ob 7.34 in zatone ob 18.03 - Dolžina dneva 10.29. Luna vzide ob 17.20 in zatone ob 6.29.

Jutri, PETEK, 26. oktobra 2007

LUCIJAN

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 10,7 stopinje C, zračni tlak 1018,6 mb ustaljen, veter 19 km na uro vzhodnik severo-vzhodnik, burja, vlaga 64-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgiban, temperatura morja 16,3 stopinje C.

Lekarne

Od pondeljka, 22., do sobote, 27. oktobra 2007
Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00
Ul. dell'Orologio 6 (Ul. Diaz 2), tel. 040 300605), Melara - Ul. Pasteur 4/1 (040 911667), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124).
Prosek (040 225340) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

**Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30**
Ul. dell'Orologio 6 (Ul. Diaz 2), Melara - Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX. septembra 6, Milje - Ul. Mazzini 1/A. Prosek (040 225340) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Drevored XX. septembra 6 (040 371377).

www.farmacistitrieste.it
118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponедeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Kino

ALCIONE - 17.30, 19.15, 21.00 »La ragazza del lago».

AMBASCIATORI - 17.30, 19.30, 21.30 »Ratatouille».

ARISTON - 16.30, 20.20 »2 giorni a Parigi«; 18.20, 22.15 »Waitress ricette d'amore«.

CINECITY - 19.45 »Michael Clayton«; 18.00 »Invasion«; 16.20, 22.00 »Stardust«; 16.05, 20.00, 22.00 »Resident evil: extinction«; 16.30, 19.40, 22.05 »Quel treno per Yuma«; 16.30, 19.30, 22.00 »Molto incinta«; 15.45, 16.00, 17.00, 18.05, 18.30, 19.30, 20.30, 21.30, 22.00 »Ratatouille«.

EXCELSIOR - 16.30, 21.15 »Viaggio in India«; 18.20 »In questo mondo libero...«.

EXCELSIOR AZZURRA -

16.30, 18.45, 21.00 »Angel - La vita, il romanzo«.

FELLINI - 16.15, 20.10, 22.15 »Stardust«; 18.15 »Becoming Jane: ritratto di una donna contro«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.20, 18.20, 20.20, 22.20 »Michael Clayton«.

GIOTTO MULTISALA 2 - (Ulica Giotto 8) 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Quel treno per Yuma«.

KOPER - KOLOSEJ - 17.40 »Slutnja«; 21.00 »Gospod Brooks«; 17.50 »Super hudo«; 17.00, 18.00, 19.00, 20.00 »3D manija«; 20.10 »Petelinj zajtrk«; 20.30 »Sedem dni skomin«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Ratatouille«; Dvorana 2: 16.00, 18.00, 20.10, 22.20 »Molto incinta«; Dvorana 3: 16.30 »Hairspray«; 18.30, 20.20, 22.15 »La giusta distanza«; Dvorana 4: 16.30, 22.15 »Resident evil: extinction«; 18.15, 20.30 »SMS - sotto mente spoglie«.

SUPER - Prepovedan mladini pod 18.letom.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.00, 22.10 »Ratatouille«; Dvorana 2: 16.20, 18.30 »Ratatouille«; 20.40, 22.30 »Resident evil: extinction«; Dvorana 3:

17.40, 20.00, 22.15 »Quel treno per Yuma«; Dvorana 4: 17.40, 20.00, 22.20 »Molto incinta«; Dvorana 5: 17.30 »Stardust«; 19.50, 22.00 »La giusta distanza«.

Šolske vesti

RAVNATELJ poklicnega zavoda »Jožef Štefan« obvešča starše dijakov, da bodo potekale volitve za izvolitev predstavnikov staršev v razredne svete južni, 26. oktobra, ob 17.15 s pristojnostjo profesorjev razrednikov, nato bo sledil

roditeljski sestanek za vse razrede vseh oddelkov. Pričakujemo polnoštevilčno udeležbo.

Izleti

60-LETNIKI DOLINSKE OBČINE prirejajo v soboto, 17. novembra 2007, izlet na Bled in v Begunje k Avsenikom.

Javite se najkasneje do sobote, 27. oktobra, na tel. št.: 335-6174714 (Marjan) ali 040-228302 (Marija).

SINDIKAT SPI-CGIL IN KROŽEK AUSER za Kraško Območje vabita na izlet na Trsat-Reka v soboto, 27. oktobra 2007. Za vpis in podrobnejše informacije kličite številke: 040-2024053 in 348-4440474 (g. Pahor) ter 040-327229 (g. a. Milic).

KRUT vabi v nedeljo, 28. oktobra 2007, na prediletvev Starosta malo princ. Poleg koncerta je organizirana ekskurzija z obiskom Čedadu in Benečije. Informacije in vpisovanja na sedežu Krušta, Ul. Cicerone 8/b, tel: 040-360072.

SŠKD TIMAVA Medjevas Štivan in TD BREST iz Brezovice pri Komnu organizirajo, v nedeljo 28. oktobra 2007, čezmejni pohod po poteh Soške fronte (Brezovica - Grofova jama (odprt za ogled) - Medjevas - Brezovica: 11 km). Vpisina znaša 8,00 evrov; vpisovanje na pohod od 7.30 dalje pred osnovno šolo v Brezovici; start pohoda je predviden ob 9. uri; med pohodom bo več okrepevnih postaj na koncu pa topli obrok in družabnost za vse udeležence. Toplo vabljeni.

AŠD-SK BRDINA organizira dvodnevno smučanje na ledenuku Moltailler v petek, 2. in soboto, 3. novembra. Za informacije in prijave lahko kličete na številki 348-8012454 in 347-5292058. Vljudno vabljeni vsi člani in prijatelji.

Osmice

DREJČE FERFOLJA ima odprt osmico v Doberdobu. Toči belo in črno in nudi domači prigrizek.

OSMICO je odprl Žigon Miro, Zgonik 36.

OSMICO je odprla družina Colja v Samotroci 53. Tel. št.: 040-229586.

OSMICO je odprl Zahar, Boršt 57.

Prispevki

V spomin na Celeja Sancina darujeta Štefka in Nereo 50,00 evrov za obnovno bolnice Franje.

Namesto cvetja na grob Mirka Kalca darujejo Zora in Marija Škabar 20,00 evrov za Center za rakasta obolenja.

ZALIV

Sesljan: lastnik umaknil pritožbo

Družba Protasio e Gervasio, ki je lastnik Sesljanskega zaliva, je umaknil pritožbo na Deželno upravno sodišče. Lastniki so se pritožili zoper sklep Deželnega spomeniškega nadzorništva, ki je razveljavilo gradbena dela v sesljanskem kamnolomu in torej vsa dovojenja, ki jih je v ta namen izdala uprava župana Giorgia Reta.

Upravni sodniki bodo sedaj obravnavali le skupno pritožbo Občine Devin-Nabrežina in deželne uprave. Obravnavava te pritožbe je napovedana za 12. december.

Ret je včeraj izrazil upanje, da se bodo težave v kamnolomu rešile pred sodno obravnavo. Pojasnil je, da občinska uprava dela v to smer. Spomeniško varstvo je dvakrat zaporedoma razveljavilo občinske sklepe za gradbena dela v sesljanskem kamnolomu.

Na filozofski fakulteti je uspešno diplomirala iz medkulturnih ved

Irina Druzina

Ob pomembnem življenjskem dosežku ji čestitajo mama, očka in brat

Včeraj je diplomirala iz multikulturnih ved

Irina Druzina

Novopečeni doktorici iskreno čestitamo in želimo še veliko uspehov v življenju

PD Slovenec ter fantovska in dekliška iz Boršta in Zabrežca

Irina

Ob pomembnem življenjskem dosežku ti iz srca čestitamo

Gigliola, Goran, Mario in Matevž

Na Padričah veselo je doma, ker jih

Drago

60 ima.

Dolgi, srečnih in prijetnih si naberi dni in sreča ves čas zdravju in zadovoljstvu naj sledi.

Tega in še mnogo vsega ti želijo prijetljivi iz Padrič.

Danes

naša prijazna in prida

NATAŠA rojstni dan slavi, koliko veš

sama ti. Mi pa ti iz srca voščimo vse

najboljše in najlepše v življenju in še

naprej kot do sedaj, mnogo uspehov v

študiju. Tvoji najdražji.

Dragi sin in nečak! Abraham je že

v daljavo odpotoval, ali vseeno boš ti

danes

Slovenska kulturno-gospodarska zveza v sodelovanju s SKD IGO GRUDE

VLJUDNO VABI NA predstavitev priročnika za uveljavljanje izvirne oblike imena in priimka

»PRAVICA DO IMENA IN PRIIMKA«

danes, 25. oktobra, ob 20.30 v Grudnovem domu (Nabrežina 89)

Sledila bo satirična komedija v izvedbi gledališke skupine SKK KDOR IŠČE, NAJDE!

Obvestila

KRUT obvešča, da ob sredah redno poteka vadba v termalnem bazenu v Strunjanu. Informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicero 8/B, tel. št.: 040-360072.

OBČINA DOLINA - Odborništvo za kulturo prireja brezplačni TEČAJ SLOVENŠČINE dvakrat tedensko, od novembra 2007 do januarja 2008, v občinski knjižnici v Boljuncu. Predvideni urnik: ponедeljek in četrtek od 17.30 do 19.30. Možne so še spremembe urnika. Tečaj je namenjen samo občanom in število mest je omejeno. Info in vpisnina v občinski knjižnici v Boljuncu, tel.: 040-227008 (ponedeljek 16.00-18.30 in sreda 9.00-11.30 ter 16.00-18.30).

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE organizira začetniški tečaj latinsko ameriških in standardnih plesov za odrasle, vsak ponedeljek ob 20. uri, v prostorih društva na Stadionu 1. maja. Za info poklicati na tel. št.: 040-213153 ali 349-7338101 (Tatjana).

35-LETNIKI s Trsta, Brega in Krasa se bomo spet skupaj veselili v soboto, 17. novembra v restavraciji Križman v Repnu. Zbirališče bo ob 20. uri. Katja (svoji trgovini sadja in zelenjave na Dunajski cesti 2 na Opčinah) bo zbirala prijave s prispevkom 35,00 evrov. Za info pokličite Barbaro na št. 040-226167 od 12. do 19. ure.

SKD IGO GRUDE prireja delavnico za otroke od 7. do 13. leta oblikovanje usnjenej izdelkov z začetkom v četrtek, 8. novembra, tel. 333-8980166 (Erika Kojaneč).

OBČINA TRST Rajonski svet za zahodni Kras se bo sestal danes, 25.10.2007, ob 20. uri v svojem sedežu (Prosek št. 159).

ONAV: Vsedržavna Mednarodna Organizacija Degustatorjev Vin, vabi vse zainteresirane, danes, 25. oktobra, ob 20.30 v Krmin na sedež vihemske univerze Enologije, kjer bo potekala vertikalna degustacija Sauvignon (letniki 2006, 2004, 2002, 2001, 1996 in 2005) proizvajalca »Vie di Romans«. Degustacijo bo vodil Gianfranco Gallo solastnik kleti. Za katerokoli informacijo in potrditev prisotnosti, pokličite na tel. 0481/32283 Daniela Markovič.

SKGZ v sodelovanju s SKD Igo Gruden vladno vabi na predstavitev priročnika za uveljavljanje izvirne oblike imena in priimka »Pravica do imena in priimka« danes, 25. oktobra 2007, ob 20.30, na društvenem sedežu v Nabrežini.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV sporoča, da bo danes, 25. oktobra, ob 20.30, pevska vaja združenega zboru, ki je poleti vadil na seminarju v Zrečah.

BAMBIČEVA GALERIJA na Opčinah, Proseška ul. 131, vabi na ogled likovne razstave Ivana Žerjala »Oko je sintetično«. Razstava bo na ogled do 26. oktobra od ponedeljka do petka 10.-12. in 17.-19. ure.

DRUŠTVO PROSTOVOLJEV Devin-Nabrežina-Križ vabi na Dansca, ki bo v soboto, 27. oktobra na sedežu Ceo in Naselju S. Mauro v Seljanu. Pobuda bo trajala od 8. do 12. ure. Za informacije in rezervacije tel. na št.: 040-299616.

DRUŠTVO UPORABNIKOV LINUXA LUGTrieste prireja predavanja v okviru »Linux Day« na osrednji tržaški univerzi v stavbi H3 v soboto, 27. oktobra 2007, od 9. do 18. ure. Predavanja bodo na temo odprtga programja in operativnega sistema Linux. Več informacij na strani »trieste.linux.it«. Vabljeni!

LOVSKA DRUŽINA Bazovica, 13. okoliš »Kras« vabi v soboto, 27. oktobra, ob 15. uri k sv. maši zavetnika lovcev sv. Humberta. Maša se bo odvijala v bazovski cerkvi. Maši bo sledila zakuska v športnem centru »Zarja« v Bazovici. Vabljeni!

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da

bo odhod avtobusa za nastop v Žirih pri Škofji Loki v soboto, 27. oktobra ob 15.30.

NA PROSEKU se sprejemajo podpisi za razpis referenduma za novo kraško občino v barih Makadam, Guštin na Kržadi, Luksa in Oktoberfest. Informacije na spletni strani »www.slideshare.net/referendumcaroskraš/referendumcaroskraš«.

SKD TABOR OPĆINE PROSVETNI DOM »Openska glasbena srečanja« sezona 2007/2008 v nedeljo, 28. oktobra 2007, ob 18. uri, koncert dua Feri: Marko Feri kitara, Martina Feri glas. Na sporednu: Jobim, Kosma, Garner, Donaldson, Hupfeld, Rodgers, Lennon, Vabljeni.

UPRAVA OBČINE DOLINA bo na občinski spomenik v Spomeniškem parku v Dolini položila venec v ponedeljek, 29. oktobra 2007, ob 15. uri skupaj z delegacijo občin Kopra, Izole in Pirana. Ob priložnosti misli županje Fulvio Premolin bo zrazen tudi partizanska pesem v izvedbi MoPZ Upokojencev iz Brega pod vodstvom Edvina Križmančiča. Zbirno mesto: ob 14.45 pred Županstvom. Delegacija tržaških županov in predsednice tržaške pokrajine pa bo polagala vence na spomenike padlim v sredo, 31. oktobra s pričetkom ob 9. uri v Nabrežini. Predvidoma bo omenjena delegacija v občinskem parku v Dolini približno med 12. in 12.30.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV v sodelovanju z Zvezo cerkevnih pevskih zborov vabi v ponedeljek, 29. oktobra, na večer, posvečen Pavletu Merkuju ob njegovi osemdesetletnici. Sodelujejo: Živa Gruden in Luisa Antoni ter pevci. Večer bo v Peterlinovi dvorani v UL Donizetti 3 ob 20.30.

ODBORNIKI JUSA KONTOVEL obveščajo članstvo, da sprejemajo prlošnje za sečnjo svežih drev in pobiranje suhljadi do 31. oktobra.

VSEDRŽAVNO ZDРUŽENJE PARTIZANOV ITALIJE kriška sekcija Evald Antončič Stojan vabi vse prebivalce ter kulturne, športne, politične in socialne organizacije, da se v četrtek, 1. novembra 2007, udeležijo poklonja žrtvam antifašizma. Ob polaganju vencev na vaške spomenike padlim bo zapel moški pevski zbor Vesna. Odhod povorcev od ljudskega doma v Križu ob 11. uri.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo v petek, 2. novembra 2007 uradi zapret.

OKTET ŠKOFJE IN OKTET ODMEVI v sodelovanju s SKD Slavec in Zvezo slovenskih kulturnih društev vabi na 20. Srečanje oktetov primorske, ki se bo odvijalo 3. novembra 2007 ob 19. uri v Občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu. Pokrovitelji so Občina Dolina, Mestna občina Koper, JSKD-OI Koper. Revijo so podprli Zadružna Kraška Banka, Banka Koper d.d., Istrabenz Koper d.d., Zavarovalnica Triglav d.d., Vina Koper d.o.o., Cvetlice MARA Bazovica, Precision Mechanics Laboratory di Igor e Ivo Krizmančič & C.

A.R.C.A.T. - Deželno združenje klubov alkoholikov v obravnavi priredi sensibilizacijski tečaj od 5. do 10. novembra 2007, v prostorih tržaškega škofijskega semenišča, v Ul. Bezenghi, 16. Tečaj je odprt vsem. Info: ob urah obedov, na tel. št.: 040-321887 (Nataša).

KMEČKA ZVEZA Ker je oglaševanje preko interneta postalno neobhodno potrebno za vidljivost vseake dejavnosti, smo tudi mi kot zveza zasnovali spletno stran (»www.kmeckazveza.com«), kjer bomo objavljali vse aktualne teme in novosti, ki zadevajo našo dejavnost in nasprošno kmetijsko stvarnost. Da bo naša internetna stran čim uspenejša in koristnejša predvsem našim članom, bomo na njej gostili vse naše kmetije, ki si tega želijo. Zato bo mogoče na naši strani brezplačno oglaševanje osmico,

kmečkih turizmov, kmetij itd. Zvezza namerava dati pobudi čim večjo odmevnost, zato vabimo kmetije, ki bi rade bile prisotne na tej spletni strani, da se čim prej javijo v uradih organizacije.

SKGZ v sodelovanju s SKD VIGRED vladno vabi na predstavitev priročnika za uveljavljanje izvirne oblike imena in priimka »Pravica do imena in priimka« v sredo, 7. novembra 2007, ob 20.30, v Štalci v Šempolaju.

KD PRIMAVERA - POMLAD organizira tečaj o »Bachovih cvetovih«, ki se bo vršil v petek, 9. novembra od 16.00 do 20.00, v soboto, 10. novembra od 9.30 do 19.00, v petek, 23. novembra od 16.00 do 20.00 ter v soboto, 24. novembra od 9.30 do 19.00 ure. Tečaj bo vodila dr. Lucia Lorenzi, priznana psihologinja in psihoterapeutka. Vse potrebe informacije na tel. št. 347-4437922.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV v sodelovanju z U.S.C.I. - Unione Società Corali Italiane del FVG in Javnim skladom RS za kulturne dejavnosti vabi na kulturni večer sodelitvijo nagrade IGNACIJA OTA v petek, 9. novembra 2007, ob 20. uri, na sedežu SKD Valentint Vodnik v Dolini.

AŠD-SK BRDINA organizira sejem rabljene smučarske opreme, ki bo v prostorih doma Brdina na Opčinah v sledečih dneh: v četrtek, 8. novembra 2007, bo potekalo zbiranje smučarske opreme od 18. do 21. ure; v petek, 9. novembra 2007 - sejem od 18. do 21. ure; v soboto, 10. novembra 2007 - sejem od 16. do 21. ure; v nedeljo 11. novembra 2007 - sejem od 10. do 12. ure in od 16. do 20. ure. Za vse informacije lahko kličete na tel. št.: 347-5292058 ter obiščete spletno stran »www.skbrdina.org«.

MLADINSKI KROŽEK - PROSEK KONTOVEL v sodelovanju z rajonskim svetom za zahodni kras organizira martinovanje v ogrevanem šotoru. Program: petek, 9. novembra 2007, od 19. do 21. »happy hour« igrali bodo le Mitiche pírie, sobota, 10. novembra, Kontovel unite in v nedeljo, 11. novembra, Domači veseljaki in Alter ego.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE sporoča, da je v teku plesni tečaj v latinsko ameriških plesih za srednje in višješolsko mladino vsak ponedeljek, ob 15. uri, v prostorih društva na Stadionu 1. maj. Za info poklicati na tel. št.: 040-213153 ali 349-7338101 (Tatjana).

PILATES - SKD IGO GRUDE obvešča, da se redni tečaji vadbe nadaljujejo v torkih in petkih z urnikom 18.-19., 19.-20. in 20.-21. ter ob sobotah od 9. do 10. ure. Nov uvažalni tečaj za začetnike bo stekel v torek, 13. novembra in /ali v petek, 16. novembra od 17. do 18. ure, v društvenih prostorih. Info in vpis na tel. št.: 040-200620 ali 349-6483822 (Mileva).

OBČINA REPENTABOR zbira gradivo za naslednjo številko občinskega časopisa »Glasilo občine Repentabor«. Članke, obvestila, opozorila, fotografije ipd. lahko oddate v občinskem tajništvu (tel.: 040-327122) najkasneje do 15. novembra 2007.

KD ZA UMETNOST KONS vabi na ogled razstave »Interars mednarodni projekt vizualnih umetnosti/večdisciplinarni umetniški delavnice« v galeriji KC L.Bratuž, Drevored XX. septembra, 85 (Gorica) do petka, 16. novembra od 17. do 19. ure vsak dan razen ob sobotah in nedeljah.

OBČINA DEVIN NABREŽINA v mesecu decembru bo uprava Občine Devin Nabrežina nagradila športnike s stalnim bivališčem v občini, ki so dosegli pomembne uspehe na dejavnosti, smo tudi mi kot zveza zasnovali spletno stran (»www.kmeckazveza.com«), kjer bomo objavljali vse aktualne teme in novosti, ki zadevajo našo dejavnost in nasprošno kmetijsko stvarnost. Da bo naša internetna stran čim uspenejša in koristnejša predvsem našim članom, bomo na njej gostili vse naše kmetije, ki si tega želijo. Zato bo mogoče na naši strani brezplačno oglaševanje osmico,

grajena tudi športna društva s sedežem v občini, ki so dosegla pomembne rezultate od športnikov, ki nimajo stalnega bivališča v občini. Vabim društva, ki nameravajo sporočiti imena športnikov, da to storijo najkasneje do 20. novembra t.l. In sicer Uradu za šolstvo, kulturo, šport in prosti čas po faksu na št.: 040-201307.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča družinam učencev s stalnim bivališčem v občini, ki v šolskem letu 2007/2008 obiskujejo nižje srednje šole oz. prva dva razreda višjih srednjih šol, in katerih ekonomsko razmere ne presegajo 10.632,94 evrov, da lahko prisijo za dodelitev finančnih prispevkov za nakup učbenikov v smislu 28. člena, 1. odstavek, črka a) D.Z. 10/88. Za informacije se lahko zainteresirane družine obrnejo na Urad za šolstvo Občine Devin Nabrežina 102 (tel.: 040-2017371).

ČLANICE LIKOVNE SKUPINE Zlati žarek Marija Maroz, Božica Mihič, Dajana Čok in Tatjana Mihalič, v sodelovanju s Foto klubom Žarek iz Sežane, vabijo na otvoritev razstave »Ujete sledi« v četrtek, 25. oktobra 2007, ob 20. uri, Štanjel-Stolpn na Vratih. Razstava bo na ogled do 10. decembra 2007.

Prireditve

SKD TABOR - V OKTOBRU V PROSVETNEM DOMU NA OPĆINAH: v nedeljo, 28. oktobra 2007, ob 18.00 - »Openska glasbena srečanja« duo Martina in Marko Feri. Čakamo vas! **SKD IGO GRUDE** vabi na predstavitev brošure SKGZ »Pravica do imena in priimka« in ogled komedije »Kdor išče najde« (Poloiaz - Tanze) v izvedbi gledališke skupine SSK, režija Lučka Susič, danes, 25. oktobra 2007 ob 20.30 v Kulturnem domu Igo Gruden v Nabrežini.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM, vabi na predavanje dr. Petra Suhadolca, seismologa in člena svetovne komisije za potrese, z naslovom: »Potres: ne smemo se ga lebiti.« Predavanje bo jutri, 26. oktobra v Marijinem domu v Rojanu (Ul. Cordaroli 29) ob 20.30. Vabljeni!

FINŽGARJEV DOM NA OPĆINAH prireja v soboto, 27. oktobra v sodelovanju z Zvezo cerkevnih pevskih zborov poklon narečnemu pesniku ALEKSANDRU FURLANU ob izidu njegove pesniške zbirke z naslovom »An popadan«. Knjigo bo predstavila prof. Vilma Purič, nekaj pesmi bodo prebrali Klara Bevilacqua, Graziella Štoka, Eva Scheimer in Ladi Vodopivec, pesniku v pozdrav pa bo zapel Združeni cerkevni pevski zbor pod vodstvom Alekandre Pertot, pesmico o openskih otrocih v starih časih pa povedala mala recitatorja Niko Trento in Rok Dolenc. Začetek ob 20. uri. Vabljeni vsi.

SKD IGO GRUDE vabi na otvoritev dveh likovnih razstav v soboto, 27. oktobra ob 20. uri: v dvorani »Igrijava« pri pripoved podobov - Štefan Turk, Živa Pahor in Vile&Vampi; predstavi Štefan Pahor; v kavarni Gruden razstavlja »Vezenine« Bogomila Doljak; predstavi Ani Tretjak. So deluje DPZ Kraški slavček.

TRST - Včeraj se je z odprtjem razstave začel mednarodni kongres

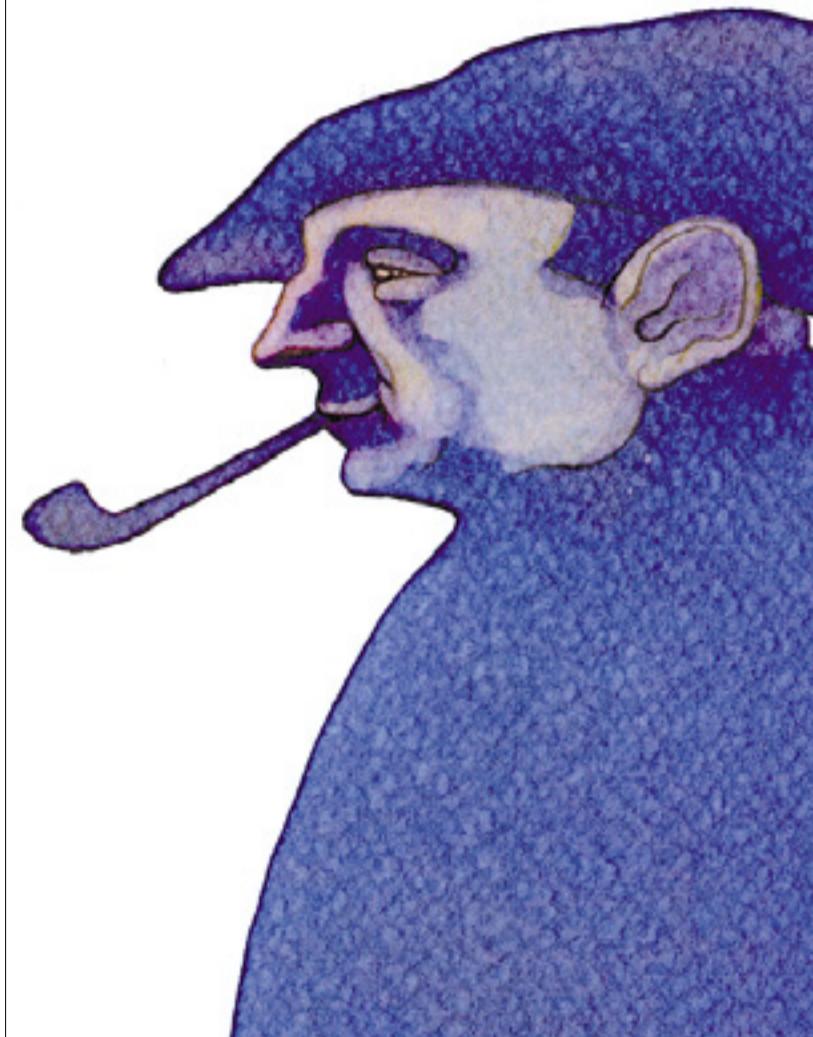
Tri dni za poglabljanje Virgilia Giottija in Umberta Sabe

Začetek kongresa danes ob 15. uri - Drevi pesniški večer v kavarni Tommaseo

Levo na včerajnjem odprtju razstave, desno Umberto Saba, kot ga je videl Ugo Pierri

KROMA

Z odprtjem razstave v poklon Umberto Sabi in Virgiliu Giottiju se je pričelo tridnevno, večstransko poglabljanje likov tržaških pesnikov v sklopu mednarodnega kongresa ob petdesetletnici njune smrti »Si pena dopo morto«, ki ga prireja društvo Trieste Distretto Culturale s podporo Dežele Furlanije Julijanske krajine in Občine Trst. V občinski sejni dvorani v ulici Capitelli, ki jo prvič uporabljajo v kulturne namene, bodo do 24. novembra na ogledu slike Uga Pierrija in Paola Cervija Kervischerja, ki v svojih umetniških podobah poglabljata dialoge med poezijo in likovno umetnostjo.

Vsa dela so nastala za to priliko: Cervi je raziskoval in odkril duševno razsežnost pesnikov in je v svojih panojih prikazal Sabovo dvojnost in komorno, melanholično razsežnost Giottijevega sveta, v katerem je našel aktualno sporočilo o vrednotenju lastne, izvirne kulturne identitete, Pierri pa je ustvaril vrsto postumnih, miniaturnih portretov, na valu posrednega spomina. Ob tej priliki je Pierri predstavil tudi »literarni witz« o Sabi in o Trstu »Dvojna identiteta«, ki ga je izdala založba Battello.

Slike so objavili v katalogu, ki ga bo založba Il Ramo d'Oro izdala v teh dneh v omejenem številu izvodov in to ob obliku »meha« oziroma »harmonike«, kot je bilo nekoč običajno za ljudske pravljice.

Razstava spada v program spremnih pobud, med katerimi bo tudi zanimiv pesniški večer, ki bo drevi ob 21.30 združil v okviru zgodovinske kavarne Tommaseo sedem pesnikov iz prav tolikih držav, ki so se odzvali vabilu društva Sida in bodo podali razne prevode Sabovih in Giottijevih verzov. Med njimi bodo Casimiro de Brito, predsednik portugalskega Pen Kluba, Hrvat Branko Čegec in Slovenska Taja Kramberger, ki se je ob različnih priložnostih že predstavila v zamejstvu.

Kongres se bo pričel danes ob 15. uri s pozdravi političnih oblasti in uvodnim nagovorom koordinatorjev, prof. Cristine Benussi (Univerza v Trstu) in prof. Giorgia Baroni (Univerza Cattolica del Sacro Cuore v Milanu). Prvi sklop predavanj bo moderiral Pietro Gibellini iz beneške Univerze Ca' Foscari, drugi pa Claudio Griggio iz videmske Univerze. Referati bodo osvetlili narečno izražanje Virgilia Giottija,

pesniško in literarno delo Umberta Sabe, s primerjalnimi analizami, ki kritično poglabljajo njegov odnos do sodobne kulturne stvarnosti.

Vrsto posegov bo odprl književnik in esejist Elio Pecora, ki je zapisal: »Če je Montale izražal negotovost in zanikanje svojega časa, se nam Saba predstavlja ob petdesetletnici smrti kot umetnik, ki je priča v poezijo širino in kompleksnost bivanja. (...) Tržaški pesnik ubeseduje »pošteno« pesnikovanje, ki ne pozna laži, kompromisa, temveč predstavlja misel, ki se zrcali vase, šibkost v preobleki krepkosti, obup, ki uničuje. (...) Saba živi v mestu na križpotu mnogih in različnih kultur. Je mesto Sveva in Bazlena, Weissa, Freudovega učenca, izčrpane nostalgiye, sprememb, ki preprečujejo nova merila. Njegovo gledanje v daljavo, njegovo nemirno čutenje, vodijo do drugega in drugih. Čustvo, ki ga spremlja, je ljubezen. (...) Glas pesnika je našel svoj akcent v teatralnih razuma, v labirintih sna in še prej v strduh črevesja, v utripanjem emocije. S strahom pred pogubo, nerazumevanjem, je vztrajal. Vse je sprejel in vse je izročil.« (ROP)

Že 25 let profesionalno skrbimo za zelenje

SALEŽ • Zgonik (TS)

Tel. 040.2296001 • Mob. 349.1237461

Vse vrste KRIZANTEM - rezane in v vazi

- VZGOJA OKRASNIH RASTLIN IN CVETJA - razstavni prostor in neposredna prodaja
- SISTEMI ZA NAMAKANJE IN GNOJENJE
- PROFESIONALNA SETEV IN VOONA SETEV ZELENIH POVRŠIN

- NAČRTOVANJE, IZVEDBA IN VZDRŽEVANJE ZELENIC
- SANIRANJE, OBREZOVANJE IN POSEKA DREVES
- ZIDANA IN LEŠENA VRTNA OPREMA

LJUBLJANA

Franc Kavčič v narodni galeriji

LJUBLJANA - V Narodni galeriji so sinoči odprli razstavo še nerazstavljenih del neoklasicističnega slikarja Franca Kavčiča (1755-1828), ki jih je v zadnjih letih pridobila galerija. Na ogled je 12 oljnih slik - od tega osem mitoloških in idiličnih slik ter štiri krajine - ter 13 študijskih risb, ki so nastale kot priprava za slike.

Goriški slikar jih je pred letom 1810 ustvaril za palačo knezov Auerspergov na Dunaju. Razstava bo odprta do 10. februarja 2008. Avtorica razstave je znanstvena svetnica in dolgoletna kustodinja Narodne galerije Ksenija Rozman, ki je neločljivo povezana z raziskovanjem življenja in dela tega slikarja. Rozmanova je galeriji podarila dve od razstavljenih umetnin, ob razstavi pa je napisala tudi spremljajoči katalog.

Narodna galerija je dela odkupovala postopoma od leta 2005 dalje, po prvotnem terminskem načrtu naj bi se odkupi platen iztekl šele leta 2010, vendar je vseh 12 slik že v lasti galerije in so sestavni del slovenske nacionalne dediščine. Umetnine je restavriral dolgoletni sodelavec Narodne galerije Kemal Selmanović. (-STA)

glasbeni spleti

KONCERTNA IN ABONMAJSKA SEZONA
2007/2008

TRST

Kulturni dom v Trstu

31.10.07	Orkester iz Padove in Veneta Emanuele Arciuli, klavir Dirigent: Anton Nanut v okviru Kogojevih dnevov 2007 v sodelovanju s KD Soča iz Kanala ob Soči
13.12.07	Aleksander Rojc, klavir poklon Primožu Lorenzu
27.2.08	Godalni kvartet Čajkovski - Moskva
18.3.08	SNG Opera in Balet Ljubljana, koncert opernih arij za soliste, zbor in orkester
24.4.08	Visoka šola iz Banske Bistrike (Slovaška)

GORICA

Kulturni dom Nova Gorica

26.10.07 (ob 18.00 uri)	Simfonični orkester Zveze primorskih glasbenih šol Dirigent: Marinka Kukec Jurč v sodelovanju z GŠ N.Gorica

Kulturni dom v Gorici

10.12.07	ANDHIRA vokalno-instrumentalna skupina iz Sardinije v sodelovanju s Kulturnim domom Gorica

Gledališče Verdi v Gorici

13.3.08	Shanghai Tango - balet (Kitajska) v sodelovanju z goriško občino

BENEČIJA

Občinska televadnica na Lesah

7.4.08	Dario Savron in Fabian Perez-Tedesco - duo marimba Cerkev v Ažli
10.5.08	Komorne skupine Akademije za glasbo iz Ljubljane

Začetek koncertov ob 20.30

glasbena
matica

VPIS ABONMAJEV
Tajništvo GM, ul. Montorsino 2, vsak dan od 10.00 do 15.00
Tel. 040-418605
www.glasbenamatica.com

Koncertno sezono so omogočili:
Urad Vlade R.Slovenije za Slovence
v zamejstvu in po svetu
Deželni sedež Rai in Trst
Akademija za glasbo iz Ljubljane
Zadružna Kraška banka

POLITIKA - Nov poseg predsednika republike

Napolitanov poziv za reforme: Prodi soglaša, Berlusconi pa ne

Vsa leva sredina pozdravlja predsednikov apel, ki je doživel tudi podporo sredincev UDC

RIM - »Italija nujno potrebuje soglasje o reformah in obenem tudi novo volilno zakonodajo«. Predsednik republike Giorgio Napolitano je spet pozval politične stranke, naj se zedinijo o nekaterih institucionalnih reformah in naj odobrijo nova volilna pravila, brez katerih bo Napolitano tudi v primeru padca Prodiye vlade težko razpustil parlament in razpisal predčasne volitve. Predsednik vlade Romano Prodi soglaša z Napolitanovim apelom, vodja opozicije Silvio Berlusconi pa spet zapira vrata vsakršnemu sporazumevanju in dialogu z levo sredino.

Predsednik republike, ki je včeraj na Kvirinalu podelil priznanja za zasluge na delovnem mestu, je pozval stranke, naj opustijo pretirano polemične tone zadnjih dni. Politična dialektika je zrno demokracije, volilna in druga pravila pa morajo biti sad širokega soglasja. Napolitano ni šel v podrobnosti, gotovo pa je imel v mislih sedanji volilni zakon, ki (glej dogajanja v senatu) povzroča samo težave in

zmedo.

Prodi je, kot rečeno, takoj pozdravil predsednikove besede, kar velja za vse stranke njegove koalicije. Z Napolitanom soglaša tudi Sredinska zveza UDC, ki pravi, da je vsak poziv k dialogu vedno dobrodošel, zlasti če prihaja iz ust državnega poglavarja.

»Ne« na vsej črti pa je Napolitanu izrekel Berlusconi. Ponovil je, da z levo sredino nima nobenega smisla iskatи dialog, saj je vladna koalicija v hudi krizi, Prodi je itak na tem, da pada. Nekdanji predsednik vlade je torej še vedno prepričan, da je vladna kriza za vogalom in da bo Prodi padel najkasneje 17. novembra, na dan ko bo Forza Italia po vsej Italiji priredila protivljudne demonstracije.

Klub Berlusconijevim napovedim pa je vladu v senatu doslej premestila vse čeri, ki se sproti pojavitajo ob obravnavi finančnega zakona 2008. Prodi je zahteval in dosegel, da so senatorji Unije umaknili skoraj vse popravke, tako da senatna skupščina v

glavnem obravnava le proračunska dopolnila opozicije. Ni izključeno, da bo vrla zahtevala od senatorjev zaupnico, kar bi sicer še dodatno zaostriло odnose z opozicijo.

Napolitano je v svojem včerajšnjem apelu, kot rečeno, omenil volilni zakon, ki razdvaja tako levo, kot desno sredino. V Uniji se mnogi v novi Demokratski stranki nagibajo k t.i. nemškemu sistemu s štiri ali pet odstotnih volilnim pragom. Takšna pravila podpirajo tudi obe komunistični stranki, v levi sredini pa so tudi tisti (-npr. obrambi minister Arturo Parisi), ki so za čisti večinski sistem in torej za izvedbo ljudskega referendumu.

Razlike obstajajo tudi v desni sredini. Medtem ko Berlusconi vidi pred sabo samo predčasne volitve, je vodja NZ Gianfranco Fini v primeru, da se Prodi ohrani na oblasti, pripravljen na dogovarjanje z levo sredino. Za to se zavzema tudi Umberto Bossi, čeprav tudi on, kot Berlusconi, glasno zahteva predčasne volitve.

Predsednik Giorgio Napolitano je spet pozval stranke, naj se sporazumejo o reformah in o novem volilnem zakonu

ANSA

RAI - Parlamentarna komisija zahteva njegov odstop

Kljub »nezaupnici« Petruccioli ostaja predsednik upravnega sveta

RIM - Parlamentarna komisija za nadziranje državne radiotelevizije RAI je včeraj izglasovala nezaupnico predsedniku upravnega sveta RAI Claudio Petruccioliu. Poleg parlamentarcev opozicije so zadevno resolucijo podprli predstavniki Vrtnice v pesti (zastopnik slednje je nezaupnico pravzaprav predlagal), Mastellove stranke Udeur in Di Pietrove Italije vrednot, medtem ko so ostali parlamentarci iz vrst Unije zapustili sejo.

A zakaj je prišlo do tega ponovnega razbitja vladne večine? Tisti del Unije, ki ga sestavljajo omenjene tri stranke, se že dalj časa strinja z zahtevo desne sredine, naj upravnemu svetu načeljuje predsednik iz opozicijskih vrst, še zlasti odkar je leva sredina dosegla večino v njem, ko je zakladni minister Tommaso Padoa Schioppa Angelu Maria Petronija zamenjal s Fabianom Fabianijem. Očitno pa druge stranke Unije niso tega mnenja.

Klub izglasovanju nezaupnice pa je Petruccioli včeraj dejal, da ne namerava zapustiti svojega mesta, vsaj dokler ne bo imenovan nov predsednik. V resnicu ga glasovanje v komisiji za nadziranje RAI k odstopu ne zavzeme, saj zakon o RAI ne predvideva postopka za odstavitev upraviteljev državne radiotelevizije. Novega predsednika pa po zakonu imenuje zakladni minister in ga mora potrditi parlamentarna komisija z dvotretjinsko večino.

Claudio Petruccioli

OPAZOVALNICA Cene stanovanj v zadnjih treh letih narasle za 26,5 odstotka

MILAN - Po najnovjejših podatkih Opazovalnice nepremičinskega trga so se cene poslopij samo v zadnjih treh letih povišale več kot za četrtino in še vedno narascajo: v glavnih mestih so od leta 2004 narasle za 26,5%, v ostalih mestih pa za 23,2%.

V prvih šestih mesecih letos so v rezidenčnem sektorju zabeležili 412.774 transakcij, kar je 3,4% manj kot v enakem lanskem obdobju, skupno število prodaj pa je znašalo 884.442, torej 3,9% manj kot lani. Kot je opozoril direktor opazovalnice Gianni Guerrieri, podatki kažejo na preobrat, kar je bilo sicer že napovedano. Preobrat se zrcali predvsem pri kupoprodajah in zatem pri cehah, naraščanje se je upočasnilo, vendar je še pozitivno.

Poprečna kotacija za rezidenčni sektor znaša 1.518 evrov, torej +2,8% glede na prejšnje šestmesečje in +6,6% na letni osnovi, kar pa je manj kot v drugi polovici lanskega leta (+3,7% na šestmesečni osnovi in +8,8% na letni). Kot pravilo pri opazovalnici, je upočasnilo bolj občutljiva v glavnih mestih: +2,7% v primerjavi s prejšnjim šestmesečjem (+4,1% v drugem lanskem šestmesečju) ter +6,9% na letni osnovi (+10,5% lani), kar od leta 2004 pomeni povišek za 26,5%. V drugih mestih so kotacije v šestmesečju narastle za 2,9% (v drugi polovici lanskega leta +3,4%) in za 6,4% na letni osnovi (+8,1 v drugem lanskem šestmesečju), torej +23,2% od leta 2004.

INDUSTRIJA - Delavske plače bo povišal pred pogodbo Fiat v tretjem četrtletju več kot podvojil dobiček

TURIN - Proizvajalec avtomobilov Fiat je v tretjem letosnjem četrtletju več kot podvojil čisti dobiček, ki je tako znašal 432 milijonov evrov. Prihodki od prodaje pa so se v primerjavi z enakim obdobjem lani povečali za 17 odstotkov na 13,86 milijarde evrov. Najbolj očiten napredok je Fiat v tretjem četrtletju ustvaril z močno prodajo v avtomobilski divizi, v katero spada tudi znamki Ferrari in Maserati. Dobro so se prodajali tudi Fiatovi paradni konji grande punto, novi 5000, bravo in panda.

Prodaja v avtomobilski divizi se je v tretjem četrtletju povečala za 18 odstotkov na 542.600 avtomobilov. S prodajo avtomobilov je Fiat zaslužil 247 milijonov evrov. Prodaja se je najbolj, za 34 odstotkov povečala v Braziliju, ki je Fiatov največji trg izven Evrope, za prav toliko na Poljskem in za 22 odstotkov v Nemčiji. Na podlagi dobrega četrtletnega poslovanja je Fiat zvišal napovedi celoletnega poslovanja. Čisti dobiček naj bi ob koncu letosnjega leta tako znašal med 1,8 milijona in 1,9 milijona evrov.

Sicer pa je Fiat povečal tudi prodajo tovornjakov blagovne znamke Iveco. Dobiček pred prodajo premoženja, stroški prestrukturiranja in izrednimi dogodki iz naslova prodaje tovornjakov se je v tretjem četrtletju povečal za 34 odstotkov na 190 milijonov evrov. Dobiček iz naslova prodaje kmetijskih strojev pa se je po-

Predsednik Fiat Luca C. di Montezemolo

večal kar za 88 odstotkov na 225 milijonov evrov. Na tej osnovi je Fiatov upravni svet včeraj sklenil, da bo svojim delavcem že oktobra plače povišal za 30 evrov, pa čeprav se pogajanja za novo delovno pogodbo niso še zaključila.

RIM - Vršilec dolžnosti glavnega državnega pravdnika v Catanzaru Dolcino Favi je včeraj odredil, naj se dokumentacijo preiskave Why Not pošlje rimskemu državnemu pravdnuštvu, da bi jo posredovalo ministrskemu sodišču. Le-to naj bi presodo, ali so se prekrški, ki naj bi jih po oceni preiskovalcev zagrešila ministrski predsednik Romano Prodi in pravosodni minister Clemente Mastella, dogodili, ko sta že bila člana vlade ali še pred tem.

Preiskava Why Not zadeva združbo podjetnikov in politikov s sedežem v San Marinu, ki naj bi se ilegalno okoriščali z evropskimi denarnimi sredstvi. Med temi naj bi bila tudi Prodi in Mastella. Preiskavo je do nedavnega vodil namestnik državnega pravdnika v Catanzaru Luigi De Magistris, odvzel pa mu jo je njegov nadrejeni Favi, ker je medtem minister Mastella okviru svojih pristojnosti predlagal Višjemu sodnemu svetu, naj De Magistris premesti.

Zadeva je dokaj zapletena, pa tudi z več vidikov sporna oz. zaskrbljujoča.

Medtem se je včeraj oglasil Prodi

jev glasnik Silvio Sircana. V pismu, ki ga je objavil angleški dnevnik Guardian, je poudaril, da ministrski predsednik ni nikoli posegel v preiskavo Why Not. Samo enkrat jo je javno komentiral, in to julija, ko je izjavil za tisk zatrdil, da nima nič opraviti z zadevo, ter izrazil popolno zupanje v sodno oblast.

Včeraj se je oglasila tudi Mastellova odvetnica Titta Madia. Dejala je, da bo ministrsko sodišče lahko ugotovilo, kako je obtožba proti njenem varovancu povsem neosnovana.

Poslanica škofov ob Dnevnu življenju

RIM - »Omiku nekega naroda je morec izmeriti na osnovi zmogočnosti, ki jo ima, da služi življenju, od spočetja do smrti.« Tako piše v poslanici, ki ga je Italijanska škofovská konferenca (CEI) včeraj objavila o Dnevnu življenju. Škofovi so ob tej priložnosti spet obsodili splav v evtanazio, češ da spodjetja bodočnost Italije, izrekli pa so se tudi proti materinstvu oz. očetovstvu za vsako ceno. Ob koncu svoje poslanice škofovi pozivajo k boju proti revščini, ki je tudi v Italiji preč problem.

Poplava ponarejenih izdelkov v Italiji

RIM - Italija je prva proizvajalka ponarejenih izdelkov v Evropi in tretji na svetu. Tako ugotavlja raziskava, ki jo je Zavod Piepoli opravil za združenje trgovcev Confcommercio. Raziskava ugotavlja, da promet ponarejenih izdelkov v Italiji skupno znaša več kot 7 milijard evrov na leto. Posebno uveljavljen je na področjih oblačil, informatskih in telekomunikacijskih izdelkov. Približno 30% prodaj po internetu naj bi zadevalo ponaredek.

24. OKTOBRA 1917 Včeraj je minilo točno devetdeset let od preboja italijanske fronte na Soči, to pa je bil odločilen preobrat v prvi svetovni vojni

Poljanka Dolhar

Bilo je pred natanko devetdesetimi leti: 24. oktobra 1917, ob dveh zjutraj. Za napadalce je bil čudež, za napadene in poražence polom, za Kobarid in Soško dolino pa priložnost, da se zapisieta na zemljevide sveta. Kobariška bitka, ki je od 24. do 27. oktobra 1917 vihrala na tem območju soške fronte, je pomenila preobrat v dotedanjem poteku prve svetovne vojne. Avstro-ogrsko enote so si z zmago zagotovile prorok v Furlansko nižino, saj so bile italijanske čete prisiljene zapustiti svojo obsežno obrambno linijo med Kobaridom in Tolminom in začeti umik v notranjost Italije. Vse do tiste reke Piave, ki je v pesmi La leggenda del Piave, šepetala »Non passa lo straniero«, a si je morala jeseni 1917. leta premisliti: po zadnji soški bitki so avstro-ogrski in nemške čete prodrele do njenih bregov ...

Dotedanji potek 1. svetovne vojne

28. junija 1918 je srbski študent Gavrilo Princip streljal na avstro-ogrškega prestolonaslednika Franca Ferdinand. Bilo je sredi Sarajeva: v asfaltu so še danes vidne (namišljene) stopinje mladega atentatorja, ki je s svojo gesto sprožil prvo svetovno vojno. Mesec dni kasneje, 28. julija 1914, je Avstro-Ogrska napovedala vojno Srbiji. Evropa je postala obsežno bojišče, razdeljeno na več front: na eni strani so se borile sile Osi (Nemčija, Avstro-Ogrska, Bolgarija in Turčija), na drugi pa Antanta (Francija, Velika Britanija in Rusija). Italija je prvo leto vojne ostala nevtralna, po podpisu Londonskega pakta pa napovedala vojno Avstro-Ogrski. Evropa je tako dobila novo fronto, šesto kilometrov dolgo jugozahodno fronto od prelaza Stelvio (na avstrijsko-italijansko-švicarski meji) do Tržaškega zaliva. Med njima tudi devetdeset kilometrov dolg odsek ob reki Soči, med Rombonom in Jadranskim morjem, ki je dobil ime soška fronta. Na desnem bregu Soče, na strmem bregu Kolovrata, je pred prvo svetovno vojno potekala mejna med Avstro-Ogrsko in Italijo, ki so jo maja 1915 italijanske čete prekoračile in začele utrjevati z obsežnim sistemom obrambnih črt. Boji so se večinoma odvijali v goratem svetu, od koder so italijanski topničarji obstreljevali pomembno železniško in cestno povezavo z notranjostjo avstro-ogrške monarhije. Naselja v neposredni bližini so zasedli vojaki, prebivalci so morali v begunstvo (izseljeni je bilo okrog sto tisoč ljudi), frontna linija pa se je nadaljevala čez Banjško planoto vse do Gorice, Krasa in Trsta. V spodnjem toku Soče, kjer je svet manj gorat, se je odvijala večina soških bitk: v devetindvajsetih mesecih bojev je bilo na tem območju dvanaest ofenziv (ali soških bitk). Zadnja, odločilna, pa je izbruhnila v Bovški kotlini, ob zgornjem toku reke Soče: skupaj so jo izvedli avstro-ogrski in nemški vojaki. Enajst italijanskih ofenziv, kritične družbeno-politične razmere v monarhiji, ogromne izgube na ostalih bojiščih (po nekaterih izračunih naj bi Avstrijci do takrat izgubili pet milijonov ljudi), namere Italijanov, da zavzamejo Trst, so avstrijsko poveljstvo prepričale, da je zaprosilo za pomoč nemško vojsko. Novemu ofenzivnemu načrtu so dali ime Waffentreue (Zvestoba v orožju), osrednja vloga pa je bila dodeljena 14. nemški armadi, ki ji je poveljeval general Otto von Below, sestavljal pa osem avstro-ogrskih in sedem nemških divizij ter nemški lovski bataljoni. Njena naloga je bila jasna: izvršiti preboj med Bovcem in Tolminom in doseči črto Humin-Čedad. V teku šest tedenskih priprav so v dolini

no zgornje Soče prepeljali milijon in pol granat, tri tisoč topov, osemsto ton razstreliva, a tudi 230.000 jeklenih čelad, približno toliko plinskih mask, 100.000 parov visokih čevljev. Potrebeni material so prevažali na najrazličnejše načine, med drugim tudi skozi predor, ki povezuje rudnik v Rablju (pri Trbižu) z Logom pod Mangartom. Zadnji mesec pred 12. octom izviro so skozi predor prepeljali okrog šest tisoč vojakov in vsak dan po tristo ton materiala. Med njimi tudi plinomete, saj so bili avstrijski poveljniki prepričani, da lahko samo s strupenimi plini zlomijo odpor italijanskega topništva.

Bilo je 24. oktobra 1917 ob drugi uri zjutraj

Italijansko vojaško poveljstvo je avstrijski napad pričakovalo, saj so ga nanj opozarjala poročila tajnih služb in avstrijskih vojakov-dezterjev. General Luigi Cadorna pa je mislil, da so njegove utrdbe, položaji in vojaki dobro pripravljeni in ni pričakoval, da bi jih nasprotnik lahko napadel iz doline. Tudi zato so v teku zmagovalnih enajstih ofenziv utrdili predvsem vrhove: prepričani so bili, da lahko tako obvladajo bojišče. Napad so pričakovali z Rombonom, ne pa iz Bovške kotline. Resnici na ljubo so bili italijanski gorski položaji tudi po ocenah nemških vojaških strokovnjakov nezavzetni. Bili so prilagojeni pokrajini, odlično skriti v skalah in kavernah: Avstrijci so se prepričali, da morajo II. italijansko armado generala Capella, ki je štela okrog sedemsto tisoč mož, psihično in fizično oslabeti s plini, če želijo sprožiti napad svoje pehote.

24. oktobra je deževalo, na višjih legah tudi snežilo. Točno ob drugi uri zjutraj so zagrmeli vsi avstro-ogrski in nemški topovi s plinskim granatami: topničarji so dobili ukaz, da morajo v dveh urah in pol izstreliti celotno količino plinskih granat. Dolino so v nekaj minutah prekrili belkasti oblaki plina.

Na mestu je bilo ubitih od petsto do osemsto italijanskih vojakov. Napadalci so medtem obstreljevali pomembno železniško in cestno povezavo z notranjostjo avstro-ogrške monarhije. Naselja v neposredni bližini so zasedli vojaki, prebivalci so morali v begunstvo (izseljeni je bilo okrog sto tisoč ljudi), frontna linija pa se je nadaljevala čez Banjško planoto vse do Gorice, Krasa in Trsta. V spodnjem toku Soče, kjer je svet manj gorat, se je odvijala večina soških bitk: v devetindvajsetih mesecih bojev je bilo na tem območju dvanaest ofenziv (ali soških bitk). Zadnja, odločilna, pa je izbruhnila v Bovški kotlini, ob zgornjem toku reke Soče: skupaj so jo izvedli avstro-ogrski in nemški vojaki. Enajst italijanskih ofenziv, kritične družbeno-politične razmere v monarhiji, ogromne izgube na ostalih bojiščih (po nekaterih izračunih naj bi Avstrijci do takrat izgubili pet milijonov ljudi), namere Italijanov, da zavzamejo Trst, so avstrijsko poveljstvo prepričale, da je zaprosilo za pomoč nemško vojsko. Novemu ofenzivnemu načrtu so dali ime Waffentreue (Zvestoba v orožju), osrednja vloga pa je bila dodeljena 14. nemški armadi, ki ji je poveljeval general Otto von Below, sestavljal pa osem avstro-ogrskih in sedem nemških divizij ter nemški lovski bataljoni. Njena naloga je bila jasna: izvršiti preboj med Bovcem in Tolminom in doseči črto Humin-Čedad. V teku šest tedenskih priprav so v dolini

Nadporočniku Schoernerju je to uspelo že prvi dan ofenzive: od tu je bila pot proti vrhu Kolovrata, Matajurju in Furlanski nižini veliko lažja. Po avstrijskem preboju pri Kobaridu je namreč italijanska vojska začela nazadovati v notranjost države in nasprotnike ustavila še le na bregovih reke Piave, kjer je po enoletnih bojih tudi dokončno presegala razpadajočo avstro-ogrsko vojsko.

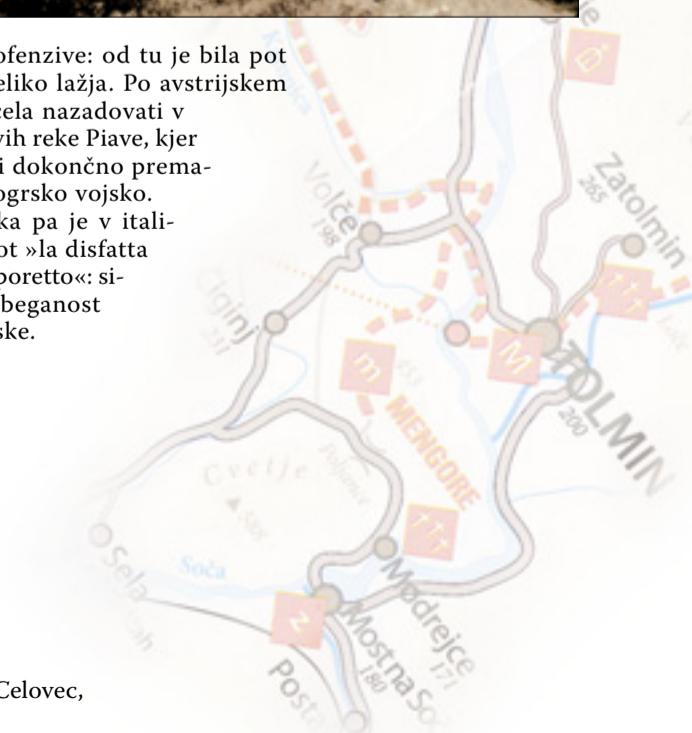
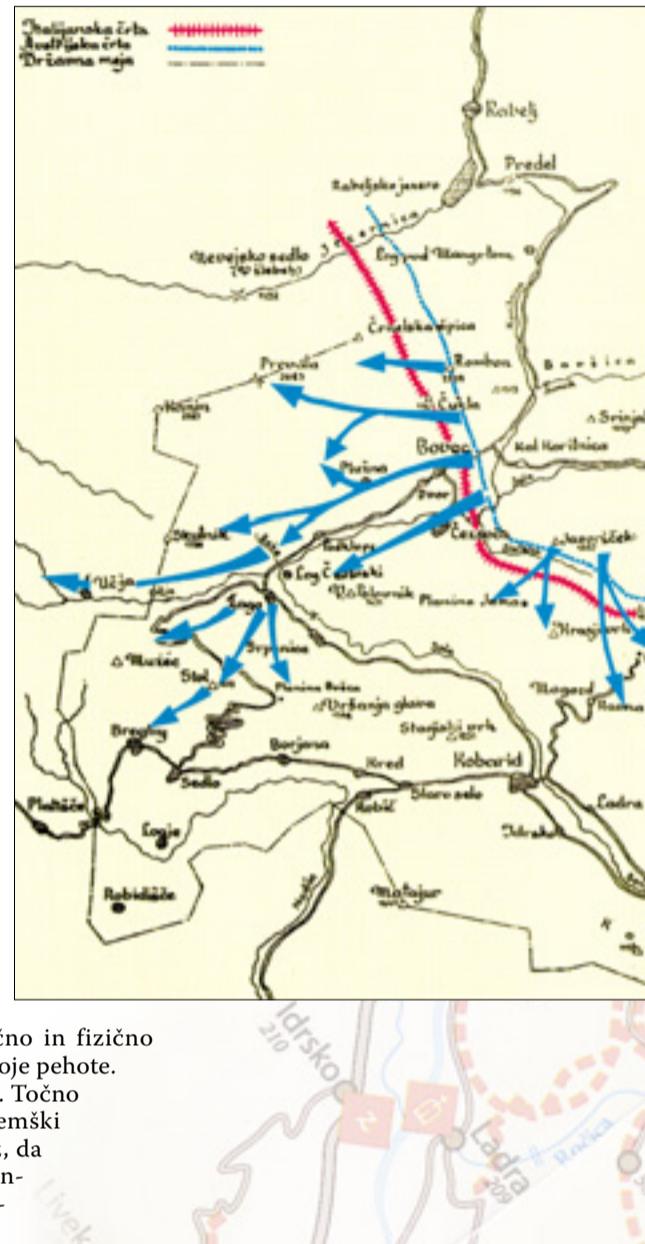
Dvanajsta soška bitka pa je v italijanski zgodovini ostala kot »la disfatta di Caporetto«, ali kar »Caporetto«: sinonim za popoln zlom, zbegnost in omahovanje njene vojske.

Bibliografija:

- Vasja Klavora, Plavi križ (Celovec, 2000)
 Nataša Nemeč, Kobariški muzej: vodnik po muzeju (Kobarid, 2003)
 Tadej Koren, Pot miru: vodnik po soški fronti v Zgornjem Posočju (Kobarid, 2007)

Kobarid: S

brebojem na zemljevide sveta

Ofenziva avstroogrskih in nemških enot je italijansko vojsko potisnila do reke Piave. Danes so nekdanja bojišča vključena v Pot miru v Posočju

Na bregovih prelepe Soške doline je v devetindvajsetih mesecih bojevanja izgubilo življenje okrog tristo tisoč vojakov. Njim, a tudi prebivalcem Posočja, ki so doživljali strahote vojn, je posvečena Pot miru, ki so jo junija odprli v Zgornjem Posočju. O njenem nastanku smo se pogovorili z Zdravkom Likarjem, predsednikom Fundacije Poti miru v Posočju, sicer pa tudi načelnikom Upravne enote Tolmin.

»Priprave na obeležitev devetdesete obletnice bitke pri Kobaridu so se začele že junija z odprtjem Poti miru, ki poteka od Loga pod Mangartom do Tolmina oziroma Mengor. Razdeljena je na pet odsekov, dolga pa 109 kilometrov. Na njej je šest muzejev na prostem, med katerimi je tudi čezmejni muzej na Kolovratu, ki sta ga skupaj uredili naša fundacija in Gorska skupnost Nadiških dolin. Tu so še številni kulturni in zgodovinski spomeniki, naravne znamenitosti, ki jih je v Posočju prepolno, ter več vojaških pokopališč, saj je v Zgornjem Posočju pokopanih nad petindvajset tisoč vojakov različnih narodnosti, ki so tu pustili svoja življenja. Med temi je tudi velika italijanska kostnica v Kobaridu s sedem tisoč štirinajstimi pokopanimi vojaki.«

Dvanajste soške bitke ste se ob sobotni spominski svečanosti, na kateri sta sprevarila obrambna ministra Italije in Slovenije, spomnili tudi z nekaterimi razstavami.

»V Kobariskem muzeju smo odprli razstavo Veliki vihar o devetdesetletnici kobiške bitke, na sedežu Fundacije Poti miru v Posočju pa razstavo o pravkar začrtani poti. V spomin na konec bojev na soški fronti, na tisti 11. november 1918, ko so prenehale sovražnosti prve svetovne vojne, pa že deseto leto pritejamo tudi spominski pohod h Krnskemu jezeru. Vsako leto se ga udeleži okrog tisoč pohodnikov s številnimi diplomatskimi in vojaškimi predstavniki.«

Kako se je pravzaprav porodila zamisel, da prizorišče vojnih grozot spremeni v spomenik miru?

»V Posočju so bile vedno vojne. To je strateško območje, ki vodi iz plodne italijanske ravnic v gorate predele in notranjost Evrope. Vedno pa je bilo tudi obmejno območje in za ta prekleti konfi so se borile številne vojske: ne samo v dvajsetem stoletju, ampak tudi za časa Turkov, Napoleona, tu je bila vojna med Avstrijo in Benetkami, tu so se borili za časa preseljevanja narodov, o čemer pričajo številni arheološki ostanki.

Kot nasprotje tem vojnim grozotam in v sozvočju z mirom med evropskimi narodi, smo si zamislili to Pot miru. Njeno odprtje je privabilo številne goste in turiste, saj združuje vrsto vojnih, kulturnih in naravnih spomenikov. Tako kot je Kobariski muzej postal evropski pojem v kulturi, menimo, da bo tudi ta pot postala prepoznavni turistični produkt. In to ne samo v Sloveniji, temveč tudi v Evropi.«

V tem duhu gre najbrž brati tudi vaše zgledno sodelovanje z ljudmi in ustavnimi iz Benečije.

»Odlično sodelujemo z gorsko skupnostjo-pro loco Nadiških dolin, predvsem z Miho Korenom, ki je zadolžen za turizem in čezmejno sodelovanje: on je srce tega sodelovanja in njemu se moramo zahvaliti za res dobro delo. Sicer pa že desetletja gojimo stike, ne samo na politični, oblastni ravni, ampak tudi med planinci: iz teh pristnih stikov so nastala res čudovita prijateljstva. Tesno sodelujemo, veliko skupaj načrtujemo, na primer tudi skupno pobudo ob padcu meje: z baklami bomo šli do meje na Robiču in jo skupaj prežagali.«

Mislite, da se bodo lahko odnosi potem še okreplili in poenostavili?

»Ta meja je že danes zelo odprta, njen padec pa bo gotovo povečal občutek svobode, tisto frajnlost, kot ji pravijo Benečani. Nedvomno, vse bo še bolj enostavno.« (pd)

DOBERDOB - Pridobitev za vaško skupnost, predvsem pa za učence in dijake

Z današnjim dnem vstopajo v telovadnico

Kmalu se bo zaključila tudi prenova občinskega parka - Prihodnje leto širitev šole

Notranjost občinske telovadnice

BUMBACA

GORICA - Poskus goljufije s srečkami **Namesto denarja si je nakopala ovadbo**

V Gorici je včeraj odjeknila vest, da naj bi 23-priseljenka iz ene izmed držav bivš Jugoslavije in z bivališčem v našem mestu na igri »Gratta e vinci« zmagala sto tisoč evrov, a ji jo je triletni sinček scefar. V resnicu je šlo za neroden poskus goljufije, ki se ni obnesel, dekle pa si je nakopal sodno prijavo.

23-letna ženska, ki živi v Gorici že nekaj let, se je v ponedeljek pojavila v trafički v ulici Garzarolli in obrazložila lastnici, da je odkrila zmagovalo srečko, da jo je sredi neprisebnosti zaradi zmage sto tisoč evrov neprevidno pustila v kuhišnji in da je našel otročič, ki se je nanjo znesel s škarjam. Poskušala naj bi na novo sestaviti srečko, približno tako kot puzzle ali kolaž, in se je z nepopolnim listkom - manjkal mu je srednji del - odpravila v trafiko, zato da bi jih izplačali zmago. »Pravilnik je glede tega jasen: listek mora biti popoln,« pojasnjuje Antoneta Temil, lastnica prodajalne v ulici Garzarolli. »Klub temu sem stopila v stik s konzorcijem za loterijo in preverjala, kaj naj ukrenem.« Iz Rima so jih na-

ročili, naj bo srečka izročena poverjeni gorški banki, ki jo bo poslala v Rim za pregled kod, na podlagi katerih bi imela dobitnika pravico do denarja. Temilova je zato napotila »dobitnico« na banko. Naslednjega dne, v torek, pa se je isto dekle zglašilo v prodajalni časopisov v ulici Mazzini. Navzočim je napovedala, da je priigrala sto tisoč evrov, jím razkazovala fotokopijo srečnega listka in mimogrede kupila tri listke igre na srečo »Un-due-tris«; spet je naznana zmago, saj naj bi z enim od listkov prigrala sto evrov. Na licu mestu je bil listek podvržen kontroli s posebno napravo, ki pa ni potrdila zmage. Dekle je odšlo z listkom v žepu, prodajalka pa je posumila v goljufijo in se obrnila na kvestuero. Medtem je dekle poskusilo ogoljufati tudi trafiko na železniški postaji, kjer pa ji uslužbenka ni izplačala priigranih sto evrov, ker je bil lastnik odsoten. Policisti so izsledili dekle kmalu zatem, ko se je vrnilo v ulico Garzarolli. Odpeljali so jo na kvestuero in zoper njo vpisali ovadbo, z zadevo pa so seznanili tudi finančno stražo.

Dolgega čakanja doberdobskeh učencev in dijakov, sploh pa občanov, željnih športnih aktivnosti in rekreacije, je konec. Danes bodo v Doberdobu odprli občinsko telovadnico, katere notranjost so dokončno uredili pred par dnevi. Opoldne si bodo športni hrani ogledali župan Paolo Vizintin, občinska odbornica Ester Ferletič, ravnateljica večstopenjske šole Doberdob Sonja Klanjšček in Ivan Plesničar, predsednik občinskega kluba Val, ki bo odgovoren za upravljanje novih prostorov.

»Telovadnica, ki jo bodo ob šolarjih uporabljala vaška društva, je primerena za razne športne pange, od odbojke do nogometu in od košarke do rekreacije,« pojasnjuje župan Vizintin in nadaljuje: »V telovadnici bomo lahko obenem prirejali tudi družabne in kulturne prireditve, saj imamo na razpolago posebno prekrivalo, ki bo preprečilo, da bi se pod pokvaril.« Župan razlagata, da je dejelno odborništvo Roberta Antonaza namenilo doberdobske občini dodaten finančni prispevek 8.800 evrov, ki ga bodo uporabili za gradnjo novih zidov telovadnice. Načrtovanje se po županovih besedah se še ni začelo, vsekakor po gradnji zidov ne bo ovirala rednih dejavnosti v telovadnici.

»Odprtje toliko pričakovane telovadnice je pomemben dogodek za našo občino, saj bomo odslej zagotovili šolarjem dobre pogoje za pouk telesne vzgoje, obenem pa bomo nudili mladim dodatne priložnosti za športno udejstvovanje in za zdravo pre-

življanje prostega časa,« poudarja Vizintin in napoveduje, da je v zaključni fazi tudi prenova občinskega parka in športnega igrišča. »Nastaja skupen prostor, ki vključuje telovadnico, park in ploščo za športne dejavnosti,« poudarja Vizintin in pojasnjuje, da bo plošča primerena za kotaljanje, nogomet in razne druge športne aktivnosti, ob tem pa bo razvesila tudi ljubitelje plesa. Ob plošči so namreč zgradili nove kioske, tako da bodo v parku lahko prirejali tudi vaške praznike, šagre, koncerte in kulturne prireditve. Po besedah župana manjka do zaključka gradbenih del le nekaj malenkosti. V parku morajo še namestiti igrala za otroke, za kup katerih je Zadružna banka Doberdob in Sovodnje zagotovila doberdobski občini prispevek 8.800 evrov, ob tem pa je treba postaviti še nekaj svetil in zgraditi manjši zid novem delu Vrtnje ulice.

Ob zadovoljstvu za odprtje telovadnice in skorajšnji zaključek del v občinskem parku se župan Vizintin že pripravlja na nove izive. »Prihodnje leto se bo začel postopek za širitev nižje srednje šole, za kar bomo prejeli 600.000 evrov prispevkov, obenem pa se bo pričela obnova občinskega vodovodnega omrežja, ki bo veljala 2.150.000 evrov,« pojasnjuje župan in napoveduje, da bodo prihodnje leto asfaltirali cesto v Brnih in popravili cesto, ki vodi proti novemu doberdobskemu pokopališču. Predvidena sta tudi posega na pokopališčih v Jamljah in Doberdobu, za katera bi morali v kratkem prejeti finančni prispevek. (dr)

GORICA - Pokrajina in občine sestavljajo seznam zahtev za dejelo

Vozel tržaške bolnišnice

Romano: »Spojitev ne sme zadevati le tržaškega in goriškega zdravstvenega podjetja, pač pa tudi Katinaro«

»Spojitev ne sme zadevati zgodil tržaškega in goriškega zdravstvenega podjetja, pač pa tudi katinarsko bolnišnico.« Resolucijo z omenjeno zahtevo je skoraj soglasno pred par tedni izglasoval goriški občinski svet, to prepicanje pa je goriška občinska odbornica Silvana Romano potrdila na torkovem srečanju med pokrajino in občinami, ki je bilo posvečeno reformi deželnega zdravstva. Zasedanje sta vodila predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta in tržiška občinska svetnica Barbara Zilli, med prisotnimi predstavniki posameznih občin pa je bil tudi sovodenjski občinski odbornik Slavko Tomsic.

Na srečanju so vzelci v pretres seznam zahtev, na podlagi katerih se bo v zvezi z reformo deželnega zdravstva delegacija pokrajine in občin pogajala z Illyjevo vlado. Prisotni so se strinjali z županom iz Krmina Lucianom Patat, da je treba zagotoviti nadaljnje delovanje obstoječih ambulant po posameznih občinah, pristali pa so tudi zahtevi občine Tržič, da naj se v tržiški bolnišnici razvija projekt o raziskovanju rakastih tvorb, ki jih povzroča izpostavljenost azbestu. Na srečanju se je zapletlo pri vprašanju, ki zadeva spojitev tržaškega in goriškega zdravstvenega podjetja s katinarsko bolnišnico. Resolucija goriške občine namreč predvideva omenjeno spojitev, resolucija tržiške občine pa ne. Romanova je na zasedanju poudarila, da ne more odstopati od volje goriškega občinskega sveta, ki je skoraj soglasno odobril sklep z zahtevo po spojiti obe zdravstveni podjetji in katinarske bolnišnice. Za uskladitev različnih mnenj bo tako potrebeno še eno srečanje, ki bo potekalo v prihodnjih dneh. (dr)

S srečanja v Pokrajinskih muzejih

BUMBACA

SOVODNJE **Kmalu brez tovornih vozil**

ENRICO
GHERGHELLA
BUMBACA

»Na pokrajini razmišljamo o prepovedi tovornega prometa po pokrajinski cesti št. 8, s tem pa namenavamo ugoditi zahtevam občin Sovodnje in Zagraj, ki sta nas opozorili na težave zaradi prehoda tovornjakov sredti naseljenih območij.« Tako je včeraj povedal pokrajinski predsednik Enrico Gherghetta in pojasnil, da pokrajinski uradi pravkar pripravlja odredbo s prepovedjo težkega prometa po omenjeni cesti. Na pokrajini hočejo z ukrepom znižati stopnjo onesnaženosti in hrušpa, saj ugotavljajo, da je cesta med Sovodnjami in Zagrajem ozka in polna ovinkov, še posebno v zimskih mesecih pa je ponekod tudi zelo spolzka. Seveda tovornjaki povzročajo nevšečnosti predvsem v naseljih ob cesti; izpušnim plinom je namreč treba prijeti tresljaje in hrup, prehod tovornjakov pa je nevaren tudi za motocikliste, kolesarje in pešce.

Odredba pokrajinske uprave s prepovedjo prometa bi moral biti nared do prvih dni novembra. Po Gherghettovih besedah se bo pokrajinski odbornik za prevoze Maurizio Di Matteo v prihodnjih dneh srečal s predstavniki avtoprevoznikov, ki so že izrazili negodovanje nad napovedano odredbo. Po njihovem mnenju je namreč ukrep nepotreben zaradi nizkega števila tovornih vozil, ki vozijo skozi Sovodnje in Zagraj. Pred dnevi je pokrajinska uprava izrazila tudi namen, da bi prepovedala prehod tovornjakov po središču Zagraja. (dr)

GORICA - Gherghetta prerazporedil resorce

Mari Černic tudi kmetijstvo in energija

medobčinskimi zvezami ASTER.

Edini odbornik, ki ga niso doleteli spremembe resorcev, je Marko Marinčič; še naprej bo tako upravljal področje mednarodnih in čezmejnih odnosov, kooperacije in politike miru, prostorsko načrtovanje in civilno zaščito. Mara Černic je ob novih resorjih od umestitve uprave dalje odgovorna za okolje, pokrajinski sistem ravnanja z odpadki, gorske skupnosti, lov in ribištvo, Licia Morsolin za enake možnosti, vprašanja mladih, socialne politike in prostovoljna združenja, Sara Vito za proračun in osebje, Maurizio Di Matteo za promet in prevoze, Maurizio Salomon za vzgojne dejavnosti, javne in šolske gradnje, univerzo, inovacije in pokrajinsko premoženje, Roberta Demartin za kulturo, turizem in jezikovne skupnosti, Marino Visintin pa za delo, socialno kooperacijo in izobraževanje. S prerazporeditvijo nalog je Gherghetta razbremenil sebe predvsem skrbi za energetska vprašanja in kmetijstvo, ki sta zahtevna resorja in se jima bo po novem posvečala Černiceva.

GORICA - Na županstvu sprejem in srebrn pečat za nagrajene vinogradnike

Goričani v vrhu lestvic s proizvajalci najboljših vin

Najvišje ocene so letos dobila posestva La Castellada, Dario Prinčič in Joško Gravner

Goriški
vinogradniki
z mestnimi
upravitelji
na včerajnjem
sprejemu

BUMBACA

GORICA - Volčič Vračanje Rusije

Na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v ulici Carducci bo jutri ob 11. uri okrogle miza z naslovom Se Rusija vrača? ki jo prireja goriški inštitut za pogajalstvo. Razpravo bo vodil docent Tržaške univerze Pierre Giorgio Gabassi, protagonista pa bosta bivši senator in evropslanec Dimitrij Volčič in veleposlanik Silvio Fagiolo. Na podlagi izkušenosti in globokega poznavanja Rusije bosta Volčič in Fagiolo pojasnila Putinove politične poteze in značilnosti države, ki si ponovno utira pot na mednaroden prizorišču. Inštitut za pogajalstvo je bil ustanovljen julija letos na pobudo Fundacije Goriške hranilnice in univerzitetnega konzorcija, njegov namen je ovrednotiti čezmejno vlogo Gorice v raziskovanju mednarodnih odnosov, cilj pa urešniti študijsko delavnico na področju mednarodnega, gospodarskega in sindikalnega pogajanja. Z jutrišnjim predavanjem bo inštitut začel svojo dejavnost.

Na policah knjigarn in prodajaln časopisov se pojavljajo številni vinski vodniki, ki vedno večjemu številu ljubiteljev dobrе kapljice pomagajo pri izbiranju, degustiraju in seveda nakupovanju vina. Dežela Furlanija-Julijška krajina si skupaj z Venetom deli tretje mesto za vinorodnima orjakoma Toskano in Piemontom, v njej pa so Brda daleč najbolj kakovostno področje. Ko omenimo Brda, takoj pomislimo na Krmn, Števerjan, Koprivo in Oslavje, pogosto pa pozabljamo, da so griči z Oslavja zaobjeti v goriško občino. Okoliš se je nekoč imenoval Goriška Brda (»Collio Goriziano«), predvsem iz marketinskih razlogov pa je zatem opustil naziv »Goriška« in so ostala samo »Brda«, kar je Gorici odvezelo pomen, ki ga je v zgodovini imela v povezavi z vinom. Še sami večkrat pozabljamo, da tudi Gorica sodi v sam vrh kakovostnih vinorodnih okolišev. Poleg vrhunskega predela - Oslavje -, ki nam ga ves svet zavida, so v mejah goriške občine še vinoigradi v Štrnavu, Podgori, Ločniku, Gradiščetu, Štandrežu in tudi v severnem delu mesta. V Gorici domujejo vrhunski vinarji, na ozemlju goriške občine obdeluje trte tudi več prvorstnih števerjanskih vinoigradnikov.

Kakovost goriških proizvajalcev potrjujejo iz leta v leto številna priznanja, ki jih podeljujejo revije celega sveta, zelo visoko pa se uvrščajo tudi na lestvica vinskih vodnikov. Zato je goriški župan Ettoore Romoli včeraj pripravil sprejem in ob-

činsko hišo povabil goriške vinarje, ki so letos dosegli zavidična priznanja v vodnikih »Vini d'Italia 2008« (izdajata jo Gambero Rosso in Slow Food), »ViniBuoni d'Italia« (TCI) in »I Vini d'Italia 2008« (skupina L'Espresso). Najvišje ocene so letos dobili Benoso posestva La Castellada (prisoten je bil Štefan), Dario Prinčič za Sauvignon letnika 2004 in Joško Gravner z rdečim vinom Rujno letnika 1997, z edinim rdečim vinom iz naše dežele, ki je doseglo tako visoko priznanje. V reprezentančni dvorani županstva pa so bili prisotni tudi Aleš Figelj iz kleti Fieg, Damijan Podversič, Boris Primosig iz kleti Primosig in Virginia Attems iz istoimenskega vinarskega podjetja, ki je sedaj v lasti toskanskega vinskega mogota Frescobaldija. Vsem je Romoli podelil srebrni mestni pečat iz štirinajstega stoletja za dosežke in za prispevek k razpoznavnosti Gorice. Nagrjevanja na občini in kasnejšega sprejema v prostorih hotela Entourage na trgu Sv. Antona, kjer pa žal ni bilo dano degustirati vin nagrajenih vinoigradnikov, so se med drugimi udeležili tudi častni predsednik konzorcija Collio Marco Felluga, predsednik in direktor istega konzorcija Caccese in Bianchi, direktor vidensko-goriške sejemske ustanove Maurizio Tripani, predstavnik Trgovinske zbornice Walter Blasig in predsednica turističnega vinskega gibanja dežele FJK Elda Felluga.

V včerajnjem sprejem na županstvu je uvedel Stefano Cosma, ki je znan zaradi pu-

blicističnega in raziskovalnega dela na vinarskem področju, obenem pa vodi tiskovni urad goriške mestne uprave. Podal je zgodovinski presek sedanje proizvodnje na občinskem ozemlju, kjer izstopajo še drugi vinarji, kot so Radikon, Grion in posestvo Castel San Mauro, po lastni izbiri ali presoju ocenjevalec pa letos niso bili zabeleženi v seznamih najboljših italijanskih vin. Odbornik za kulturo in turizem Antonio Devetag je dejal, da kot Goričan s ponosom prisostvuje izročitvi zaslужenega priznanja goriškim vinarjem, župan Romoli pa je spomnil, da je vodilo njihove politike ovrednotenje Gorice in njenih biserov, med katere moramo pristeti vrhunskova vinna, sad zemlje ter truda in izkušenega dela proizvajalcev. Gorica si želi turističnega razvoja ter dobršen delež krajsih počitnic je iz leta v leto vse bolj usmerjen v enogastronomski in kulturni turizem. To sta področja, na katerih lahko Gorica stavi, kot so dokazali nagrajeni vinoigradniki, seveda v navezi z obnovbo mestnega središča. Nihče pa ni omenil - tu se sicer začenja politična igra -, da je velika večina nagrjevcov kot tudi večina vseh, ki se v Gorici posvečajo enogastronomiji, slovenskega rodu. Slovenci smo sestavni del mesta in na nekaterih področjih, predvsem na tistih, ki so neposredno povezana z zemljo, bolj domači. Ta naša prisotnost in odličnost je lahko adut, ki ga gre izkoristiti tudi v turistične namene. Upati je, da se bodo tega zavedali tudi pri sedanji goriški upravi.

KRMIN - Festival

Odmevni Jazz & Wine

Krmn ponuja v teh jesenskih tednih vrsto izredno zanimivih pobud. V vinoteki se uspešno nadaljuje razstava z naslovom Vinske zvrsti v svetu, v istih prostorih potekajo tudi degustacije deželnih vin, ki so bila nagrajena s tremi čašami revije Gambero Rosso. Briško mestce pa bo danes in do nedelje zaživel v znamenju vina in glasbe. Občinsko gledališče bo osrednje prizorišče desetege festivala Jazz & Wine of Peace, ki bo z dogodki napolnil še druge kotičke Krmna in privabil več tisoč ljudi.

Letos bo festival trajal dan več, začenja pa se danes. V najbolj zanimivi jazz festival dežele FJK bo ob 18. uri uvedla domaća skupina Gone with the swing big band. Zaigrala bo na trgu pred občinskim gledališčem po vzletu pisanih balončkov, ki bodo »obarvali« odprtje festivala ob nazdravljanju z Vinom miru, pridelanim v krmnški zadruži, ki od samega začetka stoji ob strani festivalu Jazz & Wine. Pri združenju Contotempo, ki je organizator prireditve, so so v duhu stilne svobode in etno-jazza, ki sta zanje značilna, izbrali za prvi koncertni večer dve zelo zanimivi skupini. Ob 20.30 se bo predstavil trio francosko-španske kontrabasiste Renauda Garcia-Fonsa, ki ga dopolnjujeta še živahnji flamenkovski kitarist Antonio »Kiko« Ruiz in tolkač Pascal Rollando. Virtuoza glasbila Garcia-Fons je poznan tudi po nenehnem iskanju in eksperimentiranju mešanja ritmov in melodij iz različnih krajev sveta, od zvokov Andaluzije do Indije, od jazza do bližnjega vzhoda. Drugi nočojsni koncert, ki ga bo v živo predvajala tretja radijska mreža RAI v programu Radio 3 Suite, se bo začel ob 22.30 z nastopom tričlanske zasedbe Tri-o3. Andrew Cyrille na bobnih, saksofonist Oliver Lake in kontrabassist Reggie Workman so med najboljšimi predstavniki glasbenega gibanja »free«, ki je bil avantgarde v letih šestdeset in sedemdeset minutnega stoletja in je pretreslo dotedanjana dokaj standardna pravila jazza. Po osrednjem dogajanju v gledališču se bo festival nadaljeval z Round Midnight koncerti; note bodo nocoj spremljale pozirke v gostilni Al Cantuccio in v lokalnu Jazz & Wine Le bar.

Jutrišnji program krminskega festivala ponuja verjetno najbolj pričakovana koncerta. V neobičajnem poznovpoldanskem času bo ob 18.30 na oder občinskega gledališča stopil trio v sestavi Marc Copland (klavir), Gary Peacock (dvojni bas) in Bill

I Stewart (bobni), ob 21.30 - tudi tokrat z neposrednim radijskim prenosom na valovih tretje državne radijske mreže - pa bo zaigral klarinetist Don Byron v sestavi Ivey Dively Tria. (aw)

ŠTANDREŽ - Podjetje Aerostudi ima sedež v ulici Gregorčič ter načrtuje in izdeluje vesolske aparature

Iz Gorice z Discoveryjem v vesolje

Z večletnim delom so prispevali k sestavi novega modula Harmony oz. Nodo 2, ki bo omogočil dograditev Mednarodne vesolske postaje

Raketoplani Discovery, ki so ga v torek ob 17.38 po italijanskem času izstrelili iz oporišča Cape Canaveral na Floridi in je namenjen na Mednarodno vesoljsko postajo (ISS), je v vesolje »ponesel« tudi Gorico. Raketoplani ameriške agencije NASA z Italijanom Paolom Nespolijem v posadki prevaža namreč nov modul, ki so ga krstili z imenom Harmony ali Nodo 2 in ga je izdelalo podjetje Thales Alenia Spazio iz Tunesije. Nastal pa je s tehnološkim prispevkom podjetja Aerostudi, ki ima sedež v ulici Anton Gregorčič, v industrijski coni pri Štandrežu. Modul bodo priključili vesoljski postaji in bo omogočil, da bodo povečali število astronavtov in nanj prisklopili module z znanstveno opremo ZDA (Destiny), Evrope (Columbus) in Japonske (Kibo). Naknadno bo služil kot vezni člen za druge strukturne elemente vesoljske postaje, na primer za jeno robotizirano »roko«. Novi modul, ki je valjaste oblike, dolg 7 metrov s premerom 4,6 metra in ob vzletu težak 14 ton, bo nudil stalno bivališče za dodatne štiri astronaute ter vseboval sistem za prečiščevanje

zraku in vode. Od leta 1998 dalje je na različne načine k njegovi sestavi prispevalo goriško podjetje Aerostudi. Njegovo osebje je načrtovalo t.i. omare z opremo, ki omogoča delovanje modula (1998-2003), dalje sistem za nadziranje termičnih in okoljskih razmer (2000-2001) ter sistem za zaščito pred meteoriti (2000-2002). V Gorici so še izdelali načrt notranje strukture, ki v modulu ločuje bivališče astronautov od tehnoloških naprav; poleg načrtovanja so omenjeno strukturo izdelali, preverjali njeno delovanje, jo vgradili v modul in testirali v oporišču Cape Canaveral.

Podjetje Aerostudi bo 30. oktobra doseglo 18 let. Imelo je sedež v Miljah pri Trstu, pred poldrugim letom se je priselilo v Gorico, zaposluje pa okrog 15 oseb, večina iz goriške in tržaške pokrajine. Za programe Nodo 2 odgovarja inž. Paolo Vagliansindi, poverjeni upravitelj podjetja pa je inž. Rolando Parmesani, ki pravi, da iščejo čvrste finančne partnerje, saj izdelujejo nove sisteme in se dodatno uveljavljajo med navaditev vesoljskih naprav. (ide)

Na levem je viden sistem za zaščito pred meteoriti na modulu Nodo 2, na desni pa osebje goriškega podjetja vgraje v modul naprave v Kennedy Space Centru na Floridi

FOTO AEROSTUDI

NOVA GORICA - Slovenski gasilci nudijo italijanskim kolegom teleskopsko ploščad

S čezmejnim sporazumom do učinkovitejšega ukrepanja

»S padcem meje bomo delovali kot eno mesto in z italijanskimi kolegi kot ena enota«

Novogoriški in goriški poklicni gasilci dobro sodelujejo. To uradno počenjajo od leta 1991, sedaj pa želijo te sinergije izboljšati s pomočjo protokola o čezmejnem sodelovanju pri požarih in nesrečah v 20-kilometrskem obmejnem pasu. V začetku lanskega leta podpisani protokol o sodelovanju ob naravnih in drugih nesrečah med Upravo Republike Slovenije za zaščito in reševanje ter deželo Furlanijo-Julijsko krajino že dovoljuje čezmejno sodelovanje, novi sporazum pa bo omogočil še učinkovitejše ukrepanje na obmejnem območju.

Izboljšanju sodelovanja dela gasilcev je bil namenjen projekt varstva okolja v Novi Gorici (VONG 2005), za katerega je novogoriški javni zavod za gasilsko in reševalno dejavnost pridobil leta 2005 sredstva iz evropskega skladu Interreg. Cilj projekta je zmanjšati posledice požarov in drugih nesreč na ljudeh in na širšem območju ob meji, kar je v skladu s smernicami trajnostnega razvoja čezmejnega območja. V sklopu projekta so novogoriški gasilci decembra 2005 pridobili teleskopsko reševalno ploščad, ki seže 37 metrov v višino in ki omogoča hitro reševanje v višin, na voljo pa bo tudi gasilcem iz sosednje Gorice. Doslej so s pomočjo ploščadi opravili 20 vaj, devetkrat pa so z njo tudi sodelovali pri reševanju: gasili so požar na objektu, reševali padalce z dreves, iskali pogrešano osebo in sanirali drevesa po neurjih. Pridobitve novogoriških gasilcev so veseli tudi v Gorici. Na voljo je namreč za intervencije na goriški strani meje, saj so sredstva Evropske unije za njen nakup pridobili tudi v ta namen. »K sreči je doslej v Gorici še ni bilo potrebno uporabiti, pojasnjuje Simon Vendramin, poveljnik novogoriške gasilske enote. Teleskopska ploščad z dodatno opremo je veljala 587 tisoč evrov, 53 odstotkov investicije sta pokrili Evropska unija in Slovenija, razliko pa občini Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba, ki sta ustanoviteljici javnega zavoda za gasilsko in reševalno dejavnost Nova Gorica. Pomoč pri prijavi na razpis na evropski projekt pa je veskozi zagotovljala Regijska razvojna agencija severne Primorske.

Pomagajo tudi čez mejo

Sodelovanje med gasilskima enotama iz Gorice in Nove Gorice se je začelo pred petnajstimi leti. »V začetku so bile razmere drugačne kot so sedaj. Vendar smo kljub zaostrenemu prehodu meje začeli s stiki in izvedli prva srečanja,« se spominja Vendramin. Sodelovanje se je v zadnjih štirih letih še poglobilo, gasilci z oba strani meje se udeležujejo skupnih vaj in se redno srečujejo, najpomembnejše pa je, da sodelujejo pri intervencijah, zlasti na obmejnem pasu. »Tako smo v zadnjih treh letih skupaj sodelovali pri štirih dogodkih: gorče tovorno vozilo na mejnem prehodu Vrtojba so pogasili italijanski kolegi, pred letom smo sodelovali pri gašenju požara v Mirnu, ki je prestopil mejo, pred približno pol leta smo skupaj gasili požar na Sabotinu, pred mesecem smo pa pri prometni nesreči na cesti Solkan-Plave italijanski kolegi priskočili na pomoč s svojim tehničnim vozilom,« našteva Vendramin.

Novo teleskopsko ploščad so nakupili s prispevkom Evropske unije

FOTO K.M.

SIMON VENDRAMIN

FOTO K.M.

DORIANO MINISINI

FOTO K.M.

min. »S padcem meje bomo kmalu delovali kot eno mesto in upam, da bomo tudi z italijanskimi kolegi še naprej delovali kot ena enota,« dodaja poveljnik novogoriških gasilcev.

Svoje dosedanje sodelovanje bi radi gasilci z obema stranmi meje tudi formalizirali s podpisom dogovora o sodelovanju med gasilskimi čezmejnimi enotami. Uprava za zaščito in reševanje Republike Slovenije, slovensko ministrstvo za obrambo in civilna zaščita Furlanijo-julijske krajine so sicer že podpisali protokol o čezmejnem sodelovanju, omenjeni dogovor med goriškimi in novogoriškimi gasilci bi ga na čezmejni ravni še poglobil. Z njim želijo gasilci iz oba Goric povečati učinkovitost v primeru požarov, prometnih nesreč v cestnem in železniškem prometu, izlitrja nevarnih snovi, naravnih nesreč, in pomoč pri iskanju pogrešanih oseb. Dogovor bi zajemal območje dvajsetih kilometrov ob meji, deset kilometrov v notranjost Slovenije in desetih na italijanski strani. Protokol bi na slovenski strani podpisala novogoriška mestna občina kot ustanoviteljica javnega zavoda za gasilsko in reševalno dejavnost, na italijanski strani pa minister za notranje zadeve. Obe zainteresirani strani upata, da se zadeva ne bo zataknila zaradi administrativnih ovir in da bo do podpisa prišlo v prihodnjem letu.

Sodelovanje kljub razlikam

»Ko nam je leta 2005 slovenska stran predlagala dogovor o sodelovanju in

o partnerstvu pri nabavi opreme, me je raveno zaradi različne organiziranosti gasilskih služb v obeh državah najprej obšel dvom. Za nabavo naše opreme je namreč odgovorna izključno država. Vendar nismo dolgo oklevali in smo kmalu stopili v dogovor s slovensko stranko. Želimo, da bi kolektivno delovali in imeli skupen servis, kar bo še posebej lažje potem, ko pade meja. Takšnega vozila s teleskopsko ploščadio, kot ga imajo kolegi iz Nove Gorice, mi nismo, zato smo zelo veseli možnosti sodelovanja,« je povedal Dorian Minisini, poveljnik goriških gasilcev, ki je izrazil tudi veselje nad že obstoječim sporazumom na državni ravni. »Še tako moderna ploščad pa ne bo koristila, če ne bomo imeli zagotovljene dostopa do objektov v mestu. Ti so največkrat zaparkirani ali pa imamo onesnomočen dostop zaradi zapornic pred parkirišči,« opozarja Anton Petrovič, direktor gasilske enote Nova Gorica. Po uredbi o požarnem redu bi moral vsaka stavba imeti omogočen dostop za reševalna, gasilska in policijska vozila. V Nove Gorici imajo reševalne službe težave predvsem pri dostopu do stanovanjskih blokov na Čankarjevi in Gradnikovi ulici. Tudi v Gorici se predvsem v starem mestnem jedru srečujejo z istim problemom, je pojasnil Minisini. V Nove Gorici bodo zato v bodoči skupali intervencijske poti v sodelovanju z občino vsaj označiti in jih s pomočjo mestnih redarjev tudi nadzorovati.

Katja Munih

NOVA GORICA - Predstavitev zbornika

Ivan Trinko evropski človek

V okviru pobud, ki pod skupnim naslovom V Trinkovem duhu potekajo na Goriškem, bodo danes v Novi Gorici predstavili zbornik »Msgr. Ivan Trinko (1863-1954) - Spodbujalec spoznavanja in dialoga med kulturnimi strankami«.

Trinko je bil dušni pastir in teolog, obenem se je ukvarjal z literaturo, glasbo, filozofijo, prevajalstvom, geografijo, aktivno politiko in še z marsičem drugim, saj je bil med beneškimi Slovenci predvsem narodni buditelj. Svojemu delovanju je skušal dajati dva osnovna predznaka, verskega in narodnega. Leta 2004 so 50-letnico njegove smrti obeležili s posvetom, ki je potekal ravno na temo njegovega spodbujanja dialoga med kulturnimi strankami. Namen strokovnega srečanja je bil zbrati ugotovitve izvedzenec, ki so preučevali Trinkovo delo in zapuščino, v prepričanju, da ostaja še marsikaj neodkritega v njegovem delu in življenju in da je treba Trinkov izzik v novih in sodobnih oblikah ponuditi vsem Slovencem, ne samo v videmski pokrajini. Tedanje pobude, ki

so bile posvečene Trinku, niso zato bile komemorativne narave, saj so stremele k temu, da bi zlasti mladi spoznali Trinkova in se v njem prepoznavali, v kolikor je bil človek dialoga, navezan na svoje korenine in hkrati odprt do drugih kultur. Bil je evropski človek, bi lahko danes trdili.

Zbornik, ki ga bodo danes ob 18. uri predstavili v knjižnici Francete Bevka v Novi Gorici, prinaša predavanja in druge vsebine s posvetom. Slikovno gradivo je zajeto tako iz Trinkovega literarnega in znanstvenega dela - pisma, besedila, partiture - kot tudi iz njegovega vsakdanjega življenja skozi redke osebne predmete, ki jih družina še hrani. Prilog je dvd, ki osvetljuje vsakdanjost te plemenite slovenske osebnosti. O zborniku bodo spregovorili Roberto Dapit, Živa Gruden in Michele Obit, sodelovali pa bodo avtorji prispevkov. Splet Trinku posvečenih pobud prirejajo kulturno društvo Ivan Trinko iz Čedad, Bevkova knjižnica iz Nove Gorice in knjižnica Damir Feigel iz Gorice.

NOVA GORICA-ŠEMPETER - Primorski športniki vlečejo črto

S kredo proti odvisnosti

Svarijo pred mamili, alkoholom, kajenjem in internetom - Danes bodo povezali Sežano in Divačo

S črto bodo simbolno povezali Novo Gorico s Koprom

FOTO K.M.

Volitve na šoli Trinko

Ravnateljstvo nižje srednje šole Ivan Trink v Gorici obvešča, da bodo v ponedeljek, 29. oktobra, za začetkom ob 17. uri na šoli v ulici Grabizio potekale volitve za obnovo razrednih svetov. Ob tej priložnosti bodo razredni koordinatorji predstavili staršem stanje razreda. Ravnateljstvo vabi starše, da se volitev polnoštevilno udeležijo.

Prošnje za prehod vozil

Prošnje za prehod vozil po pločnikih oz. za prepoved parkiranja pred vhodom posameznih poslopij je na pristojnih uradih goriške občine mogoče vložiti do 31. decembra. Določilo vsebuje sklep občinskega odbora, ki so ga sprejeli na torkovem zasedanju.

Cattaniijev Rabdomant

V Kinotelejevem nizu Gorica Kinema bodo danes ob 17.45 in 20.45 v Kinemaxu na Travniku vrteli film »Il rabdomante« (Rabdomant) italijanskega režiserja Fabrizia Cattanija. Ker je pri distribuciji svojega prvenca »Quelle piccole cose« naletel na številne težave, se je ob svojem drugem filmu odločil za originalno pot. Uresničil ga je s pomočjo družbe The Coproducers, neke vrste zadruge, kjer ni pravega producenta, pač pa vsi, ki so pri filmu kakorkoli sodelovali (s finančiranjem, z delom, umetniškim svetovanjem...), dobijo delež od avtorskih pravic. Rezultat je film poln sugestivnosti, ne pričanja, ki priča o mu nitri izvrstnih komičnih trenutkov. V zgodbi nastopa kot junak tudi Bazilizzi s svojimi pustimi pokrajinami. Takšen način predstavitev kraja, figur in navad se ujema tako s pravljičnim tonom zgodbe kot tudi z značilnostmi westerna, ki pridejo do izraza ob koncu filma.

Picco o miru in terorizmu

Inštitut za mednarodno sociologijo ISIG prireja danes ob 17. uri v občinskih sejni dvorani v Gorici predavanje visokega diplomatskega predstavnika Giandomenica Picca z naslovom »Od Indijskega oceana do Sredozemskega morja, od terorizma do miru in obratno. Kaj se spreminja?«. Picco, ki je že bil generalni podpredstojnik OZN in pogačal pri odhodu ruskih vojakov iz Afganistana, je obenem predsednik goriškega sociološkega inštituta.

Naslikali so prihodnost

V paviljonu HIT-ovega poslovnega centra v Novi Gorici so včeraj odprli razstavo izbranih slik v okviru mednarodnega humanitarnega projekta »Paint a Future« z naslovom Naslikati prihodnost. Slikarji z različnih konceptov sveta vključujejo v svoja dela risbe zapaščenih otrok, v katerih upodabljajo svoje sanje o prihodnosti; razstava bo na ogled do 30. novembra, vsak dan med 10. in 19. uro.

nazije Bojan Bratina. Nato so športniki pot nadaljevali in s črto povezali Novo Gorico in Šempeter. Črta, ki povezuje, je obenem tudi simbol široke kampanje Potegni črto čez odvisnost, ki svari pred odvisnostmi od mamil, alkohola, cigaret in prekomerne rabe interneta. V Šempetru sta športnike pričakala podžupan Zvonko Mavrič in Slavica Bragato, ravnateljica osnovne šole Ivana Roba. Primorski športniki bodo pot nadaljevali danes, ko bodo s črto povezali Sežano in Divačo. (km)

GORICA - Dogodek v Kulturnem domu

Vpeljani duo s »tanguitom«

Glasbenika bosta predstavila novo cd-ploščo

Paola Chiabudini in Aleksander Ipavec s svojima inštrumentoma

KROMA

»Un tanguito para pao« je naslov novega cd-ja, ki ga bosta Paola Chiabudini in Aleksander Ipavec predstavila oz. zapela v goriškem Kulturnem domu v torem, 30. oktobra, ob 20.30. Vpeljani duo, ki ga sestavlja pianistka in harmonikar s koncertnimi izkušnjami po Italiji, Sloveniji in Avstriji in drugod, bo ponudil posebno glasbeno doživetje s skladbami Piazzolle, Galliani in Ipavca. Na goriškem odru se jima bosta pridružila Piero Purini (saks) in Matej Špacan (trobenta). Koncert prireja Kulturni dom v sodelovanju z zadrugo Maja, sodi v okvir glasbenega festivala Across the Border 2007, za vstop pa bo treba odšteti pet evrov.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, ul. Manlio 14/B, tel. 0481-480405.

Kino

GORICA
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Ratatouille«.
Dvorana 2: Gorica Kinema 17.45 - 20.45 »Il Rabdomante«.
Dvorana 3: zaprta.
CORSO: zaprt.
TRŽIČ
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Ratatouille«.
Dvorana 2: 18.30 »Ratatouille«; 20.40 - 22.30 »Resident Evil: Extinction«.
Dvorana 3: 17.40 - 20.00 - 22.15 »Quel treno per Yuma«.
Dvorana 4: 17.40 - 20.00 - 22.20 »Molto incinta«.
Dvorana 5: 17.30 »Stardust«; 19.50 - 22.00 »La giusta distanza«.

Šolske vesti

UDOTEKA PIKANOGAVIČKA v Dižaškem domu Simon Gregorčič v Gorici bo delovala vsako sredo med 15.30 in 17.30 za otroke, ki obiskujejo zadnji letnik vrtca. Ponuja številne dejavnosti, ki jih vodijo Majda Zavadlav, Sten Vilar, Damjana Golavšek in Andreja Starčev. Iz vrtcev v ulici Brolo in ul. Max Fabiani je poskrbljen prevoz; informacije in vpisovanje na tel. 0481-533495 v popoldanskih urah.

Izleti

6. POHOD NA GLOBOČAK bo v nedeljo, 28. oktobra, ob 11. uri v spomin žrtvam 1. svetovne vojne kambreško-slovenskih vasi in vsem žrtvam vojn; zbirno mesto pri balinišču na Kambreškem ob 10.30.

ŠSKD TIMAVA MEDJAVAS ŠTIVAN IN TD BREST iz Brestovice pri Komnu organizirata v nedeljo, 28. oktobra, čezmejni pochod po poteh Soške fronte: Brestovica - Grofova jama (odprta za ogled) - Medjevas - Brestovica (11

jevne skupnosti Nova Gorica bo na Bevkovem trgu v Novi Gorici 25. in 26. oktobra.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bo v petek, 26. oktobra, anagrafski urad zaprt.

OBČINA GORICA obvešča, da bo urad pogrebnih služb ob pokopališču odprt do 2. novembra med 9. in 12. uro ter med 14.30 in 17.30. Med 26. oktobrom in 2. novembrom bo na glavno pokopališče prepovedan dostop avtomobilov. Za občane, ki imajo težave s hojo, bo po naročilu v uradu pogrebnih služb v ul. Trieste 329 (tel. 0481-20733) na razpolago občinski kombi, ki bo vozil vsako 20 minut.

PLANINSKO DRUŠTVO NOVA GORICA sporoča, da so planinske postojanke - dom Klementa Juga v Lepeni, Gomiščkovo zavetišče na Krnu in Planinski dom pri Krnskih jezerih - zaprte. Ob napovedi lepega vremena bo ob sobotah in nedeljah v oktobru odprt Planinski dom pri Krnskih jezerih; informacije ob četrtkih od 15. do 18. na tel. 003865-3023030.

SPDG obvešča, da se vpisovanje za martinovanje dokončno zaključi danes, 25. oktobra. Sedež bo odprt od 19. do 20. ure.

SPDG vabi v nedeljo, 28. oktobra, na izlet na Črno prst. Zbirališče v novo-goriški železniški postaji ob 7. uri. Odhod z vlakom ob 7.35. Povratak ob 18.40 ali 20.50; več informacij na društveni spletni strani: www.spdg.eu. ali na tel. 320-1423712 (Andrej).

UISP, ZVEZA FISO FVG, ŠZ NOVA GORICA IN NOVOGORIŠKI ORIENTACIJSKI KLUB prirejajo v petek, 26. oktobra, orientacijski pohod s startom ob 9.30 s trga pred Severno postajo v Novi Gorici. Štiristo dijakov slovenskih in italijanskih nižnjih in višnjih srednjih šol bo prečkal moje med Goricami in Novo Gorico in odkrivalo obe mesti.

V CENTRU GRADINA v Doberdobu bo ob ponedeljkih od 18. do 19.30 plesna delavnica po metodi plesne terapije Marie Fux, ki jo bo vodila psihologinja in terapevtinja Martina Serban. Prvo od desetih srečanj bo v ponedeljek, 5. novembra; cena 100 evrov, informacije na tel. 0481-784111 ali 346-110494.

ZDruženje CUORE AMICO bo opravljalo brezplačni pregled količine holesterolja in glikemijske stopnje (tešči) v krvi ter krvnega pritiska od 9. do 11. ure danes, 25. oktobra, na sedežu občine v Doberdobu.

ZDruženje CUORE AMICO obvešča, da bodo v nedeljo, 28. oktobra, ob 9.30 v drugem sklicanju na sedežu združenja v ul. Cipriani 71 v Gorici volitve za nov odbor združenja v triletu 2008-10.

Prireditve

DRAMSKI ODSEK PD ŠTANDREŽ organizira revijo ljubiteljskih gledaliških skupin: Lahko noč, mama (28. oktobra ob 17. uri), Zadrege v bolnišnici dr. Egidija Sršena (18. novembra ob 17. uri), Butalci (16. decembra), premierna komedija Primorske združbe (26. januarja 2008 ob 20. uri, v abonomajskem programu 27. januarja ob 17. uri). Predstave bodo v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu; informacije in vpis abonomajev tel. 0481-390688 (Saverij, Ines R.), 0481-21361 (Ema B.), 0481-882302 (Veronika T.), 0481-78061 (Ana K.). Na račun 20 evrov.

DRUŠTVO TRŽIČ prireja letos razne tečaje in srečanja: ob torkih med 16. in 18. uro na sedežu društva tečaj utrjevanja slovenskega jezika ob razgovoru, prebiranju časopisov, revij in knjig; od 7. novembra ob sredah med 18.30 in 20. uro tečaj telovadbe v televadnici Duca D'Aosta; ob petkih med 19. uro in 20.30 računalniški tečaj na sedežu društva; na šoli Duca D'Aosta srečanja z učiteljcami antropologije na temo spoznavanja slovenskega Krasa v novembру in decembru; informacije in prijave pri predsednici društva Luciji Germani (tel. 0481-474191).

GLEDALIŠČE VERDI V GORICI obvešča da bo do 27. oktobra možna potrditev abonomajev za sezono 2007-08 in s 30. oktobrom vpis novih abonomajev; informacije v blagajni gledališča, ul. Garibaldi 2/a v Gorici, tel. 0481-33090.

GLEDALIŠČI FESTIVAL GORIŠKI GRAD v Kulturnem domu v Gorici v soboto, 27. oktobra, ob 20.30 gledališka skupina La Pozzanghera iz Genove »Molto rumore per nulla« Williama Shakespeareja; informacije in predprodaja v knjigarni Antonini (korzo Italia 51/a v Gorici, tel. 0481-3012).

OBČINSKO GLEDALIŠČE V KRMINU obvešča da bo do 7. novembra možen vpis novih abonomajev. Program »Sipario Prosa« se bo začel 8. novembra s predstavo »Sarto per signora« (Georges Feydeau), »Sipario Musica« 22. novembra z glasbeno prireditvijo »La variante di Lüneburg - Fabula in musica« (Milva, Walter Mramor, Franca Drioli in zbor ArsAtelier), »Sipario

Ragazzi« (vsako nedeljo ob 16. uri) pa 25. novembra s predstavo »Le storie di Marco Polo«; informacije in vpisovanja v Občinskem gledališču (ul. Sauro 17 v Krmelu, tel. 0481-630057).

OBČINSKO GLEDALIŠČE V TRŽIČU: obvešča, da je v teklu vpis novih abonomajev. Gledališki program se bo začel 2. in 3. novembra z uprizoritvijo predstave »Le nozze di Figaro« (Tullio Solenghi), medtem ko bo v glasbeni program uvedel koncert Louis Lortie & Hélène Mercier (klavir) 30. oktobra; informacije in vpisovanja v blagajni Občinskega gledališča v Tržiču (korzo del Popolo 20, tel. 0481-790470), v turistični agenciji Appiani v Gorici, v Ticketpointu v Trstu in v ERT-u v Vidmu. Vstop prost.

PRISATE A GRADISCA niz gledaliških predstav v narečju: v soboto 27. oktobra, ob 20.45 v dvorani Bergamas v Gradišču združenje Grado Teatro »El moroso de la nona«; informacije in predprodaja vstopnic v uradu IAT Pro loco Gradišče, tel. 0481-960624.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško in KRUT vabita v nedeljo, 28. oktobra, na prireditve »Starosta malo princ«, ki bo v Kulturnem domu v Gorici ob 17. uri. Zujetaj pa bo organizirana ekskurzija z obiskom Benečije (Čedad in Špeter) - odhod iz Gorice s trga pred Rdečo hišo ob 9. uri. Za ekskurzijo velja obvezna prijava na tel. 0481-532092 (E.D.) ali tel. 040-360072 (Krut, TS).

TRAVELLING AFRICA - Ogledala Afrike v odsevu filma - je pregled afriškega filma, ki ga prireja združenje »Centro Volontari Cooperazione allo Sviluppo« (CVCS) v sodelovanju s Kinoateljejem, Kinemaxom in DAMS-om iz Gorice. Danes, 25. oktobra, Sambo Traoré, (Idrissa Ouedraogo), Kinemax Tržič. Filmi so v originalu z italijanskimi podnapisi. Pred projekcijami bo Livio Gervasio (DAMS Gorica) na kratko predstavil filme. Začetek projekcij ob 20.30. Vstop prost.

GLASBENA MATICA vabi za koncerto in abonomajsko sezono Glasbeni spletiti 2007-08 na koncert Simfoničnega orkestra Zveze primorskih glasbenih šol v petek, 26. oktobra, ob 18. uri v Kulturnem domu v Novi Gorici.

GORIŠKI INSTITUT ZA MEDNARODNO POGAJALSTVO bo v petek, 26. oktobra, ob 11. uri v konferenčni dvorani sedeža Fundacije Goriške hranilnice v ulici Carducci v Gorici predril okroglo mizo z naslovom Se Rusija врачи? predaval bodo docent Pier Giorgio Gabassi, novinar in bivši senator in evropslanec Dimitrij Volčič ter veleposlanik Silvio Fagiolo.

IMPRESIJE IZ POD HIMALAJE je naslov razstave Braneta Jazbarja, ki bo odprt v petek, 26. oktobra, ob 19. uri v Domu krajjanov v Vipavskem Križu. **INSTITUT ZA SREDNJEVROPSKA KULTURNATA SREČANJA GORICA** prireja seminar na temo Oblike razuma Fogar na korzu Verdi 4 v Gorici. V petek, 26. oktobra, ob 10. uri bosta Giuseppe Galasso (Neapeljska univerza) in Donald Sassoon (Londonska univerza) predavala o zgodovini, ob 16. uri Roberto Finzi (Bolonjska univerza) in Giorgio Gilibert (Tržaška univerza) o ekonomiji. V soboto, 27. oktobra, ob 10. uri bosta Achille Verzi (Columbia University NY) in Paolo Zellini (Tor Vergata Rim) predavala o logiki in matematiki.

KROŽEK ANTON GREGORČIČ IN SLOVENSKA SKUPNOST vabita na srečanje z naslovom »Ob 60-letnici povojne obnovitve samostojnega političnega nastopanja« v ponedeljek, 29. oktobra, ob 20. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Predaval bo novinar Ivo Jevnikar.

PORTRETNI KONCERT SKLADATELJA UROŠA ROJKO bo v petek, 26. oktobra, ob 20. uri na dvorcu Zemono. Nastopili bodo Klara Tomljanović (kitara), Luka Juhart (akordeon), Trio harmonik SLO A3, Borut Mori, Dejan Prasli, Matej Zavec in Uroš Rojko (klarinet, pol-klarinet); informacije v ZKD Ajdovščina, tel. 003865-3643072.

V CENTRU »MARE PENSANTE« v parku Basaglia v ul. Vittorio Veneto 174 v Gorici bodo vsak ponedeljek srečanja z naslovom Za psihično zdravje skupnosti: v ponedeljek, 29. oktobra, ob 16.30 do 18. ure predavanje z naslovom Možgani: zadnje novosti.

V CENTRU GRADINA v Doberdobu bo danes, 25. oktobra, ob 20.30 predstavitev knjige Alfia Scarpe in Daria Blasicha »Il lago vecchio - il lago di Doberdò«.

V GORIŠKI STOLNICI bo v soboto, 27. oktobra, ob 19.45 koncert ženskega zborja Cappella Civica iz Trsta z dirigentom Marcom Sofianopulom in s spremljavo Giorgia Marcossija (flauta) in Manuela Tomadina (orgle). Vstop prost.

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo v torem, 30. oktobra, ob 20.30 koncert dva Paola Chiabudini (klavir) in Aleksander Ipavec (harmonika). Predstavila bosta novo zgoščenko z naslovom »Un tanguito para Pao«, ki vsebuje vrsto skladb Piazzolle, Galliani in Ipavca; informacije in vstopnice v uradu Kulturnega doma v Gorici (ul. Brass 20, tel. 0481-33288).

V PALAČI CORONINI CRONBERG (v bivši konjušnici) bo 26. oktobra ob 18. uri predstavitev dokumentacije študijskega dneva ob stoletnici Guglielma Coroninija; informacije na tel. 0481-533485.

V PALAČI LOCATELLI v Krmelu bo v soboto, 27. oktobra, ob 17. uri okrogla miza »Collio & Brda«. Predaval bodo Francesco Marangon, Črtomir Špacapan in Adriano Biasutti.

V SKLOPU NIZA ZNANSTVENI VEČERI NA DVORCU ZEMONO bo danes, 25. oktobra, ob 19. uri v predobi Univerze v Novi Gorici predavanje Iva Boscarola z naslovom »Previsoko postavljen cilj je v pogojih globalne konkurence edini pogoj za uspehl«.

VEČERNI KONCERTI KULTURNEGA ZDRAŽENJA LIPIZER: v Deželnem avditoriju v Gorici ob 20.45: odprt 26. oktobra Filharmonika Ploiești (Romunija); informacije in abonomaj pri uradu IOT, ul. Oberdan 16 v Gorici (tel. 0481-533838), pri Ticketpointu v Trstu (tel. 040-3498276) ali pri uradu ACUS v Vidmu (tel. 0432-2014191).

ZDRAŽENJE »MUSICA APERTA« iz Gorice prireja koncerte v sklopu niza »Gorizia classica 2007/2008«: v soboto, 27. oktobra, ob 17.30 v Pokrajinskih muzejih v grajskem naselju v Gorici klavirski koncert dva Giuseppe Pelli in Stefano Ragni; vstop prost.

Mali oglasi

GOSPA SREDNJIH LET iz Ročinja, po poklicu medicinska sestra z izkušnjami z starejšimi ljudmi, išče delo dva do štirikrat tedensko na območju Gorice; klicati v večernih urah na tel. 040-575506.

Osmice

OSMICA PRI MIMICI bo na Vogrskem št. 97 v Volčji Dragi odprtva od 26. oktobra do 4. novembra; informacije na tel. 00386-41-363205.

</

NOVA GORICA - Obisk ministre za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Mojce Kucler Dolinar

Ministrico veseli optimizem najmlajše slovenske univerze

Zlata plaketa Borisu Pericu za prispevek k uveljavljanju UNG v čezmejnem prostoru

NOVA GORICA - Ministrica za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Mojca Kucler Dolinar je obiske po slovenskih univerzah zaključila na Goriškem, kjer si je včeraj ogledala Univerzo v Novi Gorici (UNG) in se sestala z njenim vodstvom. "Vesela sem optimizma, ki je bil izpostavljen s strani predstavnikov univerze, tako glede programa kot njihovih kratkoročnih in dolgoročnih ciljev," je po sestanku povedala Kucler Dolinarjeva. V nadaljevanju obiska se je udeležila slovensosti UNG ob začetku študijskega leta. Najmlajšo slovensko univerzo, kjer so Kucler Dolinarjevi in Rožni Dolini pokazali tudi raziskovalne laboratorije, je ministrica pohvalila, ker se ob pedagoškem delu precev posveča tudi sodelovanju med znanstveno sfero in gospodarstvom. Ob tem je poudarila, da je bil tokratni obisk levljnostni in z vodstvom UNG niso govorili o konkretnih projektih.

Tako se problematike gradnje študentskega kampusa na Goriškem

Ministrice Mojca Kucler Dolinar z dekanom Fakultete za znanosti o okolju Mladenom Frankom

MARKO ČENČIČ/STA

niso dotaknili, saj je za to potrebno več časa, kot ga je bilo na voljo včeraj, je pojasnila. Po besedah predsednika UNG Danila Zavrtanika so ministrico seznanili z organiziranostjo univerze, ki jo letos obiskuje 850 študentov, od tega okoli 180 brucev, ne pa tudi s težavami glede stavbe v Rožni Dolini.

Stavba univerze nima ustreznega uporabnega dovoljenja za izvajanje pedagoške in raziskovalne dejavnosti, zato je pristojni inšpektor v septembri odredil ureditev spremembe namembnosti do 15. decembra. "Problemi s stavbo so večji, ko si lahko predstavljamo. Stavba še ni v naši lasti, od no-

vogoriške občine pričakujem, da reši problem z uporabnim dovoljenjem, preden stavbo prenese v našo last," je v zvezi s tem za STA povedal Zavrtanik. "Težko rečem, kaj bo po 15. decembru, a po podatkih, ki jih imam, mislim, da je zadevo nemogoče urediti do sredine decembra. Po besedah projektantov so potrebni posegi, ki jih je težko izvesti v nekaj mesecih," je še povedal Zavrtanik. Katera najnujnejša dela so potrebna za pridobitev uporabnega dovoljenja, naj bi bilo znano v dveh tednih, je še dodal.

Sicer pa se je visokošolska ministrica v okviru obiska UNG udeležila tudi svečanega začetka novega akademskoga leta na dvorcu Zemono. Kot so sporočili z UNG, so na slovesnosti Janezu Štuparju podelili naziv zaslужni profesor, in sicer za dolgoletno sodelovanje in pomemben prispevek k razvoju znanstvene dejavnosti UNG, Borisu Pericu pa zlato plaketo za njegov prispevek pri uveljavljanju in razvoju univerze v čezmejnem prostoru. (STA)

KOPER - Univerza V prvem krogu rektorja niso uspeli izvoliti

KOPER - Na Univerzi na Primorskem so včeraj volili novega rektora univerze, ki pa ga v prvem krogu niso uspeli izvoliti. Volilna udeležba je bila namreč 59,5-odstotna, kar ni zadostovalo za izvolitev, saj je v prvem krogu za izvolitev potrebna večina glasov vseh volilnih upravičencev. Drugi krog bo v ponedeljek, 5. novembra, med 9. in 16. uro. Predčasne volitve bodo v ponedeljek med 9. in 12. uro, so sporočili z omenjene univerze.

Volitev se je v prvem krogu udeležilo 284 volilnih upravičencev, ki so oddali 280 veljavnih glasov. Rado Bohinc je prejel 208 glasov, Jurij Franc Tasič pa 72 glasov.

V volilnem imeniku, ki so ga pred glasovanjem pridobili v službi za kadrovskie zadeve univerze na Primorskem in ga je potrdila volilna komisija, je bilo vpisanih 466 upravičencev, medtem ko je bilo včeraj upravičenih 477 volivcev. Enajst novih volilnih upravičencev je skladno s pravilnikom o volitvah rektora Univerze na Primorskem lahko glasovalo na podlagi potrdila o glasovanju.

KOPER - Stranka Oljka opozarja na sum korupcije na sodišču Minister Šturm pismo o primeru Popovič posredoval višnjemu sodišču

KOPER - Pravosodni minister Lovro Šturm je odprto pismo Obalne stranke Oljka, v katerem so opozarjali na sum korupcije v koprski sodni palači v nedavnem sodnem procesu proti koprskemu županu Borisu Popoviču, odstopil v obravnavo koprskemu višnjemu sodišču. Šturm je višnjemu sodišču postavil tudi rok, ki pa se je iztekel prejšnji teden, so danes sporočili iz Oljke. V stranki so pojasnili, da z morebitnim odgovorom sodišča niso seznanjeni.

Kot pravijo v Oljki, je minister Šturm edini, ki se je po več kot mesecu dni odzval na njihovo odprto pismo. V pismu so člani stranke opozarjali na domnevno dogovoren izid sojenja Popoviču s predsednikom koprskega okrožnega sodišča Bogomilom Horvatom. Oljka je v pismu zahtevala odstop Horvata in jasno stališče Šturma o navedeni problematiki. Želeli pa so

tudi mnenje vrhovnega sodišča.

V pismu je Oljka opozorila na dogajanja na koprskem sodišču v primeru sojenja Popoviču, njegovi ženi in sestri ter gospodarski družbi, katere direktor je bil. "V javnosti je namreč nekaj dni pred razglasitvijo sodbe "pricurljala" informacija, da naj bi se Boris Popovič in predsednik koprskega okrožnega sodišča Bogomir Horvat večkrat družila na dogodkih, ki so bili bolj zasebne kot poslovne narave", so še

zapisali v sporočilu za javnost.

Ob upoštevanju dejstva, da evropska zakonodaja pravi, da je pomemben tudi videz nepristransnosti sodišča in ne le dejanska nepristransnost, je takšno druženje predsednika sodišča po mnenju Oljke nedopustno, še posebej, če gre za druženje z nekim, ki mu v sodni palači, ki ji predseduje, sodijo na enem medijsko najbolj odmevnih procesov, so še zapisali. (STA)

TOMAJ - Nekdanji dijaki nižje gimnazije in gojenci tamkajšnjega dijaškega doma

Snidenje po petdesetih letih

Obujanje spominov na dogodke izpred pol stoletja ob pregledovanju zaprašenih fotografij - Srečanje, ki so se ga udeležili tudi nekateri profesorji, se je zaključilo na znani turistični kmetiji

TOMAJ - Marsikdo danes niti ne ve, da je bila nekoč v tisti veliki stavbi na tomajskem griču ob cerkvji v povojnih letih nižja gimnazija in dijaški dom. Tam si je utiralo pot v znanje veliko mladih ljudi iz vsega Krasa, vipavske doline, Brkinov in Istre. Ker

so bila to povojna leta je bilo veliko vonjih sirot; nekateri so bili tudi brez obeh staršev. Vsem pa je bila skupna revščina, iz katere smo prihajali. Ker smo odhajali domov le nekajkrat na leto (ob velikih državnih praznikih in počitnicah), nam je dijaški dom,

resnici na ljubo nadomeščal pravi dom, ki ga nekateri niti niso imeli in so ostajali v domu vse leto. Po končani nižji gimnaziji smo se razšli, nekateri v službe večina pa nas je nadaljevalo šolanje. Mnogi se v teh dolgih letih nismo nikoli srečali. Tistih nekaj, ki smo ostali na Krasu, se nas je letos domisilo, da bi bilo lepo, če bi se po 50. letih ponovno zbrali.

To se je zgodilo v soboto, 6. oktobra 2007, prav na tomajskem griču, odkoder smo se razšli. Iz redkih fotografij, ki so jih nekateri prinesli s seboj, smo ugotovili, da nas je bilo v prvem razredu 45, a nas je 4. razred zaključilo le 28. Srečanje je bilo ganljivo, saj smo se komaj prepoznavali in se spominjali tistih, ki so žal za vedno odšli. Iz upravičenih razlogov nekateri niso mogli priti. A zbralo se nas je 18. Se razume penzionistov, ki so se nam kasneje pridružili tudi profesorji, ki živijo na Krasu, kot so: Ivanka Turšič, Rudi Turšič, Dušan Pustišek in Dragivo Medija. Kljub temu, da je bil deževen dan, je bilo vzdušje praznično, ko smo po tolkih letih prihajali na grič in se zbrali pod zvonikom cerkve. Dogovorjeni smo bili, da nam pokaže cerkev, saj njenе notranjosti mnogi nikoli niso videli, kljub temu, da smo ob njej živelj štiri leta, a bili so časi, ko nam je bil vstop v cerkev strogo prepovedan. Ni nam pa ostalo prikrito, da v cerkvi mašuje izobražen in pri-

jazen župnik Albin Kjuder, ki je v farovžu imel bogato knjižnico, v katero smo mnogi, željni branja prav pridin zahajali.

Ob okratnem srečanju pa nas je sprejel župnik Vasja, ki je med nami prepoznał svojo učiteljico Klavdijo iz prvega razreda v Sežani. Po ogledu cerkve smo se sprehodili še po dvorišču tedanje šole in dijaškega doma in se s svojimi spomini ozirali na okna, kjer so sedaj privatna stanovanja. Obiskali smo tudi Kosovelovo domačijo in nesli cvetje na pesnikov grob.

Srečanje se je nadaljevalo v znanem kmečkem turizmu Škerlj do poznej večernih ur. Sošolec Marcel Švab, ki smo ga zaradi izredne inteligence in odličnega uspeha vsa leta občudovali, je pripravil načrt in poskrbel za presenečenje, ko nam je na pamet odrecitiral Kosovela.

Vidno ganjen nas je pozdraval učitelj matematike Rudi Turšič in dejal, da je na nas ponosen, saj smo bili vsi delavni in tudi v življenu uspešni ter da je vsak na svojem področju prispeval k napredku domovine. Omenila bi še, da je bila nižja gimnazija v Tomaju znana kot stroga in kvalitetna šola, ki je svojim učencem dala dobro podlago za nadaljnje šolanje.

Lučka Čehovin

Vanja Pegan nocoj Librisov gost v Piranu

PIRAN - Založba Libris iz Kopra nadaljuje niz predstavitev slovenskih avtorjev. Tako bodo nočoj ob 19. uri v Pačeričevi galeriji v Piranu predstavili novo knjižno delo domaćina Vanje Peganega z naslovom Nebo davnega poletja. Pisatelja in njegovo novo knjigo bo predstavil Matej Juh. Z glasbo bo večer popestril Marsell Marinšek. V družabnem delu večera pa bodo obiskovalci nazdravili z vini iz vinske kleti Černe.

Vanja Pegan je napisal dve knjigi za otroke Citronček in Giovanter Mesto 2000, ki sta izšli pri Založbi Libris v letu 1999 in 2000. Po njegovi literarni predlogi sta bili uprizorjeni tudi dve gledališki predstavi za otroke: Trije oslički in kozica Rozica ter Lučka in na jlepše darilo v izvedbi koprskega gledališča. Leta 2002 je izšla njegova zbirka kratkih zgodb Kopanje mornarjev v topli vodi, nato še romana Čoln in pisatelj, Adam in pilot.

Sedaj pa se pridružuje nova knjiga Nebo davnega poletja, v kateri so zbrane zgodbe tematsko raznovrstne in vsebinsko izredno polne. (O.K.)

V nedeljo 10. pohod Po sledeh Soške fronte

BRESTOVICA PRI KOMNU - Turistično društvo Brest iz Breštovice pri Komnu in komenska sekacija sežanskega planinskega društva prirejata v nedeljo, 28. oktobra, od 9. ure dalje že 10. tradicionalni pohod Po sledeh Soške fronte v Breštovicah.

Pohodniki se bodo zbirali od 7.30 ure dalje in letos bodo prvič lahko izbirali med dvema pohodoma in se odločili ali za rekreativski pohod, ki je dolg približno 6 km, ali za celoten pohod po pohodniški poti v dolžini približno 12 km. Obe poti sta razgibani in tehnično nezahtevni. Organizatorji za pohod, ki bo v vsakem vremenu, pripravijo primerno obutev in obleko za jesenski letni čas.

V sodelovanju z Društvom Soške fronte iz Nove Gorice in Breštovici organizirajo tudi razstavo fotografij iz časa 1. sv. vojne. Razstava bo v vaški šoli in si jo morec ogledati v času pohoda. V soboto in nedeljo pa bo poteka tudi fotokolonija na temi Ta čudoviti Kras in Utrinki s pohoda 2007. Digitalne posnetke lahko prispevajo tudi udeleženci pohoda. V ta namen pričakujejo predhodne prijave na tel.: 031 719 661 - Jurij. (O.K.)

BLIŽNJI VZHOD - Stopnjujejo se turški vojaški posegi v Irak

Turško letalstvo napadlo položaje kurdskih upornikov

Obrambni minister Gonul na zasedanju Nato potrdil, da Turčija nima ozemeljskih teženj

ANKARA - Turška vojska je včeraj z bojnimi letali in helikopteri napadla položaje kurdskih upornikov ob iraško-turški meji. Po navedbah turške tiskovne agencije Anadol so v akciji sodelovali bombniki F-16, ki so poleteli iz vojaške baze Diyarbakir na jugu Turčije. Po poročanju francoske tiskovne agencije AFP so turški bombniki bombardirali in uničili več položajev Kurdske delavske stranke (-PKK).

Akcija je potekala predvsem na goratem območju, po katerem se kurdske upornike skušajo vtihotapiti na turško ozemlje. Turška vojska je okreplila operacijo, medtem ko civilni in vojaški voditelji razpravljajo o obsegu in trajanju morebitne čezmejne ofenzive, ta korak Ankare pa zahodni zavezniki skušajo preprečiti. Na drugi strani pa se turški voditelji doma soočajo z zahtevami po ofenzivi na pripadnike PKK.

Neimenovani predstavnik turške vlade je včeraj potrdil, da je turška voj-

ska s helikopterji v nedeljo prodrla na iraško ozemlje in da so turške sile bombardirale položaje kurdskih upornikov na iraškem ozemlju. Kot je dejal, so prodrli približno pet kilometrov na iraško ozemlje in se po akciji vrnili v matična oporišča. Do akcije je prišlo, potem ko so kurdske upornike v nedeljo iz zasede v bližini meje ubili 12 turških vojakov. Vir je še povedal, da je turško topništvo tudi v noči na torek napadlo kurdske položaje, vendar podrobnosti o tej akciji ni vedel pojasniti.

O napetosti na turško-iraški meji je bil včeraj govor tudi na dvodnevni neformalnem zasedanju obrambnih ministrov Nato, ki se je včeraj pričelo v nizozemskem Noordwijku. Turški obrambni minister Mehmet Gonul je svojim kolegom podrobno pojasnil razmere na meji in ponovil, da gre za boj proti terorizmu in da Turčija nima ozemeljskih teženj. Sicer pa je bil na srečanju govor predvsem o Afganistanu in o Kosovu.

Kurdska vojaka redna iraške vojske nadzorujeta iraško-turško mejo

ANSA

DANSKA

Rasmussen se je odločil za predčasne volitve

KOEBENHAVN - Predsednik danske vlade Anders Fogh Rasmussen je včeraj sklical predčasne parlamentarne volitve, ki bodo 13. novembra. Pojasnil je, da se je za tako potezo odločil, ker potrebuje stabilnost za pred kratkim začete reforme socialne politike. Analitiki pa menijo, da bi predčasne volitve koristile vladajoči desnosredinski opciji, ker ima po zadnjih javnomenjkih raziskavah visoko podporo.

Zadnje javnomenjki raziskave kažejo, da ima Rasmussenova koalicija, ki je se stavljena iz dveh strank, trdno vodstvo nasproti glavnemu opozicijski stranki socialnih demokratov Vladajoča koalicija ima skupaj 35 odstotkov podpore, socialni demokrati pa le 25 odstotkov. Analitiki so že prej špekulirali, da bo ravno zato premier sklical predčasne volitve. Politični komentator Peter Mogensen je ob tem menil, da je za socialne demokrate sedaj najslabši čas za volitve. Rasmussen pa je dejal, da je bilo že zaradi govorov o volitvah moteno delo parlamenta in da to lahko oteži njegovo delovanje, ko bo potreboval podporo za reforme socialne politike. (STA)

AVSTRIJA Osutek zakona za poroke med istospolnimi

DUNAJ - Avstrijska ministrica za pravosodje Maria Berger iz socialdemokratske stranke (SPÖ) je včeraj predstavila prvi osutek zakona, ki bi homoseksualnim partnerjem omogočal enake pravice kot heteroseksualnim. Osutek zakona o registriranem partnerstvu, kot ga imenujejo, ima veliko podobnosti z zakonodajo o tradicionalni zakonski skupnosti, s podobnimi pravicami in dolžnostmi, vendar je od te zakonodaje neodvisen. Osutek zakona ne predvideva pravice do posvojitve, ločitev pa je lahko ali po skupnem dogovoru ali odredbi sodišča.

Do vstopa v vladno koalicijo s socialdemokratimi je avstrijska ljudska stranka (ÖVP) kategorično zavračala sprejem zakona, ki bi homoseksualcem omogočal enake pravice kot zakonskim parom. Osutek ministrice Bergerjeve pa bo sedaj, preden ga bodo predložili v parlamentu, preučila še delovna skupina. (STA)

ITALIJA - Nov krog pogоворov o spornem iranskem jedrske programu

Solana pozitivno o pogovorih v Rimu glede Irana Riceova: Iran danes največji izziv za varnost ZDA

RIM - Nekdanji iranski glavni jedrski pogajalec Ali Laridžani je včeraj po pogovorih z italijanskim premierom Romnom Prodijem in visokim predstavnikom EU za skupno zunanjino in varnostno politiko Javierjem Solano v Rimu izjavil, da so bile med pogovori v zvezi z iranskim jedrskim programom podane »nove in konstruktivne ideje«, ki bi lahko v prihodnje pripeljale do napredka, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Laridžanijev naslednik Saed Džalili, ki se je s Solano sestal v torek, na včerajšnji novinarski konferenci ni govoril. Je pa Solana v luči poročil, ki jih v zvezi z iranskim jedrskim programom. Varnostnemu svetu ZN pripravljata tako on sam kot Mednarodna agencija za jedrsko energijo (IAEA), povedal, da se trenutno nahajamo v zelo intenzivnem obdobju. »Gre za obdobje, ki ga je potrebno v celoti izkoristiti,« je dejal, poroča AFP.

Solana je sicer že v torek srečanje in pogovore z novim iranskim glavnim jedrskim pogajalcem Džalilijem v Rimu označil za »konstruktivne«. Po novem

krogu pogajanj o iranskem jedrskem vprašanju je Solana še dodal, da bi lahko do novih pogovorov prišlo še pred koncem novembra. Poudaril je tudi, da bo mogoče sankcije proti Iranu odpraviti sole, ko bo dosežen dogovor o iranskem jedrskem vprašanju.

Ameriška državna sekretarka Condoleezza Rice pa je medtem med včerajšnjim nastopom v ameriškem kongresu povedala, da ameriški varnosti trenutno največji izziv predstavlja iranski jedrski program in podpora Teheranu terorizmu, navaja AFP. »Zelo smo zaskrbljeni nad politiko Irana, ki verjetno predstavlja največji izziv za ameriške interese na Bližnjem vzhodu in v svetu,« je povedala.

Riceova je omenjeno izjavila potem, ko je ameriški podpredsednik Dick Cheney zagrožil Teheranu z resnimi posledicami, če se ne bo odpovedal svojemu programu bogatjenja urana in ko je predsednik George Bush v zvezi s tem omenil tveganje tretje svetovne vojne, še navaja AFP. (STA)

Italijanski premier Prodi je sprejel iranska pogajalca Laridžanija in Džalilija

ANSA

FRANCIJA - Zakon o imigraciji Odslej bo za tujce obvezen test DNK

PARIZ - Francoski parlament je včeraj dokončno sprejel zakon o imigraciji, ki predvideva test DNK za tujce, ki se bodo nameravali pridružiti svojim sorodnikom v Franciji. Za zakon je v senatu glasovalo 185 senatorjev, 136 jih je bilo proti. Pred tem je zakon sprejela že narodna skupščina, kjer je za zakon glasovalo 282 poslancev, 235 pa jih je bilo proti.

Francoski predsednik Nicolas Sarkozy se je v zvezi s tem zakonom, ki vsljuje nove pogoje za priseljence, soočil s sotbotnimi uličnimi protesti in nasprotnanjem celo znotraj lastnega tabora. Minister za priseljevanje Brice Hortefeux je pred narodno skupščino branil zakon z besedami, da je nasprotnanje »plod političnega taktiziranja«. Poudaril je še, da je 12 evropskih držav že dovolilo test DNK za tujce.

Opozicijski socialisti so nenapovedano glasovali proti zakonu. Ob tem so poudarili, da je tveganje zateči se h genetiki, da bi določili, kdo lahko pride v Francijo. Po njihovem je potrebno upoštevati najprej človekove temeljne pravice. Socialisti in komunisti so tudi napovedali pritožbo na svet za ustavne zadeve. »Ta zakon krši temeljna načela republike«, je povedal poslanec socialistov Arnaud Montebourg. Dodal je, da bo zakon ustvaril temelje za diskriminacijo in tako pričeljjal Francijo v sistem, kjer bodo genetiko uporabili kot »orodje administrativne policije«.

Po anketi, ki jo je včeraj objavil francoski časnik Le Parisien, 49 odstotkov vprašanih podpira novi zakon. (STA)

VESOLJE - Do leta 2020 namerava poslati na Luno človeka

Kitajska izstrelila vesoljsko sondo, ki bo raziskovala Lunino površino

PEKING - Kitajska je včeraj izstrelila svoj prvi lunarni orbiter, kar je prvi večji korak proti ambicioznemu cilju, da Kitajska do leta 2020 pošlje na Luno človeka. Kot poročajo tiskovne agencije, je Chang'e I izstreljeni v Sečuanu na jugozahod. Kitajske proti cilju poletel ob 12 uri in 5 minut po srednjeevropskem času, misija raziskovanja in kartiranja luninega površja pa naj bi trajala leto dni.

Kitajska je sonda Chang'e poimenovala po kitajski boginji, ki je v mitologiji poletela na Luno. Sonda je sicer izstrelila samo nekaj tednov po Japonski, ki je v lunino orbito prav tako poslala raziskovalni satelit. Kot navaja AP, je Japonska s tem naredila velik korak naprej v »azijski vesoljski tekmi«, ki jo državi sicer uradno vztrajno zanikata.

Zaradi izstrelitve kitajske nosilne rakete Dolgi pohod 3A, ki je proti Lunini ponesla raziskovalno sondo Chang'e I, so sicer morali evakuirati več tisoč ljudi, ki živijo v okolici izstreljšča v kraju Xichang v pokrajini Sečuan. Izpraz-

nili so območje v radiju 2,5 kilometra, kjer je potekala načrtovana pot rakete, je pojasnila uradna kitajska tiskovna agencija Xinhua. Izstrelitev si je lahko v živo ogledalo tudi okoli 2000 turistov, ki so za vstopnice morali odšteti po 800 yuanov oziroma okoli 75 evrov, poroča ameriška tiskovna agencija AP.

Sonda naj bi se v Lunino orbito utirila 5. novembra, prve fotografije površja pa naj bi nazaj na Zemljo poslala do konca novembra. Sonda bo Lunino površje raziskovala približno leto dni, so napovedali v kitajski vesoljski agenciji.

Izstrelitev Chang'e I je prvi korak v tristopenjski misiji kitajskega osvajanja Lune. Leta 2012 naj bi sledila naslednja stopnja, ko bo Kitajska na Lunino poslala robotsko vozilo. Približno pet let kasneje naj bi na Lunino površje poslali novo raziskovalno robotsko vozilo, ki pa se bi moralno tokrat vrniti in s seboj prinesli tudi vzorce z Luninega površja, je še napovedala Xinhua. (STA)

NOGOMET - Liga prvakov

Rimski Lazio že tvega Milan nadigral Ukrajince

Pri črno-rdečih sta se prebudila Gilardino in Seedorf (oba 2 gola) - Lazio v težavah

MILAN/BREMEN - Milan je pozabil na prvenstvene tegobe in v sinočnjem 3. krogu lige prvakov zaigral vrhunsko. Italijansko obarvani ukrajinski Šahtyor, pri katerem v konici napada igra nekdanji nogometni Livorna in reprezentant Cristiano Lucarelli, se je na San Siro zgolj branil in poskušal presenetiti v redkih protinapadih. Trener Carlo Ancelotti je bil po temi zadovoljen, saj je končno prebil led napadalec Gilardino (3 gol v ligi prvakov), ki je dvakrat z glavo zatresel nasprotnikovo mrežo. Pot do zadetka je našel tudi Seedorf. Oba zadetka sta bila res estetsko lepa. Šahtyor seveda ni stal križem rok in po šestih minutah drugega dela je Kalačevi mrežo zatresel prav Italijan Lucarelli, ki je izkoristil nerodno Oddovo napako. To pa je bil zgolj »intermezzo«, saj se Milan ni pustil več presenetiti. Pri Milanu sta dobro igrala vratar Kalač in Kakà, ki pa je zgrešil celo serijo stodstotnih priložnosti.

Praznih rok pa se je iz Nemčije vrnil Lazio. Werder iz Bremna je pokazal lepsi nogomet in zmaga je bila potem takem povsem zaslužena. Za Rossijeve varovanje je postala situacija na lestvici dokaj kočljiva. Za napredovanje v drugo fazo lige prvakov morajo Rimljani v prihodnjem krogu absolutno premagati Nemce. V ostalih skupinah prav gotovo preseneča poraz Liverpoola v Turčiji proti Beškičtu (2:1). Prvi pa sta letos zmagali portugalska Benfica in norveški Rosenborg.

Milan - Šahtyor 4:1 (2:0)

STRELCI: Gilardino v 6. in 14. min.; Lucarelli v 51., Seedorf v 62. in 69. min.

SKUPINA A Izida Beškičtaš

- Liverpool 2:1; Marseille - Porto 1:1

Marseille	3	2	1	0	4:1	7
Porto	3	1	2	0	3:3	4
Beškičtaš	3	1	0	2	2:4	3
Liverpool	3	0	1	2	2:4	1

PRIHODNJI KROG (6.11.): Liverpool - Beškičtaš; Porto - Marseille

Nasprotnikovo mrežo je po dolgem času znova zatresel tudi napadalec angleškega Chelsea Didier Drogba. Angleži so z 2:0 premagali nemški Schalke 04

ANSA

MILAN (4-3-2-1): Kalač; Oddo, Nesta, Kaladze, Favalli (Bonera); Gattuso, Pirlo, Ambrosini (Emerson); Kakà, Seedorf, Gilardino (Serginho). Trener: Ancelotti.

ŠAHTJOR (4-3-1-2): Pjatov; Srna, Kučer (Hubschman), Čigrinskij, Rat; Ilinšin, Lewandowski, Fernandinho; Jadson (Castillo); Lucarelli, Brandao (Glakljj).

Trener: Lucescu.

Werder Bremen - Lazio 2:1 (1:0)

STRELCI: Sanogo v 28.; Almeida v 54., Manfredini v 81. min.

WERDER (4-1-3-2): Wiese; Fritz, Mertesacker, Naldo, Pasanen (Tosic); Frings; Jensen, Diego, Borowski (Andreasen); Hugo Almeida, Sanogo (Rosen-

berg). Trener: Schaaf.

LAZIO (4-3-1-2): Ballotta; Behrami, Stendardo, Zauri, Kolarov; Mudingayi, Manfredini, Mutarelli; Meghni (Del Nero); Rocchi (Tare), Pandev (Makinwa). Trener: Rossi.

POKAL UEFA - Danes ob 20.45: Villarreal - Fiorentina.

Cristiano Lucarelli, napadalec ukrajinskega Šahtjorja iz Donjecka, je mož beseda: v Milenu je obljubil zadetek in ga tudi dosegel, čeprav le častnega, saj je ukrajinski klub izgubil s 4:1. Šahtyor se je v Milenu že spekel v sezoni 2004-05 (40). Zanimivo je, kako bo Lucarelli nastop ocenil časnik Corriere di Livorno, ki je v njegovi lasti.

FORMULA ENA - Nova pravila

Desetletni zastoj razvoja motorjev

Mednarodna avtomobilска zveza (FIA) je včeraj v Parizu določila kolektor preizkušenj formule ena v sezoni 2008 in v spisek pravil naslednjega svetovnega prvenstva formule ena vnesla nekaj novih pravil.

Novost predstavlja pravilo o desetletnem zastaju razvojev gonilne naprave pri motorjih formule ena. Sprememba pravila bo mogoča po petih letih. Vsak predlog sprememb bodo pred volilno komisijo lahko predložili šele po dveh letih veljavne in bo sprejeta le s soglasjem vseh strani. n. to le po dveletnem predhodni prijavi in vednostti vseh. Mednarodna zveza onemogoča obenem, da bi ekipe spreminjače tudi posamične dele, kar pa je omogočal prejšnji pravilnik. Svet FIA je sprelj tuži zahtevu Ferrarija: italijanska ekipa bo tudi naslednji dve sezoni predala motorje ekipi Toro Rosso in Spyker, ki se je preimenovala v Force India.

Dirkači formule ena bodo v sezoni 2008 merili moči za prestižni naslov

SKUPINA B Izida Lazio

Rosenborg - Valencia 2:0; Chelsea - Schalke 2:0

Chelsea	3	2	1	0	5:2	7
Rosenborg	3	1	1	1	3:3	4
Valencia	3	1	0	2	2:4	3
Schalke 04	3	1	0	2	2:3	3

PRIHODNJI KROG (6.11.): Valencia - Rosenborg; Valencia - Schalke 04

SKUPINA C Izida Werder

- Lazio 2:1; Real Madrid - Olympiakos 4:2

Real Madrid	3	2	1	0	8:5	7
Olympiakos	3	1	1	1	6:6	4
Werder Bremen	3	1	0	2	4:6	3
Lazio	3	0	2	1	4:5	2

PRIHODNJI KROG (6.11.): Lazio - Werder; Olympiakos - Real Madrid

SKUPINA D Izida Benfica

- Celtic 1:0; Milan - Šahtyor 4:1

Šahtyor Donjeck	3	2	0	1	4:6	6
Milan	3	2	0	1	7:4	6
Celtic Glasgow	3	1	0	2	2:4	3
Benfica	3	1	0	2	2:3	3

PRIHODNJI KROG (6.11.): Celtic - Benfica; Šahtyor - Milan

KOŠARKA - Prvi krog evrolige

Union Olimpija v Sieni brez moči

Montepaschi Siena - Union Olimpija 52:80 (18:20, 26:50, 41:59)

MONTEPASCHI SIENA: McIntyre 12, Ilievski 4, Eze 6, Carraretto 2, Sato 2, Thornton 8, Lavrinović 21, Kaukenas 22, Stonerook 3.

UNION OLIMPIJA: Booker 5, Dračić 6, Milič 16, Hukić 14, Bailey 1, Zupan 5, Taylor 5. PM: M. Siena 9:13, U. Olimpija 10:13. MET 2T: M. Siena 19:36, U. Olimpija 15:40. MET 3T: M. Siena 11:28, U. Olimpija 4:13. SKOKI: M. Siena 36, U. Olimpija 36.

Košarkarji Uniona Olimpije so v prvem nastopu v evroligi pričakovan klonili proti Montepaschi Sieni. Vse upe o presenečenju so Ljubljanci zapravili v drugi četrtini, ki so jo izgubili z izidom 21:13. Začetek je bil sicer soliden, saj so nadoknadi zaostanek 16:8 in po 10 minutah je semafor kazal 20:18. To pa je bilo tudi vse, kar so prikazali Ljubljanci. Neučinkovitost v napadu so s pridom izkorisčala Siena, ki je prednost večala in prvi špolčas zaključila s kar 24 točkami razlike. Žmagovalec je bil odločen, tako da je bil drugi polčas zgolj for-

Goran Dragič (Union Olimpija)

malnost. Pri Sieni sta blestela Litovka Kystof Lavrinović in Rimantas Kaukenas, ki sta bila s 14 oziroma 13 točkami najboljša strelca prvega polčasa.

Ostali izidi: Cibona - Efes Pilsen

93:85, Aris - Unicaja 87:83, Panathinaikos -

Lottomatica Roma 86:83, Virtus Bologna -

Zalgiris 81:75, Partizan - Barcelona 81:78.

Argentinci vodijo na lestvici FIFE

ZÜRICH - Po zaslugu dveh zmag v kvalifikacijah za SP so se nogometaši Argentine povzpeli na sam vrh lestvice FIFE. Svetovni prvaki Italijani so zdaj tretji, za Argentinou in Brazilijo. Slovenija je padla za eno mesto in je 76. Povzpeli sta se Francija (4.) in Španija (6.). Iz deseterice je po porazu v Moskvi izpadla Anglija. Rusiji je uspel skok za 10 mest in je zdaj 16.

Sisley uspešen v LP

JASTRZEBIE ZDROJ - Sisley Treviso je na gostovanju na Poljskem dosegel drugo zmago v ligi prvakov. S 3:2 (21:25, 17:25, 25:23, 25:19, 8:15) je premagal Jastrzebski Weigel. Pri Sisleyu je bil najboljši nizozemski napadalec Robert Horstnik z 22 točkami. V italijanskem klubskem prvenstvu so včeraj odigrali dve vnaprej odigrani tekmi sedmega kola. Roma Volley je na domačih tleh s 3:0 premagal Taranto, Sparkling Milano pa je bil s 3:1 uspešen proti Cimone Modeni.

Hospova »naj« športnica

DUNAJ - Avstrijska alpska smučarka Nicole Hosp je po mnjenju avstrijskih športnih novinarjev najboljša avstrijska športnica leta 2007. Prestižno nagrado združenja športnih novinarjev Sports media Austria si je 23-letna smučarka prislužila z zmago v skupnem seštevku svetovnega pokala in malim kristalnim globusom v veleslalomu. Ob tem je Hospova na svetovnem prvenstvu v Aareju osvojila še zlato v veleslalomu in bron v smuku. Sicer pa je drugo mesto letos pripadlo teniški igralki Sybille Bammer, tretje pa alpski smučarki Marlies Schild.

Rokomet: poraz Slovencev

ŠIROKI BRIJEG - Slovenska moška rokometna reprezentanca je na prijateljski tekmi v Širokem Brijegu izgubila proti Hrvaški z 29:32 (16:13). Izbrani vrsti se bosta vnovič pomerili južni, ko bo prijateljski obračun v Splitu.

Kvalifikacije Ol teden kasneje

JUBLJANA - Mednarodna košarkarska zveza (FIBA) je sporočila, da bo zaradi pritožb nekaterih nacionalnih zvez, predvsem iz Evrope, kvalifikacijski turnir za nastop na olimpijskih igrah prihodnje leto v Pekingu teden kasneje. Namesto od 7. do 13. julija bodo tako kvalifikacije tekme med 14. in 20. julijem 2008. Termín so spremeni predvsem zaradi pritožb evropskih zvez, saj se državna prvenstva zavlečajo skoraj do konca junija in igralci ne bi imeli časa za počitek.

Izbor evropkih legend

BARCELONA - Evroliga je ob 50. obletnici evropskih klubskih košarkarskih tekmovanj pripravila seznam igralcev, trenerjev in sodnikov, ki bodo ob koncu sezone uvrščeni med »velikane košarkarje«. Med 100 kandidatimi so trije slovenski igral

V TRSTU - Srečanje z novinarjem Repubblice Muro in nekdanjim trenerjem Bianchijem

V nogometu ni demokracije Bi Mancini brcnil v rit Adriana?

Mura: Prepovedana poživila uživajo bodisi nogometni kolesarji - **Bianchi:** Na tribuno s čelado?

»Tudi nogomet ni več tisto, kar je bil. Prav zaradi tega se raje potolažim s kozarčkom 'barbesca',« se je na torkovem klepetu v dvorani Circolo Ufficiali iz Trsta izkašjal brižljivi novinar Repubbliche Gianni Mura, ki ne piše samo o športu, temveč tudi o kulinariki. Na isti valovni dolžini je bil tudi nekdanji trener Ottavio Bianchi, ki je sedel na klopih Napolija (v sezoni 1986/87 so z Maradono osvojili edini državni naslov), Rome (zmagal je državni pokal), Interja, Fiorentine, Triestine (v Trstu ni bil najbolj uspešen) ter še nekaj ekip in B liga. »V Italiji se raje izogibam nogometnim tekmam. Ko sem v tujini, pa rade volje stopim na stadione. V Angliji, Nemčiji in Španiji so nogometne tekme res privlačne, pa tudi vzdružje ob igrišču je enkratno. Tu pri nas bo kmalu obvezno iti na tribuno s čelado,« meni Bianchi. Srečanje z novinarjem in trenerjem (povezoval je urednik deželnega sedeža Rai Giovanni Marzini) je organiziralo društvo Amici del Caffè Gambrinus, nosilna tema pa je bila Nereo Rocco in Ottavio Bianchi, zgodbe in pripetljaji znanih trenerjev ter profesionalnega nogometa. Debatni večer se je začel s krajšim videoposnetkom, ki ga je pred desetletji posnela Rai: protagonist sta bila ne-pozabni dekan športnega novinarstva na Apeninskem polotoku Gianni Brera in trener Nereo Rocco, »el paron« kot so ga in še imenujejo tržaškega trenerja du-najskega porekla. Bianchi in Mura sta sodobni nogomet analizirala na 360 stopinj. Nekoč je bil nogomet bolj grob? Bianchi: »Ne vem. Najbrž niti ne, saj smo imeli na razpolago le petnajst nogometov in z enim in istimi smo nastopala

Trener Ottavio Bianchi, moderator Giovanni Marzini in novinar Gianni Mura

KROMA

li v državnem prvenstvu, državnem pokalu in pokalu Uefa. Danes pa imajo vse ekipe, od Interja do Empolija na razpolago najmanj trideset nogometov. Kljub temu pa se trenerji še naprej pritožujejo, da imajo premalo igralcev na razpolago. Razlika je le, da današnji nogometni niso pripravljeni stisniti zob. Nekoč so celo prikrivali poškodbe, samo da bi ostali na igrišču do konca tekme. Danes pa na primer Totti zapusti igrišče že ob minimalnih bolečini. »Pa še o nogometu v Neaplju?« Neverjetno kako celotno mesto diha za to ekipo. V Neaplju je še živ arhaični tip navijanja: ko se premaga Milan, Inter, Romo ali Juve, navijači proslavljajo nekaj dni in se o tem

govori celo sezono. Pri ostalih pa ni tako.« Sledil je zanimiv monolog Mure o klubskih bilancah, o Roccu, trenerjih in dopingu. »Večina klubov posluje z izgubo, tega pa ne bodo nikoli priznali. Rocco? Bil je gospod trener. Če nogometni spoštoval pravil, ga je Rocco brcnil v rit. Bi Mancini brcnil v rit Adriana? Najbrž ne. Pri nogometu ni demokracije. Trener se mora obnašati skoraj diktatorsko. Če v ekipi vlada anarhija, potem ni dobro. Moderni nogomet se na žalost oddaljuje od ljudi. Igralci so skoraj nedosegljivi. Nekoč smo z igralci slavnega Torina igrali celo biljard.« Nekateri slušatelji se z novinarjem Repubblice niso strinjali, češ da je nogomet še vedno

spektakularen (na primer Roma - Napoli 4:4). Mura jim je rezko odgovoril, da izid 4:4 ne odraža lepe igre: »Obe obambi sta naredili veliko napak. Je to za vas lep nogomet?« In doping? »Normalno, da obstaja. Na SP v Nemčiji ni bilo protidopinških kontrol. Na franskom Touru pa so analizirali kar 253 vzorcev. Prepovedana poživila uživajo bodisi nogometni kolesarji.« Za konec pa še to: ste (Gianni Mura) velik poznavalec vin. Imate raje teran ali vitovsko? »Kras in Goriška Brda so odlični vinorodni okoliš. Vina ponavadi izberem posledično z jedjo. Ne vem, kaj bi izbral. Poskusil bo oboje.«

Jan Grgič

KOLESARSTVO C. Leghissa vodi na skupni lestvici

CHRISTIAN
LEGHISSA
ROBERTO COCO

Christian Leghissa (Ovam) vodi po drugi preizkušnji na absolutni lestvici Jezenskega pokala v gorskem kolesarstvu. V nedeljo je v vasi Tigliano nedaleč od Čedadu osvojil prvo mesto v kategoriji, absolutno pa je bil drugi. Zmagovalec Manuel Moro iz Karnije je v cilj prikolesaril le nekaj sekund pred slovenskim kolesarjem.

130 tekmovalcev vseh starostnih skupin je v sončnem, a hladnem jutru tekmovalo na tehnično zahtevni proggi, ki se je vila na 5 kilometrov dolgem krogom. Mladinci so ga privoziли trikrat, člani pa štirikrat. Drugo preizkušnjo je organiziralo društvo Team Granzon.

Kolesar Christian Leghissa si je zmago v kategoriji zagotovil po hudem boju z Zanierom (Cellina Bike) in domaćinom Cantaruttijem (Team Granzon).

Marko Ciuch (Team Epipinger) pa se je moral zadovoljiti z 23. mestom. v kategoriji senior, absolutno pa je bil 57.

V nedeljo bo na vrsti že tretja preizkušnja v vasi Tricesimo.

KONJSKI ŠPORT - Jasmin Franza na državni fazi

»Ronaldo je poslušen, a se boji vodek«

Jaha pri klubu Alpe Adria v Gabrovcu že devet let - Od petka do nedelje bo nastopala z ekipo na kombiniranem tekmovanju

Ronaldo ali enostavno Ronči ni eden najboljših nogometov na svetu, temveč Jasminin konj, s katerim se bo 14-letna dijakinja Liceja Franceta Prešerna do petka do nedelje udeležila državne preizkušnje jahalnih šol, ki so vključene v italijansko jahalno zvezo. Plavolasa Jasmin Franza, doma iz Trnovce se z jahanjem ukvarja že devet let: »Z jahanjem sem začela, ko sem bila stara pet let. Mogoče me je navdahnila mama, ki je bila jahačica,« nam je razkrila Jasmin, ki se je pravkar vozila v Rim, kjer bo potekala državna faza kombiniranega tekmovanja. Tridnevno tekmovanje sestavlja tri različna konjeniška tekmovanja: dresura, tekmovanje vzdržljivosti (cross country oz. preskakovanje ovir v naravi) in preskakovanje ovir. V kraju Pratoni del Vivaro v okolici Rima bo Jasmin Franza tekmovala v ekipnem tekmovanju: ekipa iz konjeniškega kluba Alpe Adria iz Gobrovca se je v državno fazo uvrstila z ekipo, ki šteje štiri člane. Medenje se je uvrstila tudi mlada Jasmin, ki bo nastopala s svojim konjem Ronaldom. »Konj je devetletni slovenski kastrat nemške pasme Holstain. To so trpežni konji, primerni za preskakovanje ovir in prilagodljivi okoliškim in vremenskim razmeram,« je pojasnila jahačica, ki je svojega konja dobila pred enim letom in pol. Najprej je jahala pojne, kasneje pa konje, ki jih na razpolago daje jahalni klub. Temnioravi Ronaldo s črnim repom in grivo je zelo poslušen in ima vse značilnosti, da se uveljavlja. Z Jasmin se je dobro ujel, čeprav morata še veliko trenirati. »Edina težava je v tem, da se boji vode. Konji so na splošno zelo plašljivi: prej se preplašijo, šele nato pa pomislijo, zakaj so se ustrašili.«

Dijakinja prvega B-razreda na Liceju trenira z Ronaldom vsak dan. Izjema je torek, ko je jahalni klub zapret.

Jasmin Franza (na sliki) s konjem Ronaldom se bo od petka do nedelje udeležila državne faze kombiniranega tekmovanja

»Treniram približno eno uro ali eno uro in pol. Pred vsakim treningom pa moram konja očistiti in sedlati, po treningu pa ga počesem, spet očistim in krtačim po telesu. Vse mi vzame približno tri ure. Ko pa jahamo v blatu, je za čiščenje potrebno še več časa,« nam je zaupala in potrdila, da zanj res skrbi sama.

Nas tridnevnu tekmovanju se bo Jasmin z ekipo pomerila v treh tekmovanjih. Najbolj ji leži tekmovanje vzdržljivosti, ker se s konjem poda v naravo ter se preizkusiti v hitrosti in spretnosti preskovanja naravnih ovir. Ne-kaj težav ima prav zaradi bojazljivosti konja pred vodnimi ovirami. Nato sta tu še dresura, ki zahteva medsebojno razumevanje med jahačico in konjem, in preskakovanje ovir, disciplina, ki jo Jasmin posebej goji: »Navadno se udeležujem tekmovanj le v preskakovovanju ovir. Letos pa je našo skupino trener vpisal v kombinirano tekmovanje v deželi, ker je že le, da bi se preizkusili tudi v naravi, saj je to res enkratno,« nam je zaupala jahačica iz Trnovce, ki je z dobrimi rezultati osvojila vozovnico za

državno fazo v drugi kategoriji. Od petka do nedelje se bo ekipa pomerila z najboljšimi tekmovali pod 18. letom. Štiričlanska ekipa s štirimi konji bo skupaj tekmovala v vseh disciplinah, za končno razvrstitev pa štejejo tri najboljši rezultati.

Jasmin Franza je tudi rokarka pri ŠD Mladini. Letos je sicer manj trenerala, sicer pa si želi, da bi naslednjo sezono namenila rokhanju več časa. Ob športu pa je tudi skavtinja pri Lisicah v Križu.

Veronika Sossa

ODBOJKA

S. Vitez prvič uspešna na pokalni tekmi

Unicorn Starke Kerakol-Sassuolo je bil v drugem kolu italijanskega pokala uspešen proti Despar Perugi (v klubskem prvenstvu zasedajo peto mesto) s 3:1 in tako dosegel prvo zmago v letosnjem pokalu. Sandra Vitez je prispevala deset točk, prav tako tudi Romunka Nuci, Nemka Plchotova in Bosettijeva. Najboljša na igrišču je bila Turlea s 17 točkami.

Končni izid: Sassuolo - Perugia 3:1 (25:20, 12:25, 25:18, 25:22).

Hokej: Točka za »orle«

TABLA - Deželni hokejski A liga na ledu Aquile Generali FVG je igral neodločeno 4:4 proti Asagi. Za »orle« so nasprotnikovo mrežo zatresli Lutz (2 gola), Romano in Aquino. **Vrstni red:** Renon 11, Fassa, Milano, Bocen 8, Alleghne, Generali Aquile 7, Pustertall 6, Cortina 4, Asiago 3.

Derbi Mariborčanom

MARIBOR - V četrtfinalu slovenskega pokala so včeraj odigrali večni derbi med Mariborom in Olimpijo. V Mariboru so pričakovan slavili vijoličasti, ki so zmagali s 3:1 (2:1) in se uvrstili v polfinalne tekmovanja. Za Mariborčane sta zadela Popovič (19.) in Makriev (44., 81.), ki je z avtogolom v 38. minutu poskrbel tudi za edini gol ljubljanskega tretjeligaša. Derbi so spremljali tudi nedeli in pretepi. Policiisti so pridržali 27 navijačev, dva pa sta bila pred tekmo tudi ranjena. **Ostali izidi:** Interblock - Nafta 3:1, Koper - Bela krajina 1:0, Domžale - Celje 3:1.

KOŠARKA - Državno prvenstvo Under 19

Jadran ZKB premagal nič manj kot Snaidero

Saša Malalan odličen: 12 točk, 9 skokov, 10 prestreženih žog

Državni Under 19

Jadran ZKB - Snaidero Videm

76:64 (22:15, 40:29, 59:45)
JADRAN ZKB: Saša Ferfoglia 35 (4:12, 14:27, 1:5), Vitez 17 (3:4, 4:9, 2:8), Lisiak 6 (2:5, 2:5, -), Saša Malalan 12 (2:2, 5:8, -), Zaccaria 6 (-, 3:6, -), Gantar (0:2, -, -), Paulin, Formigli, Starc, Ban, Matej Malalan; trener Boban Popovič.

Varovanci trenerja Bobana Popoviča (pomožni trener je Jadranov košarkar Dejan Oberdan) so sinoči prijetno presenetili številno občinstvo in premagali kvotirani Snaidero iz Vidme (mladinska ekipa društva, ki ima člansko ekipo v A1-ligi). Jadranovci so vodili od prve do zadnje minute. Z agresivno obrambo so lepo zaustavili visoke videanske košarkarje (štiri trenerji tudi s člansko ekipo). Pri Jadranu so se tokrat odlikovali Saša Malalan, ki je poleg 12 točk zbral še 9 odbitih in 10 prestreženih žog. Zaccaria pa je imel skupno 11 skokov.

Državni Under 21

Tarcento - Kontovel/Sokol 66:59

(15:14, 26:33, 39:44)

KONTOVEL/SOKOL: Jan Sossi Sr. 3, Bergagna, Bufon 5, Starc 15, Malalan 4, Jan Sossi Jr. 9, Vescovi 5, Bukavec 11, Formigli 7, trener Claudio Starc. PON: Bukavec in Vescovi. 3 TOČKE: Jan Sossi Sr. 1

Združena vrsta je doživelova nov poraz proti čisto premagljivemu tekmacu. Varovanci trenerja Claudia Starca so tri četrtine vodili brez večjih težav, četudi niso blesteli in se niso uspeli odlepiti od gostiteljev. V zadnji četrtini je Tarcento najprej izenačil, nato je Kontovel/Sokol spet povedel za štiri točke, odtlej pa so gestje povsem popustili in povprečni nasprotniki so poskrbeli za odločilen preobrat. Škoda, saj so tokrat naši zamudili ugodno priložnost za prvo zmago.

Danijel Zaccaria (na sliki) je bil včeraj z 11 skoki pod košem zelo zanesljiv

KROMA

PLANINSKI SVET

Polaganje venca v Glinščici

Bliža se dan, ko se s spominom poklonimo preminulim svojem in prijateljem. V ta namen vabi SPDT svoje člane, da se zberejo v soboto, 27.10.2007 ob 14. uri na trgu v Boljuncu. Skupaj se bomo podali najprej na boljunko pokopališče, na grob Slavev in nato pod Jugove stene v dolino Glinščico, kjer bomo položili venec pod ploščo, ki jo je naše društvo postavilo v spomin na tri padle planince v zadnji vojni. Vabljeni člani in prijatelji.

Izlet SPDT na Burnjak

V nedeljo, 21.10.2007 se je skupina 37 planincev podala, z avtobusom v Benečijo. Vremenske napovedi sicer niso bile prav ugodne, zato pa smo se vsi primerno opremili. S trga Oberdan v Trstu smo odpeljali ob 7. uri. Kot običajno so se nam v Sesljanu pridružili še člani z okolice mesta. Pot smo nadaljevali proti Čedadu in prispevali v Gornji Tarbij (občina Srednje) malo po deveti uri. Tu so nas sprejeli člani Planinske družine Benečije, katera je ob tej priliki pripravila kratek planinski pohod. Tako smo se porazdelili v dve skupini: pohodniki in tisti, ki so se hoteli le udeležiti tega, že tradicionalnega praznika kostanja »Burnjaka«. Vsi smo se napotili v center vase, kjer je bilo že vse živahno in številne stojnice so bile že skoro pripravljene. Po kratkem postanku smo se planinci, pod vodstvom članov P.D. Benečije, podali na izlet po oklici vase in se nato povzpeli na bližnji grič Hum. Pot nas je vodila po gozdov, kjer je med drevjem prevladal kostanj, ali kot temu pravijo domačini »burja«, ki pa nima nič skupnega z našo. Vrh je prekrit z drevjem, zato le malo razgleden; udeleženci pohoda pa smo klub temu lahko občudovali raznobarnost in razgibanost tega gričevnatega sveta Be-

nečije. V vasi so medtem obrtniki teh krajev že postavili stojnice, bogate z izdelki, ročnimi deli in domačimi predelki, med temi je prav gotovo prevladoval kostanj, katerega smo lahko okusili pripravljenega na različne načine. Bogat je bil tudi kulturni spred praznika. Zjutraj je bila v vaški cerkvi sv. maša, z lepim slovenskim petjem, kateri je sledila procesija. Po vasi, ob stojnicah je odmevala glasba številnih domačih glasbenikov, predvsem harmonikašev. Popoldne pa smo se lahko obogatili z lepim koncertom »Okteta Odmevi« in žal skoristno istočasno z nastopom, v veliki pokriti hali, »Kraških ovčarjev«, večja skupina harmonikašev iz Sežane pa nas je zabavala vse do našega odhoda. (V.K.)

Zadnji izlet SPDG v Julijske Alpe

Za nedeljo 28. t.m. imajo goriški planinci v programu letošnji zadnji izlet v Julijske Alpe. Pot jih bo vodila na črno prst (1844 m), najvhodnejši visoki vrh Spodnjih Bohinjskih gora, ki so naravna meja med Primorskem in Gorenjsko. Izletniki se bodo z vlakom iz Nove Gorice peljali do Podbrda, od koder bodo po približno pol četrete ure zmerne vzpona dosegli cilj. Tik pod vrhom na Primorski strani stoji Dom Zorka Jelinčiča, ki sicer v tem obdobju ne obratuje. Triurni sestop bo potekal po severnem pobočju v Bohinjsko kotlino do Bohinjske Bistrice. Vlak jih bo odpeljal nazaj v Novo Gorico. Ob sestopu jih bo pot vodila še mimo Orožnove koče, prve koče Slovenskega planinskega društva. Zbirališče je ob 7. uri v novogoriški železniški postaji. Povratek je predviden ob 17:40 ali ob 19:40, odvisno od vremenskih razmer, ki bodo pogojevale ritem pohoda. Priporoča se primerna zimska oblačila. Za podrobnejše informacije tel. +39 3201423712.

Nadaljuje se tečaj Alpinističnega odseka pri SPDT

V četrtek 18. oktobra je potekalo predavanje o napredovanju v navezi in o postavljanju stojišč (na sliki). V hiši Slavev v Boljuncu se je proti večeru zbral kar lepo število tečajnikov in članov katerim je inštruktor društva Alpina delle Giulie tržaške sekcije Cai Marco Zebocchin predstavil opremo, ki se jo uporablja pri plezanju večraztežajnih smeri. V teku večera in s pomočjo videoprojektorja je udeležencem večera orisal različna stojišča in spuščanje po vrvi. Društvo in organizatorji tečaja se zahvaljujejo Marcu tudi za izredno profesionalnost in nenačnadno tudi šaljivo podajanje že takovo snovi, ki bo brez dvoma vsakemu tečajniku letosnjega tečaja dokaj rabilo. V soboto 20. oktobra so udeleženci letošnjega tečaja plezanja pri SPDT plezali v grabčevi steni v dolini Glinščice. Inštruktorji tečaja so skupaj z tečajniki ponovili vsaj osnovne tehnike opremljanja stojišč in se preizkusili v spuščanju po vrvi. Mraz, veter in kakšna snežinka so Eriku, Martini, Mateju, Andreju, Alji, Ivotu, Pe-

NOGOMET

Sovodenjski ljubitelji kot pravi valjar

Manzano - Ljubitelji Sovodnj 0:4 (0:2)

STRELCI: v 35. min. Pahor, v 40., 55. in 70. min. Florenin.

SOVODNJE: Adragna, Peteani (Antoni), Robert Tomšič (Pintar), Sartori, Černic, Ladi Tomšič, Korsič (Grimaz), Pahor, Visintin (Bellini), Ferfoglia, Florenin. TRENER: Grilj.

Sovodenjski ljubitelji so v zadnjem kolu končno pokazali svoje pravo lice in z okroglim rezultatom dobesedno pometli solidno ekipo iz Manzana, ki se je predstavila na igrišče v vlogi favorita, saj je bila prva na lestvici. Trener Grilj, ki začasno vodi ekipo, je postavil na igrišče solidno enajsterico, ki je že od začetka prevzela v roke vajeti igre. Dobre priložnosti sta imela predvsem Sartori in Visintin. Proti koncu prvega polčasa se je žoga mirno kotalila na robu kazenskega prostora. Ivan "Grozni" Pahor je brez usmiljenja strejal proti golu. Udarec je bil tako silovit, da se je mreža gornjega levega kota Manzanovih vrat skoraj pretrgala in Sovodenji so bili zaslzeno v vodstvu. Par minut kasneje je Florenin podvojil ob zaključku solo akcije. Drugi polčas je bil podoben prvemu, razigrani Florenin pa si je privoščil še dva zadetka (na zadnjih dveh tekma je napadalec zatrezel mrežo kar petkrat). V soboto bo v Sovodnjah na sporednu tekmo proti Chioprisu. Ce bodo domačini igrali kot znajo in zmorejo, se obeta nova zmaga.

VRSTNI RED: Moraro 9, Fincantieri, Porpetto in Turriaco 7, Sovodnje, Leon Bianco in Manzano 6, Mossa, Staranzano 3, Cervignano, Fossalton in Villesse 1, Chiopris in Survival 0.

Obvestila

AŠD-SK BRDINA organizira dvodnevno smučanje na ledenu Moltaller, v petek 2. in soboto 3. novembra. Za informacije in prijave lahko kličete na številki 348 8012454 in 347 5292058. Vljudno vabljeni vsi člani in prijatelji.

SK DEVIN nadaljuje z vpisovanjem jesenskih smučarskih tečajev vsako soboto po dve uri na plastični stezi v Nabrežini. 3. izmena: 10,17,24/11 in 1/12/2007. Informacije 040 209873 in 338 8621592 (Janja)

AŠD ZARJA športni center v Barzovici, prireja telovadbo z drobnim orodjem in Pilates za dekleta, vsak četrtek, od 19.30 do 20.30. Prav tako prireja krepilne vaje in rekreacijo za moške, ob torkih in petkih, od 17.30 do 18.30. Za prijave in informacije: 339-2447832.

SHINKAI KARATE KLUB obvešča, da poteka redni treningi za otroke vsak torek in petek, v zgornjih telovadnicah, od 16. do 18. ure; za odrasle so treningi ob sredah (od 19. do 21. ure) in petkih (od 18. do 20. ure).

AŠD POLET-ŠPORTNA ŠOLA POLET-AŠD KONTOVEL Motorika+minibasket+preventiva+športna vzgoja+zabava za dečke in deklice od 3. do 11. leta starosti. MINIBASKET - dečki in deklice letniki od 1996 do 1999: ob pondeljkih od 17.15 do 18.15, petkih od 16.15 do 17.15; samo dečki: ob sredah od 17.15 do 18.15, v telovadnici na Rouni-Briščiki (bivši Ervatti). Novost!!! Deklice (letniki od 1997 do 2001) : ob sredah od 17.15 do 18.15 trenirajo posebej v telovadnici OŠ Franceta Bevka na Opčinah. MOTORIKA - letniki od 2000 do 2002: ob pondeljkih in sredah od 16.15 do 17.15, v telovadnici na Rouni-Briščiki (bivši Ervatti). MINIMOTORIKA - letniki 2003 in 2004: začne v oktobru, ob sobotah od 10.30 do 11.30 v telovadnici na Rouni-Briščiki (bivši Ervatti). Ne zamudi priložnosti! Info: »poletkosarka@libero.it«, Andrej Vremec tel.: 338-5889958.

AŠD-SK BRDINA organizira sedem rabljene smučarske opreme, ki bo v prostorju doma Brdina na Opčinah v sledečih dneh: v četrtek, 8. novembra 2007, bo potekalo zbiranje smučarske opreme od 18. do 21. ure; v petek, 9. novembra 2007 - sejem od 18. do 21. ure; v soboto, 10. novembra 2007 - sejem od 16. do 21. ure; v nedeljo 11. novembra 2007 - sejem od 10. do 12. ure in 16. do 20. ure. Za vse informacije lahko kličete na tel. št.: 347-5292058 ter obiščete spletno stran »www.skbrdina.org«.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM obvešča da se nadaljujejo vpisi za novo sezono. Razpored treningov: 1.skupina (letniki 2004-2001) pon. 16.30-17.30 in pet. 17.30-18.30 na Opčinah; 2.skupina - Zajčki (letniki 2000-1997) pon. in pet. 17.30-19.00 na Opčinah; 3.skupina - Strele (letniki 1996-1993) pon. 19.00-20.15 na Opčinah, tor. in pet. 18.30-20.00 pri Banih; 4.skupina - Škrati (od letnika 1992 dalje) tor. 20.00-21.30, sre. 19.30-21.30 in pet. 20.00-22.00 pri Banih. Info. 349-7597763 (Nastja) ali 346-0441133 (Petra).

AŠD SOKOL sporoča, da se nadaljuje vpis za vadbo mini motorike za letnike 2003 in 2004 ob sredah od 16.15 do 17.15 in motorike za letnike 2000 - 2001 - 2002 ter tudi 1999 ob pondeljkih od 17.30 do 19.00 v telovadnici v Nabrežini. Vabljeni vsi otroci.

AŠD SOKOL vabi vsa dekleta letnikov od 1993 do 1997 na igranje odbojke. Za vse potrebine informacije poklicati Cirilo 335-5313253 ali Lajris 348-8850427.

ODOBJKARSKO DRUŠTVO BOR obvešča, da so se začeli treningi za deklice letnikov 95 in 96. Urniki treningov: torek v Lonjerju 17.30-19.00, četrtek na Stadionu 1.maj 18.30-20.00 in petek na Stadionu 1.maj 15.00-16.30. Trening miniodbojke za deklice letnikov 97 in 98 pa so ob pondeljkih (17.30-19.00) in petkih (17.00-18.30). Vabljene stare in nove odbojkarice. Vpis neposredno pred začetkom treningov, lahko pa nam tudi pišete na e-mail naslov info@odbor.com ali pokličete na 3497923007 (Tjaša).

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti

DVORANA BARTOLI

Renzo S. Crivelli: »Il maestro e Cicciano«. Režija: Manuel Giliberti. Urnik: danes, 25. ob 19.00, jutri, 26. in v soboto, 27. ob 21.00 in v nedeljo, 28. oktobra ob 17.00.

Giuliana Musso, Carlo Tolazzi: »Indemoniate«. / Nastopata: Teatro Club Udine in Stalno gledališče FJK. Režija: Massimo Somaglino. Urnik: v ponedeljek, 29. in v torek, 30. ob 21.00 ter v sredo, 31. oktobra ob 17.00, v četrtek, 1. v petek, 2. in v soboto, 3. novembra ob 21.00.

GORICA

Kulturni dom

V soboto, 27. oktobra ob 20.30 / 17. gledališki festival "Castello di Gorizia", »Molto rumore per nulla«. Nastopa gledališča skupina "La Pozzanghera" iz Genove.

V nedeljo, 28. oktobra ob 17.00 / Strosta Mali princ - glasbeni večer.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V petek, 2. in v soboto, 3. novembra ob 20.45 / Pierre-Augustin Caron de Beaumarchais: »Le nozze di Figaro«. Režija: Matteo Tarasco. Nastopa: Compagnia Lavia / Procope Studio.

VIDEM

Gledališče S. Giorgio

»Paradiso perduto« / v okviru "teatro contatto 07/08" nastopa CSS Teatro stabile di innovazione del FVG. Urnik: do 30. oktobra ob 21.00 - 1. in 2. epizoda; od 6. do 14. novembra ob 21.00 - 3. in 4. epizoda; od 24. do 29. novembra ob 21.00 - 5. in 6. epizoda; od 30. novembra do 2. decembra ob 21.00 - 1. in 6. epizoda.

Gledališče Palamostre

V ponedeljek, 29. in v torek, 30. oktobra ob 21.00 / V okviru "teatro contatto 07/08", »Alessandro Bergonzoni«, napisal, nastopa in režira Alessandro Bergonzoni.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

SNG Nova Gorica

Jutri, 26. oktobra ob 20.00 / Georges Feydeau: »Bolha v ušesu ali kaplja čez rob«.

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

Danes, 25. oktobra - 19.30-21.10 / Daniel Zajc: »Jagababa«.

V soboto, 27. oktobra - 19.30-21.00 / Georg Büchner: »Woyzeck«. Gostuje Hessisches Staatstheater Wiesbaden.

V ponedeljek, 29. in v torek, 30. oktobra ob 19.30 / Tennessee Williams: »Orfej se spušča«.

V petek, 2. novembra - 19.30-21.35 / Ivan Cankar: »Romantične duše«.

V soboto, 3. novembra - 19.30-21.10 / Dane Zajc: »Jagababa«.

Mala drama

Danes, 25. oktobra - 20.00-21.35 / Žarko Petan: »Fatalna komedija«.

V soboto, 27. oktobra - 20.00-21.45 / Yasmina Reza: »En španski komad«.

V ponedeljek, 29. oktobra - 20.00-21.20 / Fernando Pessoa: »Mornar«.

V torek, 30. oktobra - 19.00-21.10 / Conor McPherson: »Jez«.

V petek, 2. novembra - 20.00-21.30 / Yasmina Reza: »Art«.

V soboto, 3. novembra - 20.00-21.35 / Žarko Petan: »Fatalna komedija«.

Mestno Gledališče Ljubljansko

Veliki oder

Danes, 25. in jutri, 26. oktobra ob 19.30 / Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

V soboto, 27. oktobra ob 19.30 / Peter Nichols: »En dan v smrti Jožce Rožce«.

V ponedeljek, 29. oktobra ob 19.30 / Joe Masteroff, Fred Ebb, John Kander: »Kabaret«.

Mala scena MGL

Danes, 25. oktobra ob 20.00 / James Prudeaux: »Gospodinja«.

V soboto, 27. oktobra ob 20.00 / Bertolt Brecht, Kurt Weill: »Hrepnenja«.

V ponedeljek, 29. oktobra ob 15.00 / Jasen Boko: »Gledališka ura«.

Šentjakobsko gledališče

W. Shakespeare: »Komedia zmešnjav«, komedija. Režija: Dejan Sarič. Urnik: danes, 25. ob 18.00 in jutri, 26. oktobra ob 19.30.

V soboto, 27. oktobra ob 17.00 / J. Verne: »V 80 dneh okoli sveta«. Režija: Gregor Čušin.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Jutri, 26. ob 20.30 in v nedeljo, 28. oktobra ob 17.30 / Sedmi koncert orkestra G. Verdi v okviru simfonične sezone 2007, vodi Stefan Soltesz.

V sredo, 31. oktobra ob 20.30 / "Simfonična sezona 2007" - Markus Stochkausen Trio in orkester gledališča Verdi v Trstu.

V petek, 2. novembra ob 20.30 / "Simfonična sezona 2007" - Michele Di Tora Jazz Trio.

Gledališče Rossetti

V nedeljo, 28. oktobra ob 20.30 / »Carmina Burana«.

»Peter Pan«, muzikal po romanu J. M. Barrieja. Režija: Maurizio Colombi. Nastopata skupini AT II Sistina in Teatro delle Erbe e Officine Smeraldo. Urnik: do 30. oktobra do 2. novembra ob 20.30, v soboto, 3. novembra ob 16.00 in 20.30 ter v nedeljo, 4. novembra ob 16.00.

Glasbene matineje

ob nedeljah ob 11.00.

Avditorij muzeja Revoltella

V nedeljo, 4. novembra / Tri koncerti v spomin na Alda Bellija, nastopa Nuova Orchestra "Ferruccio Busoni".

V nedeljo, 18. novembra / Komorno srečanje, nastopa Trio Melos.

GORICA

Kulturni dom

V torek, 30. oktobra, ob 20.30 / Koncert dua Paola Chiabudini (klavir) in Aleksander Ipavec (harmonika). Predstavila bosta novo zgoščenko z naslovom »Un tanguito para Pao«, ki vsebuje vrsto skladb A. Piazzolle, R. Galliani in A. Ipavca. Posebna gostja večera bo sta Piero Purini (saks) in Matej Špacapan (trobenta); informacije in vstopnice v uradu Kulturnega doma v Gorici (ul. I. Brass 20, tel. 0481-33288).

V torek, 30. oktobra ob 20.30 / Koncert dua - Paola Chiabudini - klavir in Aleksander Ipavec - harmonika. Predstavitev CD-ja »Un Tanguito Para Pao«.

Avditorij Verdi

Jutri, 26. oktobra ob 20.45 / Filharmonični orkester iz Ploiești, Romunija. Dirigent: Ovidiu Balan. Roberto Capello - klavir.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V torek, 30. oktobra ob 20.45 / Louis Lortie & Hélène Mercier - klavir.

VIDEM

Teatro Nuovo Giovanni da Udine

Jutri, 26. oktobra ob 20.45 / Modo Antiquo, na originalnih glasbilih. Dirigent Federico Maria Sardelli.

V sredo, 31. oktobra ob 20.45 / Carolyn Carlson »Electronic Shadov«, plešna predstava.

■ 30. MEDNARODNI

ORGELSKI FESTIVAL

V nedeljo, 28. oktobra ob 20.30, Dolina, cerkev sv. Urha / Eleonora Matijasic - sopran in Manuel Tomadin - orgle.

V torek, 30. oktobra ob 20.30, Ricmanje, cerkev sv. Jožefa / Federica Volpi - sopran in Manuel Tomadin - orgle.

V nedeljo, 4. novembra ob 20.30, Trst - Sv. Just, kapela sv. Mihaela / Z antično keltsko glasbo bo nastopila skupina »I Gween«.

V soboto, 10. novembra ob 20.30, Rovinj, cerkev sv. Jurija in Eufemije / Ma-

nuel Staropoli - baročna prečna flauta, Manuel Tomadin - čembalo.

V nedeljo, 11. novembra ob 17.30, samostan sv. Ciprijana / Manuel Staropoli - baročna prečna flauta, Manuel Tomadin - čembalo.

V nedeljo, 18. novembra ob 20.30, Trst, cerkev Rožnovenske Matere Božje / »Orgelski dvobojo«: Manuel Tomadin in Mirko Ballico.

■ KOGOJEVI DNEVI 2007

V sredo, 31. oktobra ob 20.30, Trst, Kulturni dom / Ob osemdesetletnici skladatelja Pavla Merkuja. Orchestra di Padova e del Veneto. Dirigent: Anton Nanut.

SLOVENIJA

■ 7. MEDNARODNI

ZBOROVSKI FESTIVAL KOPER

Danes, 25. oktobra ob 20.00, Pokrajinski muzej Koper / Otvoritveni koncert - 30 let MePZ Obala, vodi Ambrož Čopi.

Jutri, 26. oktobra ob 20.30, stolna cerkev Koper / Corale Nuovo Accordo, Trst, vodi Andrea Mistaro.

V soboto, 27. oktobra ob 20.00, Pokrajinski muzej Koper / Komorni zbor Akademije za glasbo v Ljubljani, vodi Marko Vatovec.

V nedeljo, 28. oktobra ob 13.00, Pokrajinski muzej Koper / Mladinski pevski zbor Glasbene šole Koper, vodi Maja Cilenšek; Genova Vocal Ensemble, vodi Roberta Paraninfo; ob 20.00 Pokrajinski muzej Koper / Komorni zbor Ipavška, vodi Matjaž Šček.

DVOREC ZEMONO

Jutri, 26. oktobra ob 20.00 / Portretni koncert skladatelja Uroša Rojka. Nastopala bodo Klara Tomljanović (kitara), Luka Juhart (akordeon), Trio harmonik SLO A3, Borut Mori, Dejan Prasli, Matej Zavec in Uroš Rojko (klarinjet, pol-klarinjet); informacije v ZKD Ajdovščina, tel: 003865-3643072.

NOVREC ZEMONO

Jutri, 26. oktobra ob 20.00 / Portretni koncert skladatelja Uroša Rojka. Nastopala bodo Klara Tomljanović (kitara), Luka Juhart (akordeon), Trio harmonik SLO A3, Borut Mori, Dejan Prasli, Matej Zavec in Uroš Rojko (klarinjet, pol-klarinjet); informacije v ZKD Ajdovščina, tel: 003865-3643072.

NOVA GORICA

Kulturni dom

V soboto, 3. novembra ob 20.15 / Zlatko Kaučič z gosti, »Primorske imprese«.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V ponedeljek, 29. oktobra ob 20.30, Linhartova dvorana / Melodrom - koncert ljubljanske skupine s predstavijo nove še neobjavljene, pa tudi že znane pesmi z albumov Melodrom in The Guide.

RAZSTAVE

■ RAZSTAVA OB 100-LETNICI ROJSTVA LOZETA SPACALA

ŠTANJEL

Grafike - do decembra 2007 - Galerija Ložeta Spacala. Urnik: v tednu ob 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah ob 10.00 do 18.00, ob ponедeljkih in petkih med 15. in 19. uro, ob sobotah in praznikih med 10. in 13. uro. Za napovedane skupine in šole je ogled možen tudi izven urnika; informacije na tel. 0481-537197, 0481-537111.

■ DRŽAVNI KNJIŽNICI V UL. MAMELI

do 31. oktobra na ogled razstava z naslovom »Dario Delpin - Incisioni 1998-2007«.

■ DRŽAVNI KNJIŽNICI V UL

DAIHATSU - Majhno, a veliko srce

Cuore v 7. generaciji združuje varnost, varčnost in udobje

Nova platforma in preizkušen trivaljni tisoč kubični motor

Nekoč smo imeli japonske avtomobile za skoraj manjvredne, saj so v bistvu predstavljali dokaj slabo uspelo kopijo bolj znanih evropskih ali celo ameriških modelov. Stvari se spreminja, od takrat se je nehnala hladna vojna, na svetovni oder so stopili novi industrijski velikani, japonski avtomobili pa so postali izvirni in, skoraj bi rekli, zgled za marsikatero evropsko hišo.

Za japonski Daihatsu smo večkrat rekli, da je njegov namen utrditi svoj položaj med majhnimi avtomobili in na to področje usmerja vse svoje sile in energije. Sodi v okvir industrijskega velikana Toyota, vendar tega ne obeša na veliki zvon. Daihatsujevi motorji opremljajo Toyotine majhne modele in ne obratno. Ta trditve velja tudi za novi cuore: mala petvratna limuzina ima 998-kubični trivaljni bencinski motor, prav takega kot ga ima tudi yaris: zmore 69 KM in doseže vsega spoštovanja vredno najvišjo hitrost 160 km na uro. Za 365 cm dolg avto to ni malo. Cuore je avto za mestni promet, in dosedanja različica se nikakor ni mogla pohvaliti z lepoto in skladnostjo linij: zaupali so na dokaj ugodno ceno.

Zadnja različica cuoreja pa se je precej spremnila in mirno lahko rečemo, na bolje. Sedma generacija japonskega malčka se tako lahko enakopravno bori s svojo konkurenco in to ne samo s ceno (od 8,5 do 12 tisoč evrov), temveč tudi z udobnostjo in tudi prijetno zunanjostjo. Največjo skrb so japonski načrtovalci posvetili temu, da bi v novem modelu cuoreja zagotovili čim več prostora v notranjosti, ne da bi pri tem posegli v zunanje mere. Cuore torej ni aerodinamični čudež, je pa prijeten avto, v katerem je, s tem, da so kolesa postavljena na štiri vogale karoserije in medosna razdalja znaša 250 cm, dovolj prostora za 5 oseb. Še več, dostop do zadnjih sedežev je mnogo bolj udoben kot pri marsikateri limuzini, ki se ponaša s kakšnim metrom karoserije več.

Ne gre zamolčati dejstva, da zadnja klop lahko drsi naprej in nazaj, tako da lahko po potrebi povečate prtljažnik. V primerjavi s prejšnjim modelom je novi cuore mnogo bolj in v njem je občutiti mnogo manj tresljajev. To je v veliki meri odvisno tudi od dejstva, da ima cuore novo platformo, ki mu zagotavlja večjo stopnjo varnosti.

Daihatsujev malček se lahko ponaša tudi s svojo varčnostjo: poraba znaša nekaj več kot 4 litre bencina na 100 km, kar mu ob 36-litrski posodi za gorivo, zagotavlja veliko avtonomijo.

Na voljo so tri različice cuoreja, ki so jih poimenovali »sho«, »hiro« in »taka«. Kateri je pomen teh japonskih besed, ne vemo, vemo pa, da je sho vstopna različica, taka pa je cuore z najbolj bogato opremo. Hiro in taka sta kupcem na voljo tudi s samodejnim štiristopenjskim menjalnikom, medtem ko lahko vse tri različice dobiti s petstopenjskim ročnim menjalnikom.

Sicer pa so pri italijanski družnici dokaj zadovoljni s prodajo. V letu 2006 so prekoračili mejo 10 tisoč prodanih daihatsujev, ki so si jo zastavili za leto 2008.

Stran pripravil
Ivan Fischer

IL FALDO - Autotrade and Logistics jo je zgradil pri Livornu

Platforma za 49 milijonov evrov

Na 600 tisoč kvadratnih metrih lahko skladiščijo do 22 tisoč avtomobilov - V načrtu širitev na milijon kv. metrov

V današnjem razvoju avtomobilistične industrije, je postala logistika primarnega pomena, predvsem kar zadeva učinkovitost in racionalnost distribucijske mreže. Proizvajalci avtomobilov v današnji globalizaciji proizvodnje gradijo svoje tovarne povsod, kar po eni strani prispeva k zmanjšanju stroškov, po drugi pa postavlja velik problem prevoza in racionalne distribucije na različnih tržiščih.

Problema se je lotila firma Autotrade and logistics, ki sodi v skupino Koelliker, ki je izdelala načrt za izgradnjo avantgardne logistične platforme, ki ustreza zahtevam in potrebam avtomobilskih proizvajalcev, ki morajo plasirati svoj proizvod na evropsko in severnoafriško tržišče. Platforma, ki so jo poimenovali »Il Faldo« po starem ledinskem imenu, se nahaja v neposredni bližini Livorna in njegovega pristanišča ter je z luko povezana s 6 km dolgo cesto, ki ne vpliva na krajevni promet. Platforma je povezana tudi z železnico, saj vanjo peljejo kar trije železniški tiri, ni daleč niti letališče, tako da se v platformo lahko zlivajo avtomilske pošiljke, ki prihajajo po morju, po železnici iz drugih lokacij, po cesti ali celo z letalskim prevozom.

V luki Livorno ima Autotrade and Logistics svoj 100 tisoč kvadratnih metrov velik pomol, kamor parkirajo avtomobile, preden jih s tovornjaki pripeljejo na platformo. Na slednji lahko skladiščijo do 22 tisoč avtov, že sedaj pa mislijo na razširitev, saj jim 600 tisoč kvadratnih metrov površine ne zadostuje več in jo torej misljijo razširiti na milijon kv. m., kar je obenem, po mnenju tehnikov, največja razsežnost, ki jo lahko ima tak objekt, če ga hočejo racionalno upravljati.

Vsek avto, ki pride na ploščad, dobi svojo elektronsko legitimacijo,

saj bi bilo sicer nemogoče najti pravega v množici jeklenih konjičkov, ki so tam skladiščeni.

Objekt, ki je stal 49 milijonov evrov, razpolaga tudi z mehaničnimi in avtoličarskimi delavnicami, kjer lahko popravijo manjše in večje praske, ki jih avto lahko pretrpi pri prevozu, in pripravijo avto po želji kupcev.

Sem prihajajo predvsem avti z Daljnega vzhoda, na parkiriščih pa smo opazili tudi automobile skupine PSA (Peugeot in Citroen), ki prihaja-

jo semkaj iz Francije in jih od tu prevažajo bodisi s svojimi tovornjaki (-A&L jih ima kar 80) bodisi z najetimi, po vsej Italiji.

Ker leži Faldo na močvirnatem ozemlju, ki ga je voda reke Arno v preteklosti večkrat poplavila, so velik del sredstev za izgradnjo tega objekta namenili preprečitvi poplav. Pod ploščadjo je namreč cela vrsta ogromnih zbiralnikov, katere se lahko steče kar 87 tisoč kub. m. deževnice, tako da nevarnosti, da bi voda poplavila parkirišče, ni. Za ta sistem

so potrošili nič manj kot 22 milijonov evrov.

Na parkirišču je torej prostora za 22 tisoč avtov, vsak dan pa jih pripravijo za odhod kakih 900. Poprečno ostanejo avtomobili na parkirišču od 5 do 9 tednov.

Il Faldo je torej avantgardna logistična platforma, ki nudi in zagotavlja avtomobilskim hišam vse potrebne storitve od izkrcanja avtov s prevoznih sredstev (ladij, vlakov, letal, tovornjakov), do distribucije avtomobilov po vsej Evropi in po vsem Sredozemlju.

MAZDA - Novost

Povsem naravna tkanina za notranjost

Pri Mazdi so uspeli izdelati prvo popolnoma naravno tkanino za uporabo v notranjosti vozil na svetu, izdelano izključno iz rastlinskih vlaken. Skupaj s podjetjem Teijin Limited in Teijin Fibers Limited je proizvajalec avtomobilov iz Hirošime uspel izdelati tkanino, ki ne vsebuje sledi olj, hkrati pa ohranja vse dobre lastnosti, torej vzdržljivost in kakovost, ki jih pričakujemo od konvenčionalnih sedežnih prevlek. Tkanina je odporna tudi na abrazijo in ultravijolično svetlobo, hkrati pa ni vnetljiva.

Pri Mazdi bodo novi biotekstil prvič uporabili na sedežih nove Mazde premacy hydrogen RE hybrid, modelu, ki ga bodo predstavili na tokijskem avtomobilskem salonu. V omenjenem avtomobilu bodo iz bioloških materialov (t.i. bioplastika) sestavljeni tudi armaturna plošča in ostali (doslej plastični) elementi v notranjosti. Plastično maso iz biomateriala so pri Mazdi razvili leta 2006.

Tkanina je izdelana iz 100-odstotkov polimlečne kisline oziroma polimera, sestavljenega iz milijonov molekul mlečne kisline. Te iste kisline, ki jo je povsem enostavno mogoče dobiti s fermentacijo ogljikovih hidratov.

Guštin snc
SERVICE PARTNER
OBRTNA CONA "ZGONIK" Ul. Proseška Postaja, 29/a - Tel. 040 225343

**NUDIMO VAM BREZPLAČEN
ZIMSKI PREGLED**

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40
(Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Števerjan 2007: Ansambel Donačka
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Alpe Jadran (pon.)
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.05 Aktualno: Anima Good News
6.10 Nad.: Sottocasa
6.30 Dnevnik, prometne informacije in vreme
6.45 Jutranja razvedrnilna oddaja Uno-mattina (vodita Eleonora Daniele in Luca Giurato), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 9.00) dnevnik
9.40 Gremo v kino
10.45 Deset minut za oddaje pristopanja
11.00 Nasveti za nakupe: Occhio alla spesa (vodi A. Di Pietro)
11.25 Vreme in dnevnik
12.00 Variete o kuhrske spretnosti: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik
14.00 Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana - Zgodbe (vodi Caterina Balivo)
14.45 Nad.: Incantesimo (i. Delia Boccardo, Paolo Ferrari)
15.50 Variete: Festa italiana
16.15 Variete: Življenje v živo (vodi Michele Cucuzza)
16.50 Tg parlament
17.00 Dnevnik in vremenska napoved
18.50 Kvizi: L' eredita'
20.00 Dnevnik
20.30 Kvizi: Affari tuoi
21.10 Variete: Fuoriclasse (vodi Carlo Conti)
23.15 Dnevnik
23.20 Aktualno: Porta a porta
0.55 Nočni dnevnik//Vreme/1.25 Izžrebanje lota

Rete 4

8.00 Pregled tiska
6.25 Nan.: Quincy, 7.10 Hunter (i. Fred Dryer), 8.40 Pacific Blue (i. Jim Davidsson)
9.40 Nad.: Saint Tropez, 10.40 Ljubljanska vročica
11.30 Dnevnik, promet
11.40 Aktualno: Forum
13.30 Dnevnik, promet
14.00 Aktualno: Forum
15.00 Nan.: Wolff, policij v Berlinu (i. Jurgen Heinrich, Klaus Ponitz)
16.00 Nad.: Steze
16.35 Film: Come sposare una figlia (kom., ZDA, '58, r. Vincente Minelli, i. Sandra Dee, Rex Harrison)
18.55 Dnevnik, vreme
19.35 Aktualno: Zanimivosti Tg4
20.00 Nad.: Vihar ljubezni
20.20 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Don Camillo monsignore....ma non troppo (kom., It., '61, r. C. Gallone, i. Fernandel, Gino Cervi)

23.35 Film: Deep rising (srh., ZDA, '98, i. Treat Williams, F. Janssen)

Rai Due

6.10 Dok.: Rimsko podzemlje
6.35 Tg2 Zdravje
6.55 Skoraj ob 7-ih
7.00 Jutranji variete: Random
9.45 Svet v barvah
10.00 Tg2punto.it
11.00 Variete: Piazza Grande
13.00 Dnevnik
13.30 Tg2 Navade in družba, 13.50 Zdravje
14.00 Aktualno: Italija na 2.
15.50 Aktualno: Ricomincio da qui (voda D'A Eusonio)
17.20 Nad.: One Tree Hill (i. Bethany Joy Lenz, James Lafferty)
18.05 Tg2 Dnevnik
18.10 Rai Tg šport
18.30 Tg2 Dnevnik/Meteo 2
18.50 Nan.: Piloti
19.10 Reality: Otok slavnih
19.50 Nan.: 7 vite (i. Luca Seta, Elena Barolo)
20.25 Izžrebanje lota
20.30 Dnevnik
21.05 Aktualna odd.: Annozero (vodi Michele Santoro)
23.05 Dnevnik Tg2
23.20 Variete: Artu'(vodi Gene Gnocchi), 0.35 Magazin na 2.

Rai Tre

6.00 Rai News 24
8.05 Mi smo zgodovina
9.05 Verba volant
9.15 Cominciamo bene
12.00 Tg3 - Šport, vreme
12.25 Tgr Chiediscena
12.45 Zgodbe - Italijanski dnevnik
13.10 Nan.: Saranno famosi
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 Tgr Znanstveni dnevnik, 15.00 Tgr Neapolis
15.10 Variete: Trebisonda, vmes The Sadle Club, Mladinski dnevnik, ri-sanke
17.00 Dok.: Druga Geo
17.50 Dok.: Geo & Geo
18.15 Tg3 Meteo
19.00 Dnevnik, deželne vesti
20.00 Rai šport
20.10 Variete: Blob

Canale 5

6.00 Na prvi strani, vreme
7.55 Promet, vreme, borza in denar
8.00 Jutranji Tg5
8.50 Vaše mnenje
9.00 TV film: Prince William (dram., ZDA, '02, i. Jordan Frieda)
9.40 Tg borza flash/Meteo5
10.55 Nan.: Končno sama - Bo, kar bo, 11.25 Detektiv v bolnici - Reši me
12.25 Nad.: Vivere
13.00 Dnevnik TG 5, vreme
13.40 Nad.: Beautiful (i. Katherine Kelly Lang, Ron Moss), 14.10 Centovetrine
14.45 Aktualna odd.: Moški in ženske (vodi M. De Filippi)
16.15 Reality show: Priatelji
16.55 Tg5 minut5
17.05 TV film: Rosamunde Pilcher: So lange es dich gibt (kom., Nem., '04, Dieter Kehler, i. Henriette Richter-Rohl, Andreas Herder)
18.50 Kvizi: Chi vuol essere milionario (vodi Gerry Scotti)
20.00 Dnevnik TG 5, vreme
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 TV film: Il capo dei capi (It., '07, i. Claudio Gioe', Claudio Castrogiovanni, Danièle Liotti)
23.30 Variete: Maurizio Costanzo Show

Italia 1

6.00 Odprt studio
6.05 Nan.: I-Taliani
6.35 Variete za najmlajše
9.05 Nan.: MacGyver, 10.10 Magnum P. I. (i. Tom Selleck)
11.10 Nan.: A-Team
12.15 Vaše mnenje
12.25 Odprt studio, vreme, šport
13.35 Kvizi: Kvizi šport
13.40 Risanke
15.00 Nan.: Veronica Mars, 15.55 Malcolm - Prometni zamašek
16.50 Risanke
18.00 Mushiking, čuvaj gozd
18.30 Dnevnik, vreme
19.10 Variete: Camera Cafe'
19.45 Risanke: Dragon Ball GT

Tele 4

8.05 12.00, 13.45, 16.40, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik
9.00 Aktualna odd. v živo
10.35 Nad.: Marina
11.30 Nan.: Don Matteo 4
13.30 Kvizi v živo
14.00 Vprašanja Illyju
15.25 Dok. o naravi
15.55 Nan.: Lassie
17.00 Risanke
19.55 Športne vesti
20.05 Potovanje v Kenijo
21.05 Nan.: Street Legal (i. Cynthia Dale, Anthony Sherwood)
22.45 Gledališka sezona FJK
23.45 Oddaja o turizmu
0.00 Film: Indagine su un delitto perfetto, 1.30 Meteo

La 7

6.00 12.30, 21.00, 0.05 Dnevnik
7.00 Aktualno: Omnibus
9.20 Aktualno: 2 minuti za knjigo
9.30 Nan.: Cuore e batticuore, 10.30 FX, 11.30 Matlock
13.00 Nan.: Na sodišču z Lynn - Echoes, 14.00 Jack Frost - Lov na lisico
16.00 Dok.: Atlantida
18.00 Nan.: Stargate SG1 (i. Christopher Judge, Richard Dean Anderson)
19.00 Nan.: JAG - Izbiра
20.30 Aktualno: Osem in pol
21.30 Nan.: Crossing Jordan (i. Jill Hennessy, Jerry O' Connell)
23.30 Nan.: Sex and the City

Slovenija 1

6.10 Kultura/Odmevi
7.00 8.00 Poročila
7.10 8.10 Dobor jutro
9.00 Poročila
9.05 Ris. nan.: Moby Dick in skrivnost dežele Mu
9.25 Kvizi: Male sive celice
10.10 Dok. nan.: Koža, dlaka, perje
10.15 Nad.: Novi jutri
10.45 Z vami
11.40 Omizje
13.00 Poročila, vreme, šport
13.15 Naravni parki Slovenije: Krajinski park Šturmovci
13.45 Piramida
15.00 Poročila, promet
15.10 Mostovi - hidak
15.45 Ris.: Srebrnoglavi konjič
16.05 Kratki dok. film: 100-odstotno piramida (BiH)
16.20 Enajsta šola
17.00 Novice, kronika, šport
17.30 Kontaktna odd.: Jasno in glasno - Namesto žura.... batine!
18.15 Duhovni utrip
18.30 Žrebanje Deteljice
18.40 Risanka
18.55 Vreme, dnevnik
19.35 Vreme, šport
19.55 Kvizi: Milijonar z Jonasom (vodi Jonas Žnidarsič)
20.55 Tednik
22.00 Odmevi. Kultura. Šport. Vreme
23.00 Osmi dan
23.35 Knjiga mene briga. Tahar Ben Jelloun: Ta slepeča odsotnost svetlobe
23.55 Film: Ingralka na srečo - Die Spieldlerin (dram., Nem., '05, r. Erhard Riedlspurger, i. Hannelore Elsner, Erwin Steinhauer)

Slovenija 2

6.30 Zabavni infokanal
7.25 Globus
7.55 Hri-bar
9.00 Seja državnega zborna
18.00 Poročila
18.05 Pomagajmo si
18.35 Evropski magazin
19.05 Z glasbo in s plesom... 3. srečanje kitarskih orkestrov in ansamblov glasbenih šol Slovenije
19.35 Dok.: Pesem kamna: Od kamnoloma do delavnice
20.00 Film: Romantična Angležinja (kom.-dram., Fr.-VB, '75, r. Joseph Losey, i. Glenda Jackson, Michael Caine, Helmut Berger)

21.55 Nad.: Jasnovidka - Medium (ZDA, '05, i. Patricia Arquette, Jake Weber, David Cubitt, Maria Lark)
22.35 Film: Izgubljeni objem - El abrazo partido (kom., Arg.-Šp., '04, r. Daniel Burman, i. Daniel Hendler, Adriana Alzenberg)
0.10 Film: Jesenska sonata (dram., Švedska, '78, r. Ingmar Bergman, i. Ingrid Bergman, Liv Ullmann)

sno; 11.15 Evrožvenket; 11.45 Pregled tiska; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Kmetijski nавeti; 15.30 DIO; 16.30 Tema dneva; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtek včer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva

SLOVENIJA 2

5.00, 6.30, 7.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.15 Dobro jutro; 8.40 Pridrete; 9.35 Popevki; 10.00 Razlagi z razlogom; 12.00 Aktualno; 13.45 Malčki o; 14.00 Kulturne drobtinice; 14.30 Šport; 15.10 Radio danes; 16.15 Popevki tedna; 16.20 Slo Top 30; 17.00 Country glasba; 17.40 Šport; 18.00 Študentski val; 18.45 Črna kronika; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Odprt termin; 21.00 Galerija; 21.30 Težka kronika; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Proti etru - spet ta dež

SLOVENIJA 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrip; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Operna ura; 12.05 Spominice; 13.05 Odprt termin; 13.30 Intermezzo; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Medigrad; 16.30 Trojna spirala; 16.50 Banchetto muzicale; 18.00 Izložje; 18.20 Z naši opernimi umetniki; 19.30 Slovenski concertino; 20.00 Iz arhiva Simfonikov RTVS; 22.05 Zborovska glasba; 23.00 Slovenski koncert.

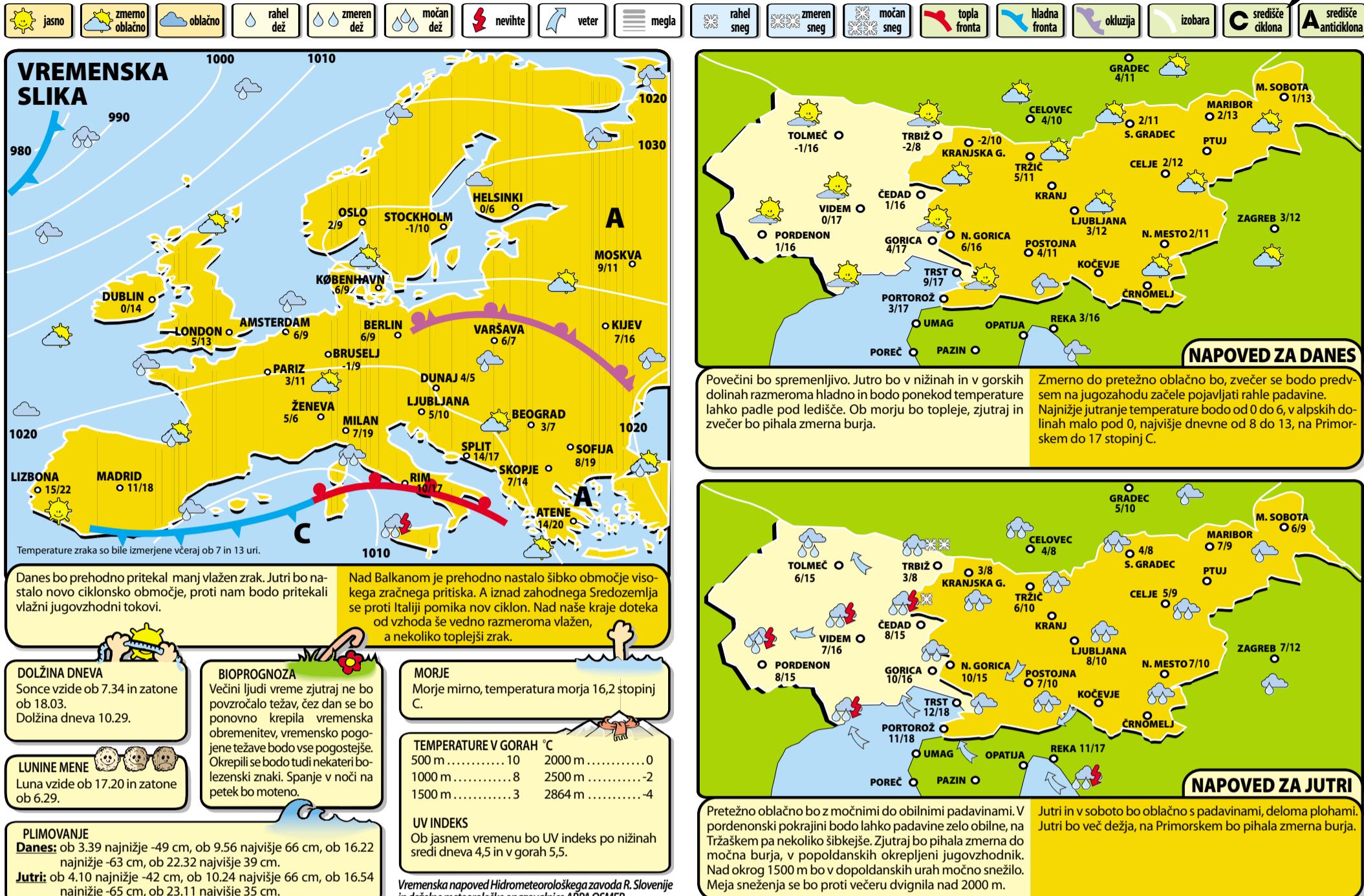
RADIO KORŠKA

18.10-19.00 Rož-Podjuna-Zila; Dnevni Radio Agora: 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan: 2.00-10.00/14.00-18.00 (105,5 MHZ)

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj: Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381
Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOLIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418 email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958 email: gorica@primorski.it
Dopisništvo: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462 Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506
Internet: <http://www.primorski.it/>

Naročniško - prodajna služba Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418 Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958 Cena: 1,00 € Naročnina za

KALIFORNIJA - Plameni še vedno niso pod nadzorom

Zaradi požarov milijon ljudi moralo zapustiti svoje domove

PLIMOVANJE

Danes: ob 3.39 najnižje -49 cm, ob 9.56 najvišje 66 cm, ob 16.22 najnižje -63 cm, ob 22.32 najvišje 39 cm.

Jutri: ob 4.10 najnižje -42 cm, ob 10.24 najvišje 66 cm, ob 16.54 najnižje -65 cm, ob 23.11 najvišje 35 cm.

KENIJA 3.11. **699€**
Hotel 3*, 14 dni, polni penzion, letalo iz VIE

ISTANBUL 1.11. **380€**
5 dni, po programu, letalo iz Ljubljane

LONDON 3.11., 14.12. **360€**
3 dni, po programu, letalo iz Ljubljane

PARIZ 8.11. **397€**
4 dni, po programu, avtobus iz Ljubljane

NOVA GORICA Ul. Gradnikove b. 7
tel: +386 5 333 42 43

SEŽANA Partizanska 37a
tel: +386 5 734 14 10

KOPER Pristaniška 2
tel: +386 5 627 84 10

Last Minute Center®

www.lastminutecenter.si

LOS ANGELES - Ameriški gasilci se še naprej krčevito borijo z ognjenimi zublji v Kaliforniji, ki besnijo že od nedelje. Do torka zvečer je zgorelo 1300 hiš, kar milijon ljudi pa je moralo zapustiti svoje domove. Gre za eno največjih evakuacij v zgodovini Kalifornije. Uspešno gašenje požarov onemogoča močan puščavski veter Santa Ane, ki piha s hitrostjo več kot 100 kilometrov na uro. Gasilci so se lahko zaradi vetra omejili le na poskuse zmanjšanja katastrofnih posledic požara, ki po besedah guvernerja Kalifornije Arnolda Schwarzeneggerja ogroža

68.000 hiš. Pomembnejše od zavarovanja lastnine je postal varovanje življenj, kar doslej poteka uspešno, saj je po zadnjih podatkih umrlo 5 oseb, več desetin pa jih je bilo ranjenih, med njimi mnogi gasilci. Požari so zajeli območje 155.000 hektarjev od Santa Barbare na severu Los Angelesa do San Diega in meje z Mehiko na jugu. Guverner Kalifornije je že v nedelji razglasil izredne razmere za sedem okrožij, in torej zjutraj pa je to storil še predsednik ZDA George Bush, ki namerava prizadeta območja obiskati danes, ko naj bi se veter malce umi-

ril in bi lahko bilo gašenje uspešnejše. Evakuacija je zajela več kot 350.000 hiš in več tisoč ljudi se je zatekelo na športni stadion v San Diegu, kjer so razmre veliko boljše kot v »Superdomeu« New Orleansa leta 2005 po orkanu Katrina. V San Diegu imajo ljudje dovolj hrane in pijače, za varnost pa skrbijo nacionalni gardisti in policija. Drugi so se zatekli k prijateljem, sorodnikom in po hotelih, nekateri pa tudi v vojaška oporišča. V torem se je sicer začela tudi evakuacija vojaške baze Camp Pendleton v bližini San Diega. (STA)

EU - Prepovedan tobak za oralno uporabo

Bruselj zaradi snusa na sodišče proti Finski

BRUSELJ - Evropska komisija bo proti Finski že drugič sprožila postopek na Sodišču Evropskih skupnosti v Luksemburgu zaradi tobaka za oralno uporabo vrste snus na otočju Åland. Komisija bo od sodišča zahtevala, naj Finsko najprej kaznjuje s pavšalno denarno kaznjo, če pred obsodbo ne bo spoštovala prepovedi dajanja snusa na trg, pa še z dnevno globo, so pojasnil v Bruslu. Zaradi tobaka vsako leto umre 650.000 ljudi, poleg tega je 15 odstotkov vseh smrti posledica kajenja, so utemeljili odločitev.

Sodišče je maja lani presodilo, da Finska ne spoštuje direktive o proizvodnji in prodaji tobačnih proizvodov, ki prepoveduje dajanje snusa v promet. Evropska komisija se je včeraj odločila, da finski primer spet posreduje sodišču, ker ne spoštuje sodbe, podlane maja lani.

Finsko otočje Åland je sicer lani februarja zagrozilo, da bo izstopilo iz Evropske unije, če mu Bruselj ne bo dovolil, da na Sodišču Evropskih skupnosti v Luksemburgu zagovarja svoj primer neobdavčene prodaje vrste tobaka za oralno uporabo, imenovanega snus.

Evropska komisija je namreč že pred tem od evropskega sodišča zahtevala, naj Finsko obtoži kršitve predpisov EU, ker otočju Åland dovoljuje, da na ladjah, ki plujejo na otok in z njega, prodaja snusa, ki je sicer v uniji prepovedan.

Poljski otrok s klicem v sili rešil svojo mater

VARŠAVA - Triletni poljski deček Krystian je s klicem v državni operacijski center rešil svojo mater, ki je zaradi pomanjkanja sladkorja v krvi pada diabetično komo. Bistri deček je odprl vrata, ko je prišlo reševalno vozilo in zdravnikom je uspelo mamo rešiti. V času usodnega dogajanja je bil Krystian oče v službi.

Otrok ni bil sposoben sporočiti svojega imena ali točnega naslova, vendar si je operater zapomnil podoben klic, ki ga je prejel od majhnega otroka pred mesecem dni, je povedal tiskovni predstavnik policije v poljskem Lodžu Miroslaw Micor za televizijo TVN24. Tako je operater lahko izsledil otrokov naslov.

Riga razglašena za najčistejše mesto v Evropi

RIGA - Latvijo glavno mesto Riga je bilo razglašeno za najčistejše mesto v Evropi. V raziskavi, ki jo je izvedla organizacija Irish Business Against Litter (IBAL), je sodelovalo 10 evropskih mest. Riga je zasedla prvo mesto pred Dunajem, medtem ko lestvico zaključuje Dublin na zadnjem mestu.

Riga naj bi po besedah avtorjev študije izstopala, ker ni bilo čisto zoglj središče mesta, pač pa tudi okolica. Po ugotovitvah IBAL so po vseh mestih velika težava žvečilni gumiji. Kot je še sporočila organizacija na svoji spletni strani (<http://www.ibal.ie>), je Dunaj "zmago" izgubil predvsem zaradi slabega vtisa pri okoljevarstvenikih. (STA)